

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל שליט"א

(דף נ' ע"א) כְּגוֹן אֲנִי, דְּאֲשַׁבְּחָנָא לָךְ, וַיִּדְעָנָא מִינְךָ מַלְאָךְ דְּחֻכְמָתָא. וְאָדָם יִפִּיק תְּבוּנָה, כְּגוֹן אֲנִי, דְּאוֹרִיכְנָא לָךְ לְאַתְתְּפְּרָא בְּהַדְרָה. וְדָא הוּא בַר נֶשׁ דְּזַמִּין לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְבוּבָא בְּאַרְחָא, אֲנַפְוִי דְשְׂכִינְתָא, וְעַל דָּא כְּתִיב, (משלי ד) וְאַרְח צְדִיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ. אֲזִלוּ.

פְּתַח הַהוּא גִבְרָא וְאָמַר (תהלים כד) לְדוֹד מְזֻמּוֹר לִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ וְגו'. לְדוֹד מְזֻמּוֹר בְּאַתְרַּה חַד, וּבְאַתְרַּה אַחְרָא מְזֻמּוֹר לְדוֹד, מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֲלָא לְדוֹד מְזֻמּוֹר, שִׁירְתָּא דְקָאָמַר דְּוַד, עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. מְזֻמּוֹר לְדוֹד, שִׁירְתָּא דְקָאָמַר דְּוַד, עַל גְּרַמְיָהּ.

לִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ. לִי: דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְכָל אוֹבְלוֹסִין דִּילָהּ, דְּמִתְחַבְּרִין בְּהַדְרָה, וְאֶקְרוּן מְלוֹאָהּ וְדָאֵי הוּא. כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (ישעיהו ו) מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ תִּבְל וַיִּשְׁבִּי בָהּ: דָּא הוּא אֶרְעָא דְלְתַתָּא, דְּאֶקְרִי תִּבְל, וְאַחֲדִית בְּדִינָא (דְעֵלְמָא) דְלְעֵילָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים ט) וְהוּא יִשְׁפֹּט תִּבְל בְּצַדִּיק, בֵּין לְחַד, בֵּין לְעַמָּא חַד, בֵּין לְכָל עַלְמָא, מַהֲאֵי דִינָא הוּא אֲתַרְן.

תָּא חֲזִי, פְּרַעָה מַהֲאֵי דִינָא יִנִּיק, עַד דְּאַתְאָבִידוּ הוּא וְכָל עַמִּיָּה. בֵּינָן דְּהָאֵי דִינָא אֲתַעַר עֲלֵיהּ, הַהוּא מְמָנָא דְאַתְמָנָא עֲלֵיהּ בְּשִׁלְטָנוּתָא, אֲתַעַדִּי וְאַתְעַבְרִי, כְּדִין כְּלָהוּ דְלְתַתָּא, אֲתַאָבִידוּ, דְכְּתִיב וַיִּסַּר אֶת אֶפְן מְרַבְבוֹתָיו. מָאֵי אֶפְן מְרַבְבוֹתָיו. מְרַבְבוֹתָיו דְפְּרַעָה. וּמָאֵן אִיהוּ הַהוּא אֶפְן דְלָהוֹן, הַהוּא מְמָנָא דְשְׁלִיט עֲלֵיהּ. וְעַל דָּא מִיתוּ כְּלָהוּ בִימָא. אֲמַאי בִימָא, אֲלָא יִמָּא עֲלָאָה אֲתַעַר עֲלֵיהּ, וְאַתְמָחוּ (כ"א וְאַתְמָסְרוּ) בִּידְהָא. וּבְגִין כְּךָ טַבְעוּ בַּיָּם סוּף כְּתִיב. אָמַר רַבִּי יוֹסִי וְדָא חֲכִי הוּא, וְעַל דָּא כְּתִיב, טַבְעוּ בַּיָּם סוּף. סוּפָא דְדִרְגִין.

רַבִּי חֵיָא אָמַר, וַיִּנְהַגְהוּ בְּכַבְדוֹת. בְּכַבְדוֹת מַהוּ. אֲלָא מִפְּאֵן אוֹלִיפְנָא, דְּבַהּ הוּא דְבְּרוּתָא דְאַתְדִּפְרִי בִּיה בַר נֶשׁ, מְדַבְּרִין לִיה. בְּפְּרַעָה כְּתִיב (שמות ט) וַיִּכְפַּד לֵב פְּרַעָה. בְּהַהוּא מַלְאָךְ, דְּבַר לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּכַבְדוֹת מְמִשׁ. אָמַר לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רִשְׁעֵי, אֵת אוֹקִיר לְפָךְ. אֲנָא אֲדַפְרִי לָךְ בְּהָאֵי, עַל דָּא וַיִּנְהַגְהוּ בְּכַבְדוֹת.

וַיֹּאמֶר מְצָרִים אֲנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. וַיֹּאמֶר מְצָרִים, דָּא מְמָנָא דְאַתְמָנִי עַל מְצָרָאֵי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָאֵי מַלְאָךְ קִשְׁיָא, בֵּינָן דְּאַעְבְּרוּ לִיה מִשׁוֹלְטָנוּתֵיהּ, חֵידָּא יְכִיל הוּא לְמַרְדְּף אֲבַתְרִיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל.

אֲלָא וְדָאֵי חֲכִי הוּא. אֲבָל דָּא וַיֹּאמֶר מְצָרִים, מְצָרִים דְלְתַתָּא. כִּי יִי נִלְחַם לָהֶם בְּמְצָרִים, מְצָרִים דְלְעֵילָא, דְּכִינָן דְאַתְפְּרִי חִילָהוֹן מְלַעֲיָלָא, כְּדִין אֲתַבְּרִי חִילָא וְתוֹקְפָא דְלָהוֹן לְתַתָּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב כִּי יִי נִלְחַם לָהֶם בְּמְצָרִים. בְּמְצָרִים דִּיקָא. דָּא הוּא תוֹקְפָא דְלָהוֹן דְלְעֵילָא. וְדָא הוּא דְאוֹקְמוּהָ מְלָךְ מְצָרִים סְתָם. הָכָא, וַיֹּאמֶר מְצָרִים אֲנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּחִמוּ דְהָא אֲתַבְּרִי חִילָהוֹן, וְתוֹקְפָא דְלָהוֹן, דְלְעֵילָא.

תָּא חֲזִי, כַּד אֲתַעַרְת הָאֵי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אֲתַעַרוּ כָּל אֵינֻן דְאַחֲדִין בָּהּ, וְכְּלָהוּ אַחְרָנִין דְלְתַתָּא, וַיִּשְׂרָאֵל לְעֵילָא מְכַלָּהוּ, דְהָא אֵינֻן נְטִילֵי לָהּ בְּגוּפָא דְאֵילָנָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ. וּבְגִינֵי כְךָ יִשְׂרָאֵל

אֲחִידֵן בְּהִי, יִתִּיר מִכָּל עֹבְדֵי כֹכְבִים וּמַזְלוֹת. וְכֵד אֵינֹן מִתְעַרְוִין, (פֶּל עַמִּים עֲכו"ם) אֲתִבֵּר תּוֹקֶפְהוֹן
מֵאֵינֹן דְּשִׁלְטֵי עֲלֵיהוֹן.

תָּא חֲזִי, הָאֵי מִמְנָא שְׁלִטְנָא דְּמִצְרָאֵי, דְּחִיק לֹון לְיִשְׂרָאֵל, בְּכִמְהָ שְׁעֵבּוּדִין, כְּמָה דְּאִוְקְמוּהָ. לְבִתְרָ
דְּאֲתִבֵּר הוּא בְּקִדְמִיתָא, אֲתִבְרוּ אֵינֹן מִלְּבוֹתָא (ס"א מִלְּתָא), תְּדָא הוּא דְּכְתִיב כִּי יִי' נִלְחָם לָהֶם
בְּמִצְרַיִם. נִלְחָם לָהֶם וְדָאֵי.

ס"א תוספתא

וַיִּסַּע מִלְּאֵךְ הָאֱלֹהִים וְגו'. (שמות יד) (מתניתין) עַד לָא (ס"א אֲשַׁתְּקַע) אֲשַׁתְּכַח אֲוִירָא דְּכִיָּא, וְלָא נְהִירִין,
אֲבָנִין נִקְיָו הוּוּ סְתִימָאן. תִּלְת רִוְחִין דְּכִלְיָן בְּתִלְת, הוּוּ שְׁקִיעֵן. וּמִיִּין סְתִימָן תַּחוֹת נִוְקְבִי.
בְּשִׁבְעִין וַתְּרִין אֲתָנוּן אֲתִתְדְּרוּ לְאֲתִרְיָהוּ (ד' נ' ע"ב) אֵינֹן אֲבָנִין (ס"א דְּרִין).

בְּתֵר שְׁבַעִין וַתְּרִין דְּרַגְוִין, וְכֵן תִּלְת זְמַנִּין, אֲתִבְקַעוּ וְאֲתִנְקִיבוּ אֲבָנֵי, תַּחוֹת צְרוּרָא דְּהוּהָ חִקִּיק,
וְאֲתִכְנַפּוּ דְּרַגְוִין, וְאֲתִעֲבִידוּ כְּנוֹפִיאַ תְּדָא. (ס"א אֲתִפְלַג וְאֲתִעֲבִידוּ כְּנוֹפִיאַ חֵד)

לְבִתְרָ אֲתִפְלַגוּ, וְאֲתִעֲבִידוּ תְּרִין דְּרַגְוִין, פְּלַגְוֹתָא מִזָּא אֲגִלִּידוּ, וּפְלַגְוֹתָא אֲשַׁתְּקַעוּ. אֵלִין סְלִיקוּ,
וְאֵלִין נְחִיתוּ, מִהֲכָא שְׂרָא עֲלָמָא לְאֲתִפְלַגָּא.

צְרוּרָא אַחְרָא (נ"א תְּדָא) אֵית לְעִילָא, (לְעִילָא) וְהוּא גְּלִיפָא בְּשִׁבְעִין וַתְּרִין חֲתִימָן דְּגוֹשְׁפִנְקָא תְּקִיפָא,
וּבְהוּ שְׁקִיעֵן גְּלַגְלוּי דִּימָא. כֵּד נְטִלִין, אֲתִפְלַגוּ לְאַרְבַּע זְוִיִין. פְּלַגוּ תְּדָא סְלִיק, וּפְלַגוּ תְּדָא נְחִית,
פְּלַגוּ תְּדָא לְסִטְר צְפוֹן, וּפְלַגוּ תְּדָא לְסִטְר דְּרוּם. כֵּד מִתְחַבְּרוּן בְּחִדָּא, גּוֹמְרִין דְּלַהֲטִין קִיִּימִין,
בְּלַהֲט שְׁנַנָּא דְּחַרְבָּא דְּמִתְחַפְּכָא.

חֵד קִיִּימָא נְעִיץ בְּגוּ ימָא, דְּרַגָּא שְׁלִיחָא דְּאַפְרָכָא עֲלָאָה, סְלִיק בְּתַהוּא קִיִּימָא לְעִילָא לְעִילָא,
אֲשַׁתְּכַלֵּל (נ"א אֲסַתְּכַלֵּל) לְמַרְחִיק, קְטוּרָא דְּאַרְבִּין דְּשִׁאטִין בְּימָא. מָאן חִמִּי גְּלַגְלוּי דְּסִלְקִין וְנְחִיתִין
וְרוּחָא דְּנָשִׁיב בְּהוּ, וְנִנְיִ ימָא נְגַדִין כָּל אֵינֹן אַרְבִּין לְכָל סְטְרֵי עֲלָמָא.

הוּוּא דְּרַגָּא, כֵּד נְחִית מִתְּהוּא, קִיִּימֵי אֵלְפָ מִימִינֵיהּ, וְאַלְפָ מִשְׁמַאלֵיהּ, הוּוּא תָב וְיִתִּיב בְּאַתְרֵיהּ,
כְּמִלְפָא בְּכוּרְסֵיהּ, הוּוּא דְּרַגָּא דְּכֵד שְׁאטִי ימָא לְאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלָמָא, עַמִּיָּה נְפִקַת, בִּיה תַּבְת,
הוּוּא תָב בְּקִיּוּמָא דְּמִלְפָא.

כְּדִין כְּרוֹזִין נְפִקִין, מָאן מְאַרִי דְּעִינִין, יִזְדַּקְפָּאן לֹון לְעִילָא לְעִילָא. מְאַרִיהוֹן דְּגַדְפִּין יְקוּמוּן
בְּקִיּוּמֵיהוּ. מְאַרִי דְּאַנְפִּין, חֲפִיִין לֹון, עַד דְּנִטִּיל בְּמִטְלָנֹוי. כְּדִין וַיִּסַּע מִלְּאֵךְ הָאֱלֹהִים. (עד כאן).

רַבִּי חֲזִיא פְּתַח, (משלי לא) הִיִּתְהָ כְּאַנִּיּוֹת סוּחֵר מִמְּרַחֵק תְּבִיא לַחֲמָה. הִיִּתְהָ כְּאַנִּיּוֹת סוּחֵר, דָּא
כְּנִסַת יִשְׂרָאֵל. מִמְּרַחֵק תְּבִיא לַחֲמָה, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (ישעיה ל) הִנֵּה שֵׁם יְי' בָּא מִמְּרַחֵק. תְּבִיא
לַחֲמָה, בְּחֵד דְּרַגָּא דְּשְׁאֵרֵי עֲלָהּ, וּבִיה אֲתִמְשְׁכוּ כָּל אֵלִין נְחִלִין וּמִבּוֹעִין דְּאֵלִין בְּימָא, כְּמָה דְּאַתְּ
אָמַר, (קהלת א) כָּל הַנְּחִלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'.

אֵל מְקוֹם שֶׁהִנְחִילִים הַלְכִים, אִף עַל גַּב דְּבַלְהוּ נְחִלִין אֶתְמַשְׁכֵּן בְּהוּא דְרָגָא, וְהוּא דְרָגָא נְחִית (נ"א נגיד) לִזְן לְהוּא יִמָּא, לָא תִימָא. דְּהָא אָרִיק לִזְן, וְהָא לָא שְׂרִיין בִּיהַ אַחְרַנִין, וְלָא נְגִידִין בִּיהַ כְּמַלְקֵדְמִין, אֶהְדֵּר וְאָמַר אֵל מְקוֹם שֶׁהִנְחִילִים הוֹלְכִים שָׁם הֵם שְׂבִים, אֵל מְקוֹם דְּהוּא דְרָגָא דְנִחִלִין אֶזְלִין זְמַנָּא חָדָא, שָׁם הֵם שְׂבִים לְלֶכֶת, תַּמָּן אֵינּוּן תִּיבִין מִהוּא אֶתֶר עֲלָאָה, וְלָא פְסָקִין לְעֲלָמִין, וּמִתְפַּנְשִׁי כְּלָהוּ בְּהוּא אֶתֶר. וְלָמָּה. לְלֶכֶת. לְמַתְּדָּ לְהוּא אֶתֶר דִּיִּמָּא, כְּמָה דְאֶתְמַר, מַה שְׂמִיהַ דְּהוּא דְרָגָא. צְדִיק אֶקְרִי.

רבי יהודה אומר, פתיב (תהלים קד) שם אניות יהלכין לוינתן זה יצרת לשחק בו. שם אניות יהלכין, בְּהוּא יִמָּא דְאֶזְלִין וְשִׂאטִין, עַד דְּאֶתְיִין לְאֶתְחַבְרָא בְּהוּא דְרָגָא, כְּדִין כְּתִיב לְוִיָּתָן זֶה יִצְרֶתָ לְשַׁחֵק בּוֹ.

רבי יצחק אומר, לעילא לעילא יתיר, אית זונגא אחרא, דשאר בְּחִבּוּתָא, וְלָא מִתְפַּרֵּשׁ לְעֲלָמִין. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאן זָכִי לְהוּא זְוֹנָא. אָמַר לִיהַ, מָאן דְּאִית לִיהַ חוּלְקָא בְּעֲלָמָא דְאֶתִי. בְּעֲלָמָא דְאֶתִי דִּיקָא.

אמר ליה, וְהָא מִתְחַבְּרָא אֶזְלִיפְנָא, דְכְתִיב, (תהלים קד) לוינתן זה יצרת לשחק בו, מִשְׁמַע דְּקָאֵמַר זֶה, וְזֹאת וְיָעֵן אֵינּוּן. אָמַר רַבִּי אַבְבָּא, תְּרַוּוּיְכוּן שְׂפִיר קְאָמְרִיתוּ, וְהָא דְרַבִּי יְהוּדָה שְׂפִיר דִּיקָא, וְכִלְיָא זְמִין קְדָשָׁא בְּרִידָּה הוּא לְאֶתְעַנְגָּא בְּהוּ לְצְדִיקָיָא, דְּהָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה נח) אִזְ תִּתְעַנְגַּנְג עַל יְיָ.

אמר רבי אבא, כְּמָה אֶלְפִין, כְּמָה רַבְבִין דְּמִשְׁרִיין כְּדִישִׁין, אִית לִיהַ לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּה הוּא, מְאִרִי דְאֶנְפִין עֲלָאִין, מְאִרִי דְעֵינִין, מְאִרִי דְזֵינִין, מְאִרִי דִילְלָה, מְאִרִי דִיבְבָא, מְאִרִי דְרַחֲמִי, מְאִרִי דְדִינָא, וְעִילָא מְנִיחָהוּ אֶפְקֵד לְמִטְרוּנִיתָא לְשִׁמְשָׁא בְּהִיכְלָא קַמִּיהַ.

לְקַבִּיל אֶלִין, אִית לָהּ לְמִטְרוּנִיתָא, מִשְׁרִיין מְזִינִין. בְּשִׁתִּין (בשנת) אֶנְפִין מִשְׁתַּכְּחוּ מִשְׁרִיין מְזִינִין. וְכִלְהוּ חֲגִירִין חֲרַבָּא, כְּנִימָאן בְּסַחְרַנְהָא, כְּמָה נְפָקִין, כְּמָה עֵיילִין. בְּשִׁית גְּדַפִין טָאסִין כָּל עֲלָמָא. כְּמִי כָּל חַד וְחַד גּוּמְרִין דְנִגְדִין. לְבוּשׁוֹ, מִתְלַהֲטָא אִשָּׁא. בְּנַבּוּי, שְׂנַנְנָא דְחֲרַבָּא מִתְלַהֲטָא בְּכָל עֲלָמָא, לְנִטְרָא (ד' ט"א ע"א) קְמָה. דְּהָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית ג) וְאֵת לַחַט הַחֲרֹב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשִׁמּוֹר אֶת דְּרָדָּה עֵץ הַחַיִּים.

מָאן דְּרָדָּה עֵץ הַחַיִּים. דָּא הִיא מִטְרוּנִיתָא רַבְתָּא, דְּהִיא אֶרְחָא, לְהוּא אֵילָנָא רַבְרָבָא תְקִיף, אֵילָנָא דְחֵי. דְכְתִיב, (שיר השירים ג) הִנֵּה מִטָּתוֹ שָׁלֹשׁ לְמַחֵה שְׂשִׁים גְבוּרִים סָבִיב לָהּ מִגְבוּרֵי יִשְׂרָאֵל. יִשְׂרָאֵל דִּלְעִילָא, בְּלָם אַחוּזֵי חֶרֶב.

כְּדָ נִטְלָא מִטְרוּנִיתָא, כְּלָהוּ נִטְלִין בְּהַדְּהַ, דְּהָא הוּא דְכְתִיב וַיִּסַּע מִלֶּאדָּה הָאֱלֹהִים. וְכִי מִלֶּאדָּה הָאֱלֹהִים אֶתְקַרֵּי. אָמַר רַבִּי אַבְבָּא אִין. תָּא חֲזִי, חֲכִי אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶתְקִין קְדָשָׁא בְּרִידָּה הוּא קַמִּיהַ, הִיכְלָא קְדִישָׁא, הִיכְלָא עֲלָאָה, (קְדִישָׁא) קְרַתָּא קְדִישָׁא, קְרַתָּא עֲלָאָה. יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקְּדִישׁ

אֶקְרִי, מֵאֵן דְּעָאֵל לְמַלְכָּא, לָא עָאֵל אֶלָּא מֵהֵוּא קַרְבָּא קַדִּישָׁא, נְטִיל אֶרְחָא לְמַלְכָּא, דְּאֶרְחָא
מֵהֵכָא אֶתְתַקֵּן.

הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים קיח) זֶה הַשָּׁעַר לַיְיָ צְדִיקִים יְבוֹאוּ בוֹ. כָּל שְׁלִיחוּתָא דְבְעֵי מַלְכָּא מִבְּי
מְטְרוֹנִיתָא נְפָקָא, וְכָל שְׁלִיחוּתָא מִתְתָּא לְמַלְכָּא, (נ"א דְבְעֵי מַלְכָּא) לְבִי מְטְרוֹנִיתָא עֵייל בְּקַדְמִיתָא,
וּמִתְמָן לְמַלְכָּא. אֲשֶׁתְּכַח דְּמְטְרוֹנִיתָא אִיהִי שְׁלִיחָא דְכָלָּא, מְעִילָא לְתַתָּא, וּמִתְתָּא לְעִילָא. וְעַל
הָא, אִיהִי שְׁלִיחָא דְכָלָּא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב וַיִּסַּע מִלְּאֵךְ הָאֱלֹהִים הַחֹלֵף לִפְנֵי מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל,
יִשְׂרָאֵל דְּלְעִילָא. מִלְּאֵךְ הָאֱלֹהִים, הָדָא הוּא דְכַתִּיב בֵּיתָא, וַיְיָ הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם וְגו', וְהִיא לְלֶכֶת יוֹמָם
וְלַיְלָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ.

וְכִי יִקְרָא הוּא דְמַלְכָּא, דְּמְטְרוֹנִיתָא תְזִיל, וְהִיא תִגַּח קַרְבָּא, וְהִיא אֵזְלַת שְׁלִיחָא. אֶלָּא, לְמַלְכָּא
דְּאֶזְדַּוּג בְּמְטְרוֹנִיתָא עֲלָאָה, חָמָא מַלְכָּא יְקִירוּ דִּילָהּ, עַל כֵּל שְׁאֵר מְטְרוֹנִיתָא דְעֲלָמָא, אָמַר בְּלָחוּ
מִשְׁתַּכְּחִין לְחִינְתָּא (נ"א לְחַוְפְתָּא), לְקַבֵּל הָאֵי מְטְרוֹנִיתָא דִּילִי. הִיא סִלְקָא עַל כָּלָּא, מַה אַעֲבִיד לָהּ.
אֶלָּא כָּל בֵּיתָא דִּילִי יְהִי בִידְהָא, אֶפִּיק מַלְכָּא כְרוּזָא, מֵהֵכָא כָּל מַלְיָן דְּמַלְכָּא בִידְהָא דְמְטְרוֹנִיתָא
יִתְמַסְרוּן. מַה עֲבִיד. אֶפְקִיד מַלְכָּא בִידְהָא כָּל זַיְיָנִין דִּילִיהּ, כָּל אֵינּוֹן מְאָרִי מְגִיחִין קַרְבָּא, כָּל
אֵינּוֹן אֲבָנִין יִקְרִין דְּמַלְכָּא, כָּל גְּנוּזִיָּא דְמַלְכָּא. אָמַר, מֵהֵכָא, כָּל מֵאֵן דְּיַצְטְרוּהּ לְמַלְכָּא עֲמִי, לָא
יְכִיל לְמַלְכָּא עֲמִי, עַד דְּאוֹדַע לָהּ מְטְרוֹנִיתָא.

כְּדֵּן קַדְשָׁא בְרִידָהּ הוּא, מְסַגֵּיאוֹת חֲבִיבוֹתָא וְרַחֲמֵימוֹתָא דִּילִיהּ בְּפִנְסַת יִשְׂרָאֵל, אֶפְקִיד כָּלָּא
בְּרִשׁוּתָהּ, אָמַר, הָא כָּל שְׁאָרִי, לָא מִשְׁתַּכְּחִי כְלוּם לְגַבְהָא. אָמַר, (שיר השירים ו) שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת
וְגו', אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי. מַה אַעֲבִיד לָהּ, אֶלָּא, הָא כָּל בֵּיתָא דִּילִי בִידְהָא. אֶפִּיק מַלְכָּא כְרוּזָא,
מֵהֵכָא כָּל מַלְיָן דְּמַלְכָּא, בִידְהָא דְמְטְרוֹנִיתָא יִתְמַסְרוּן. אֶפְקִיד בִידְהָא כָּל זַיְיָנִין דִּילִיהּ, רוּמְחִין,
וְסִיפִין, קְשָׁתִין, חֲצִין, וְחַרְבִין, בְּלִסְטְרִין. קְסִטְרִאִין, אֲעִין, אֲבָנִין, כָּל אֵינּוֹן מְאָרִי (נ"א מְאָנִי) מְגִיחִי
קַרְבָּא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, הִנֵּה מִפְתּוֹ שְׁלֹשְׁלֹמֹה שְׁשִׁים גְּבוּרִים וְגו' פְּלִם אַחוּזֵי חֶרֶב מְלֻמְדֵי וְגו'.

אָמַר מַלְכָּא, מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה, קַרְבָּא דִּילִי אֶתְמַסֵּר בִידְהָ, זַיְיָנִין דִּילִי, מְאָרִי מְגִיחֵי קַרְבָּא בִידְהָ.
מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה אֶתְ הוּי נְטָרָא לִי, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים קכא) שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה, מֵאֵן
דְּאֶצְטְרוּהּ לִי, לָא יְכִיל לְמַלְכָּא עֲמִי, עַד דְּאוֹדַע לְמְטְרוֹנִיתָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (ויקרא טז) בְּזֹאת
יָבֵא אֶתְרוֹן אֵל הַקֹּדֶשׁ. שְׁלִיחָא דְמַלְכָּא בְכָלָּא, כְּמָה דְּאוּקְמִנָּא. אֲשֶׁתְּכַח דְכָלָּא בִידְהָא, וְדָא הוּא
יִקְרָא דְמְטְרוֹנִיתָא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, וַיִּסַּע מִלְּאֵךְ הָאֱלֹהִים וְגו', כְּמָה דְּאֶתְמַר.

וַיִּלְךְ מֵאַחֲרֵיהֶם, מְאִי טַעְמָא מֵאַחֲרֵיהֶם. בְּגִין דְּיִשְׁתַּכְּחוּ לְקַמְהָא (נ"א לְגַבְהָא) מְאָרִי מְגִיחֵי קַרְבָּא,
מְאָרִי בְּלִסְטְרָאוֹת, מְאָרִי רוּמְחִין וְסִיפִין, וְאַתְגָּלוּן קַמְהָא, דְּהָא הוּוּ אֶתְיִין מִשִּׁירְיִין אַחֲרֵנִין,
לְאַגְהָא קַרְבָּא בִּישְׂרָאֵל מְלַעֲיָא, וְעַל דָּא וַיִּלְךְ מֵאַחֲרֵיהֶם.

וְתִאֲנָא, בְּהֵחִיא נְשַׁעְתָּא, אֶתְא רַבְרָבָא שְׁלִטְנָא דְמִמְנָא עַל מְצָרָאִי, וְכַנְשׁ שִׁית מְאָה (רַבּוּן) רְתִיבִין
מְקַטְרְגִין, וְעַל כָּל רְתִיבָא וְרְתִיבָא, שִׁית מְאָה שְׁלִטְנִין מִמְנָן קְטִיגוֹרִין, הָדָא הוּא דְכַתִּיב וַיִּקַּח

שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בַּחֹר וְגו'. וְכִי שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בַּחֹר, לֹא הוּוּ רֶכֶב מִצְרַיִם, מֵאֵי טַעְמָא וְכָל רֶכֶב מִצְרַיִם. אֲלֵא הָכִי תֵאָנָא, הָיָה סְמָא"ל אוֹזִיָּה לֵיהּ, שֵׁית מֵאָה רְתִיכִין מְקַטְרָגִין לְסִייעָא לֵיהּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב (דף נ"א ע"ב) בַּחֹר.

אֵימְתִי אֲשֶׁלִים קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְסְמָא"ל. בְּקַרְבָּא דְסִיסְרָא, דְעַקְר קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְכָל אֵינֻן רְתִיכִין, וְאֵתְמָסְרוּ בִידָא דְמִטְרוֹנִיתָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שופטים ה) גַּחֲלֵ קִישׁוֹן גִּרְפָּם גַּחֲלֵ קְדוּמִים וְגו'. וְלִזְמַנָּא דְאֵתִי, יִתְמָסְרוּ כְּלָהוּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה סג) מִי זֶה בָּא מֵאֲדוּם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבְּעָרָה וְגו'. וְעַל דָּא וַיִּלְךְ מֵאַחֲרֵיהֶם, דְזְמִינָא שְׂכִינְתָא בְּסוּף יוֹמִיא לְאֵעְקָרָא לֹון מִן עַלְמָא.

וַיִּסַּע עֲמוּד הָעֲנָן מִפְּנֵיהֶם, מֵאֵן עֲמוּד הָעֲנָן דָּא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, דָּא הוּא עֲנָנָא דְאֵתְחִזִּי תְדִיר עִם שְׂכִינְתָא. וְדָא הוּא עֲנָנָא דְעָאֵל מִשָּׁה בְּגִיָּתָהּ. רַבִּי אַבְא אָמַר, כְּתִיב וַיִּי' הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם, אֲלֵא סִייעָא דְצַדִּיק הוּא, וּפְרִישׁוּ דְרִשִׁימוּ דִילֵיהּ, וְעַל דָּא אֲזִיל הָאֵי עָנָן יוֹמָם, וְכְתִיב (תהלים מב) יוֹמָם יֵצֵא יְי' חֶסֶד. וּמִסְטָרָא דְחֶסֶד אֲתָא עֲנָנָא דָּא, וְדָא חֶסֶד אֲתַקְרִי, וְעֲנָנָא אַחֲרָא אֲזִיל בְּלִילְיָא, וְאֲתַקְרִי עֲמוּד אֵשׁ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, עֲמוּד הָעֲנָן יוֹמָם: דָּא אַבְרָהָם. וְעֲמוּד הָאֵשׁ לֵילָה: דָּא יִצְחָק. וְתַרְוֵייהוּ אֲשַׁתְּכַחוּ בְּשְׂכִינְתָא, וּמַה דְאָמַר רַבִּי אַבְא, הָכִי הוּא וְדָאִי, דְעַל יְדָא דְהָאִי (נ"א דְבַהֲאִי) דְרַגְנָא, אֲשַׁתְּכַחוּ. וְהָאִי וַיִּסַּע מִלֵּאָה הָאֱלֹהִים הַהוֹלֵךְ לְפָנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיִּלְךְ מֵאַחֲרֵיהֶם. וַיִּסַּע: דְנִטִּיל מִסְטָרָא דְחֶסֶד, וְאֲתַדְבַּק בְּסְטָרָא דְגַבְוָרָה, בְּגִין דְהָא מָטָא שְׁעָתָא לְאֵתְלַבְּשָׁא בְּדִינָא.

תָּא חֲזִי, בְּהֵיָא שְׁעָתָא אֲשַׁתְּלִים סִיחְרָא מִכְּלָא, וַיִּרְתָּא שְׁבַעִין וַתְרִין שְׁמַחֵן קְדִישִׁין, בְּתַלַּת סְטָרִין. סְטָרָא חָדָא אֲתַלְבְּשָׁא בְּעִטְרוֹי דְחֶסֶד עֲלָאָה, בְּשְׁבַעִין גְּלִיפִין דְנִהִירוּ דְאָבָא עֲלָאָה, דְאֲנַהִיר לָהּ. סְטָרָא תְנִינָא, אֲתַלְבְּשַׁת בְּרוּמְחֵי דְגַבְוָרָה, בְּשַׁתִּין פּוּלְסֵי דְנוּרָא, וְעִשְׂרָה דִילָהּ דְנַחְתּוּ מִסְטָרָא דְאֵמָא עֲלָאָה בְּנִימוּסֵי גְלִיפִין.

סְטָרָא תְלַתָּאִי, אֲתַלְבְּשַׁת בְּלְבוּשֵׁי אֲרַגְוָנָא, דְלְבִישׁ מִלְפָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא, דְאֲקָרוּן תַּפְאָרְתָּא, דִּירִית בְּרָא קְדִישָׁא, בְּשְׁבַעִין עִטְרוֹי עֲלָאִין, מִסְטָרָא דְאָבָא וְאֵמָא, וְהוּא כְּלִיל לְהָאִי סְטָרָא וְלְהָאִי סְטָרָא.

(ס"א וַתְרִין עִטְרוֹי מִסְטָרָא דְאָבָא וְאֵמָא, וְאֵינֻן שְׁבַעִין וַתְרִין שְׁמַחֵן) וַתְנִינֵן מִסְטָרָא דְחֶסֶד שְׁבַעִין וַתְרִין סְטָדִין. מִסְטָרָא דְגַבְוָרָא שְׁבַעִין וַתְרִין סוּפְרִין. מִסְטָרָא דְתַפְאָרְתָּא שְׁבַעִין וַתְרִין גּוֹוִינִן לְאֵתְפָּאָרָא. וּבְהָאִי אֲתַר, אֲתַגְלִיף חַד בְּחַד, וְאֵסְתַּלִּיק שְׁמָא קְדִישָׁא, רְזָא דְרְתִיכָא, וְהִכָּא אֲתַגְלִיפוּ אַבְהָתָא, לְאֵתְחַבְּרָא בְּחַד, וְהוּא שְׁמָא קְדִישָׁא גְלִיפָא בְּאֵתְוִי.

צְרוּפָא דְאֵתְוִן אֲלִין, אֵתְוִן קְדָמָאִי, רִשִׁימִין כְּסִדְרֵן בְּאַרְח מִישְׁרָה, בְּגִין דְכְּלָהוּ אֵתְוִן קְדָמָאִי אֲשַׁתְּכַחוּ בְּחֶסֶד, לְמַהֲדָּ בְּאַרְח מִישְׁרָה, בְּסִדְוָרָא מִתְתַּקְּוּ.

כתוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל שליט"א

אֲתוֹן תְּנִינִי, רְשִׁימִין בְּגִלְגֹּלָא לְמַפְרַע, בְּגִין דְּבִלְהוּ אֲתוֹן תְּנִינִי, מִשְׁתַּכְּחוּ בְּגִבּוֹרָה, (ס"א מְגִבּוֹרָה)
לְגַלְגָּא דִּינִין וְיִינִין דְּאֲתִיִּין מִסְטָרָא דְשָׁמְאָלָא.

אֲתוֹן תְּלִיתָאִי, אֵינִין אֲתוֹן רְשִׁימוֹ, לְאַחֲזָא גְוִינִין, לְאַתְעֵטְרָא בְּמִלְפָּא קְדִישָׁא. וְכִלְא בִיה
מִתְחַבְּרִין וּמִתְקַשְׂרִין, וְהוּא אֲתְעֵטְר בְּעֵטְרֵי בְּאַרְח מִיִּשְׂרָא, וְרִשִׁים לְהֵאִי סְטָרָא וְלְהֵאִי סְטָרָא,
בְּמִלְפָּא דְאַתְעֵטְר בְּכִלְא.

הָבָא אֲתֵרִשִׁים שְׁמָא קְדִישָׁא גְלִיפָּא בְּשַׁבְעִין וְתֵרִין תִּיבִין, דְּמִתְעֵטְרִי בְּאַבְהָתָא, רְתִיבָא קְדִישָׁא
עֲלָאָה. וְאִי תִימָא, הֵנִי אֲתוֹן תְּלִיתָאִי, מְאִי טַעְמָא לָאו אֵינִין פְּתִיבִין, מִנְהוֹן בְּאַרְח מִיִּשְׂרָא כְּסִדְרִין,
וּמִנְהוֹן לְמַפְרַע, לִישְׂרָא לְהֵאִי סְטָרָא, וְלְהֵאִי סְטָרָא, דְּהֵאִי תְנִינִין, (תהלים צט) אֲתָה פּוֹנֵנֵת מִיִּשְׂרָאִים,
קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד מִיִּשְׂרָאִים לְתֵרִי סְטָרִי, וְכִתִּיב (שמות כו) וְהִבְרִיחַ הַתִּיבּוֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים וְגו',
דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא. רַבִּי יַעֲקֹב אָמַר, דָּא יַעֲקֹב, וְכִלְא חַד.

אָלָא לְמִלְפָּא דְאֵיהוּ שְׁלִים מְכִלְא, דְּעֵתִיָּה שְׁלִים מְכִלְא, מָה אֲרַחֲיָה דְהַהוּא מְכִלְא. אֲנַפּוּי נְהִירִין
כְּשִׁמְשָׁא תְדִיר, בְּגִין דְּאֵיהוּ שְׁלִים. וְכַד דְּאִין, דְּאִין לְטַב וְדְאִין לְבִישׁ. וְעַל דָּא בְּעִי לְאַסְתְּמָרָא
מִנְיָה. מָה דְּאֵיהוּ טַפְשָׁא, חֲמִי אֲנַפּוּי דְמִלְפָּא נְהִירִין וְחִיבִין, וְלָא אֲסְתְּמַר מִנְיָה. וּמָה דְּאֵיהוּ
חֲפִימָא, אַף עַל גַּב דְּחֲמִי אֲנַפּוּי דְמִלְפָּא נְהִירִין, אָמַר מְכִלְא וְדְאִי שְׁלִים הוּא, שְׁלִים הוּא מְכִלְא,
דְּעֵתִיָּה שְׁלִים, אָנָּא חֲמִי דְבַהֲהוּא נְהִירוֹ, דִּינָא יִתִּיב (דף נ"ב ע"א) וְאַתְפְּסִינָא, אַף עַל גַּב דְּלָא אֲתַחֲזִיא,
דְּאִי לָאו חֲכִי, לָא יְהֵא מְכִלְא שְׁלִים, וְעַל דָּא בְּעִי לְאַסְתְּמָרָא.

כַּד קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁלִים תְּדִיר בְּהֵאִי גְוִינָא וּבְהֵאִי גְוִינָא, אֲבָל לָא אֲתַחֲזִיא, אָלָא בְּנְהִירוֹ
דְּאֵפִין. וּבְגִין כַּד, אֵינִין טַפְשִׁין חִיבִין לָא אֲסְתְּמַרִין מִנְיָה. אֵינִין חֲפִימִין זְכָאִין, אֲמַרִין, מְכִלְא
שְׁלִים הוּא, אַף עַל גַּב דְּאֲנַפּוּי אֲתַחֲזִיִּין נְהִירִין, דִּינָא אֲתַפְּסִיא בְּנְיָה, בְּגִין כַּד בְּעִי לְאַסְתְּמָרָא
מִנְיָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מְהֵבָא, (מלאכי ג) אֲנִי יי' לֹא שָׁנִיתִי. לָא דְלִיגְנָא לְאַתֵּר אַחְרָא, בִּי אֲתַפְּלִיל כִּלְא.
הֵנִי תְרִי גְוִינִי בִי אֲתַפְּלִיל, בְּגִין כַּד כִּלְא בְּאַרְח מִיִּשְׂרָא אֲתַחֲזִיא, וְאַף עַל גַּב דְּאֲתוֹן אַחֲדִין לְהֵאִי
סְטָרָא וְלְהֵאִי סְטָרָא, כְּסִדְרִין פְּתִיבִין.

וַיִּסַּע מִלְּאָף הָאֱלֹהִים תְּהוֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיִּלְךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עִמּוֹד הָעֲנָן מִפְּנֵיהֶם
וַיַּעֲמֵד מֵאַחֲרֵיהֶם. (שמות יד) עַד כָּאן סְטָרָא חַד, חֲסֵד לְאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזָר בְּרִי,
תָּא חֲזִי רְזָא דָּא. כַּד עֲתִיקָא קְדִישָׁא אֲנָהִיר לְמִלְפָּא, אֲנָהִיר לִיה, (ס"א עֵטְר לִיה וְאַחֲסִין לִיה, בְּכַתְרִין וְכו')
וְעֵטְרִין לִיה, בְּכַתְרִין קְדִישִׁין עֲלָאִין, כַּד מְטָאן לְגַבִּיָּה מִתְעֵטְרִי אַבְהָתָא, בְּשַׁעֲתָה דְּמִתְעֵטְרִי
אַבְהָתָא, כַּדִּין הוּא שְׁלִימוֹ דְכִלְא. כַּדִּין מִטְרוֹנִיתָא, נְטִלָּא בְּמִטְלָנְהָא, (בְּהוּא) (נ"א בְּשׁוּלְטָנָא בְּהֵאִי)
שְׁלִימוֹ דְאַבְהָתָא. וְכַד מִתְעֵטְרָא מְכִלְהוֹן, כַּדִּין אֲתַבְּרָכָא, וְרִשׁוּתָא דְכִלְא בִידָּהָא.

וְאַסְתִּים בִּיה כְּגְוִינָא דָּא שְׁמָא קְדִישָׁא גְלִיפָּא בְּאֲתוּוֹי רְשִׁימִין בְּרִתִּיבָא עֲלָאָה קְדִישָׁא עֲטוּרָא
דְאַבְהָתָא.

(ההגה כאן הודפסה בסוף הספר עם הבתים של הע"ב שמוות):

אמר רבי ייסא, אשכחנא ברוא דא בתקיעותא (ס"א דרב בבבלי) דרב המנונא סבא, תלת וּבְכֵן וּבְכֵן, לְקַבְּלֵי הַיָּמִי תִּלְתָּ. וְכֵן הוּא סְדוּרָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כִּלְאֵ אֶתְקַבְּלִיל בְּהַאי שְׁמָא (נ"א שְׁלִיחָא) קְדִישָׁא, וְאַסְתֵּיִים בֵּיהּ, אֲשַׁתְּכַח דְּשְׁלִימוֹ דְרַתִּיכָא קְדִישָׁא אִית בֵּיהּ.)

אמר רבי שמעון, האי הוא שמא קדישא, עטורא דאבהון, דמתעטרא בגלופייהו, בחבורא כחדא. שְׁלִימוֹ דְרַתִּיכָא קְדִישָׁא. וְאַתְקַבְּלִיל בְּאַרְבְּעִין וְתַמְנָא תִּיבּוּתָא, דְּאִיהוּ שְׁלִימוֹ דְכִלְא, וְעַקְרָא דְשָׂרְשִׁין.

תא חזי, גופא דאילנא, אג"י אל"ף נו"ן יו"ד. רישא דכל ענפי אילנא, וד"ו. (וה"ו) וְהָא אֶתְעָרוּ חֲבֵרָא, כִּלְאֵ דְעֲנַפִּין וְנוֹפָא וְשָׂרְשָׁא, בְּאַרְבְּעִין וְתַמְנָא תִּיבּוּן. וְהָא אֶתְרָשִׁים בְּתִלְתָּ עֲלָמִין עֲלָאִין, וּבְתִלְתָּ עֲלָמִין תַּתָּאִין.

לְקַבְּלֵיהּ, קְדוּשָׁ קְדוּשָׁ קְדוּשָׁ ה' צְבָאוֹת. קְדוּשָׁ לְעֵילָא. קְדוּשָׁ בְּאַמְצָעִיתָא. קְדוּשָׁ לְתַתָּא. קְדוּשָׁ חֶסֶד. קְדוּשָׁ גְבוּרָה. קְדוּשָׁ תַּפְאֶרֶת. וְכִלְהוּ בְּשַׁבְּעִין וְתִרְיָן אֶתְגְּלִיפוּ, כְּמָה דְאַתְמַר. בְּרִיךְ הוּא, בְּרִיךְ שְׁמִיהּ לְעֵלְמִי וְלְעֵלְמִי עֲלָמִין אָמֵן.

אמר רבי יצחק, בשעתא דשרו ישראל על ימא, חמו לכמה (דף נ"ב ע"ב) אכלוסין, לכמה תיילין, לכמה משיריין, מעילא ותתא, וכלהו בכנופיא עליהו דישראל, שריאו בצלו מגו עאקו דלהון. ביה שעתא, חמו ישראל עאקו מפל סטריין, ימא בגלוהי דזקפן קמיהו. בתרייהו, פל אינון אכלוסין, פל אינון משיריין דמצרים, לעילא עליהו כמה קטיגורין. שריאו צווחין לקודשא בריך הוא.

כדין פתיב, ויאמר יי אל משה מה תצעק אלי. ותאנא בספרא דעניעותא, אלי, דייקא, בעתיקא תליא כלא. ביה שעתא אתגלי עתיקא קדישא, ואשתכח רעוא בכלהו עלמין עלאין, כדין נהירו דכלא, אתנהיר.

אמר רבי יצחק, כדין, פד אתנהיר כלא כחדא, ועביד ימא נימוסין עלאין, ואתמסרו בידוי עלאין ותתאין. ובגניי כה, קנשיא קמי קדשא בריך הוא כלא, פקריעת ים סוף, וכלא הכי אוקמוה. מאי טעמא. בגין דקריעת ים סוף בעתיקא תליא.

אמר רבי שמעון, חד איילתא אית בארעא, וקודשא בריך הוא עביד סגיא בגינה, בשעתא דהיא צווחת, קדשא בריך הוא שמע עאקו דילה, וקביל קלה. וכד אנטרין עלמא לרחמי למינא, היא יהבת קלין, וקודשא בריך הוא שמע קלה, וכדין חיים על עלמא, הדא הוא דכתיב, (תהלים מב) כאיל תערוג על אפיקי מים.

וכד בעיא לאולדא, היא סתימא מפל סטריין, כדין אתינא ושוניאת רישא בין ברפחא, וצווחת ורמת קלין, וקודשא בריך הוא חיים עלה, וזמין לקבלה חד נחש, ונשיך בערייתא דילה, ופתח

לָהּ, וְקָרַע לָהּ הַהוּא אֶתָּה, וְאוֹלִידֵת מִיָּה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּהַאי מְלָהּ, לֹא תִשָּׂאֵל וְלֹא תִנָּסֶה אֶת
יְי', וְהָכִי דִּיִּיקָא.

וַיֹּשַׁע יְי' בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל וְגו' (שמות יד), וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת מַצְרַיִם מֵת, הַהוּא שְׁלֹטְנָא מְמַנָּא
דְּמַצְרַיִם, אַחְמֵי לֹון קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאֶעְפֵּר לֵיהּ, בְּנִהַר דִּינֹור, דִּיהִנָּה בְּשִׁפְתָא דִּימָא רַבָּא. מֵת,
מָאֵי טַעְמָא מֵת. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, דְּאֶעְפֵּרוּ לֵיהּ, מֵהַהוּא שְׁלֹטְנוּתָא דִּילֵיהּ.

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגו' (שמות יד) רַבִּי חֵיָא אָמַר, הָכֵא אֲשֶׁתְּלִים יָדָא, וְכִלְהוּ אֶעְבְּדָאן,
וְאֲשֶׁתְּלִים יָדָא, דְּאֶתְכֵלִיל בֵּיהּ בִּימִינָא, דְּהָכִי תִינָנֵן, כְּלָא בִּימִינָא אֶתְכֵלִיל, וּבִימִינָא תֵלִיא, הָדָא
הוּא דְכִתִּיב, יְמִינָהּ יְי' נֶאֱדָרֵי בִּפְחֵי יְמִינָהּ יְי' תִרְעֵץ אוֹיֵב.

וְאָמַר רַבִּי יַצְחָק, לֹא אֲשַׁכְחָנָא, מָאן דְּאֶתְקִיף לְבֵיהּ, לְגַבְיָהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּפִרְעָה. אָמַר
רַבִּי יוֹסֵי, סִיחוּן וְעוֹג הָכִי נָמִי. אָמַר לֵיהּ, לָאוּ הָכִי אֵינֹון לְגַבְיָהּ דִּישְׂרָאֵל אֶתְתַקְפוּ, אֲבָל לְגַבְיָהּ
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא, כְּמָה דְּאֶתְקַף פְּרַעַה רוּחִיהָ לְקַבְלֵיהּ, וְהוּא חָמִי כָּל יוֹמָא גְבוּרָאן דִּילֵיהּ,
וְלֹא הוּא תֵב.

אָמַר רַבִּי יְהוֹנָדָה אָמַר רַבִּי יַצְחָק, פְּרַעַה חַפִּים מְכַל חֲרָשׁוֹי הוּוּ, וּבְכַל אֵינֹון כְּתָרִין, וּבְכַל
אֵינֹון יְדִיעֹון, אֶסְתַּבֵּל. וּבְכַל סִטְרָא דְלֵהוֹן, לֹא חָמָא פּוֹרְקָנָא דְלֵהוֹן יִשְׂרָאֵל, וְלֹא הוּוּ תֵלִי בְּחַד
מַנְיָהּ. וְעוּדָא, דִּיהָא בְּכִלְהוּ קְשִׁירוּ קְשָׁרָא עֲלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל, וּפְרַעַה לֹא סָבַר דְּאִית קְשָׁרָא אַחְרָא
דְּמַהִימְנוּתָא, דְּאִיהוּ שְׁלִיט עַל כְּלָא. וְעַל דָּא הוּוּ אֶתְקִיף לְבֵיהּ.

רַבִּי אַבְבָּא אָמַר, לֹא אֶתְקִיף לְבָא דְפִרְעָה, אֶלָּא שְׁמָא דָּא. דְּכַד הוּוּ אָמַר מִשָּׁה, כַּה אָמַר יְי', דָּא
מְלָהּ מִשָּׁשׁ, אֶתְקִיף לְבֵיהּ, הָדָא הוּא דְכִתִּיב, (שמות ט) וַיַּחֲזַק יְי' אֶת לֵב פְּרַעַה. דִּיהָא בְּכַל חֲכָמְתָא
דִּילֵיהּ, לֹא אֲשַׁתְּכַח, דְּשְׁמָא דָּא שְׁלִיט בְּאַרְעָא. וְעַל דָּא אָמַר, מִי יְי'. וְלִבְתֵּר אָמַר, יְי' הַצְדִּיק. אָמַר
רַבִּי יוֹסֵי, לְבִתֵּר אָמַר, (שמות י) חֲטָאתִי לִיְי' הַהוּא פּוּמָא דְאָמַר דָּא, אָמַר דָּא.

רַבִּי חֲזַקְיָה פִתַּח וְאָמַר, (איוב ט) אַחַת הִיא עַל כֵּן אֲמַרְתִּי תָם וְרָשָׁע הוּא מְכַלָּה. הַאי קְרָא, אוּקְמוּהָ
בְּרֹזָא דְחֲכָמְתָא. אַחַת הִיא, מָאֵי אַחַת הִיא. הָדָא הוּא דְכִתִּיב, (שיר השירים ו) אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי
אַחַת הִיא לְאִמָּה. וּבְהַאי, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דָּאִין דִּינֹוי לְתַתָּא, וְדָאִין דִּינֹוי לְעִילָא בְּכִלָּא.

וְכַד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְעַר דִּינֹוי, דָּאִין דִּינֹוי בְּהַאי כְּתָרָא, כְּדִין כְּתִיב, תָם וְרָשָׁע הוּא מְכַלָּה. (דף
נ"ג ע"א) בְּגִין דְּאֵינֹון צְדִיקָיָא, מִתְפַּסְּאן בְּחוּבֵיהוֹן דְּרִשְׁיַעֲיָא, דְּכִתִּיב, (שמואל ב כד) וַיֹּאמֶר יְי' לְמִלְאָךְ
הַמְשִׁחִית בְּעַם רַב וְגו', וְעַל דָּא אָמַר (ר' יוֹסֵי) אֵיזֵב מְלָהּ דָּא, (אמר) וְלֹא אֲגַמֵּר מְלָהּ, וְאוּקְמוּהָ טוֹל
הָרַב, רַבִּי יִיסָא אָמַר, אַחַת הִיא: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא דְּמַצְרַיִם, דְּבִגְנֵיָה קְטַל קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּמַצְרַיִם, וְעָבִיד בְּהוּ נִקְמִין, הָדָא הוּא דְכִתִּיב תָם וְרָשָׁע הוּא מְכַלָּה.

רַבִּי חֵיָא אָמַר, אֵיזֵב לֹא אֶלְקִי, אֶלָּא בּוּזְמָנָא דְנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרַיִם. אָמַר אֵיזֵב, אֵי הָכִי, כָּל
אַפְיָא שְׁוִין, תָם וְרָשָׁע הוּא מְכַלָּה, פְּרַעַה אֶתְקִיף בְּהוּ בִישְׂרָאֵל, וְאָמַר (שמות ה) מִי יְי' אֲשֶׁר אֲשַׁמְעַ

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל שליט"א

בְּקוּלוֹ. וְאֵנָּה לֹא אֶתְקִיפְנָא בְּהוּ, וְלֹא עֲבִידְנָא מִיְדֵי, תָּם וְרִשְׁעָה הוּא מְכֻלָּה. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות
ט) הִירָא אֶת דִּבְרֵי יְיָ מֵעֲבָדֵי פְּרַעָה, זֶה אֵיזֹב.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֵינּוֹן אֲבִי בְּרַדְא, דִּהוּוּ נַחְתִּין, אֲתַעֲבָבוּ עַל יְדוּי דְמַשְׁחָה, לְבַתָּר עֲבָדוּ נּוֹקְמִין,
בְּיוֹמֵי דִיהוּשָׁע. וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי, זְמִינִין לְאַחְתָּא אֵינּוֹן דְאַשְׁתְּאַרוּ, עַל אָדוּם וּבְנֹתֵיהָ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (מִיכָה ז) פִּימִי צִאֲתָהּ מֵאַרְצֵי מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת.

דְּבַר אַחַר וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגו', הָאִי קָרָא לָאוּ רִישִׁיָּה סִפִּיָּה, וְלָאוּ סִפִּיָּה רִישִׁיָּה.
בְּקִדְמִיתָא וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל, וּבַתָּר וַיֵּרָאוּ הָעַם אֶת יְיָ. אֵלָּא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הַהוּא סָבָא דְנַחַת עִם
בְּנוֹי בְּגִלּוֹתָא, וְסָבִיל עָלֵיהּ גְּלוּתָא, וְאָעִיל לְבָנָיו בְּגִלּוּתָא, הוּא מְמַשׁ חֲמָא, כֹּל אֵינּוֹן נּוֹקְמִין, וְכֹל
גְּבוּרָאן, דְעֵבֵד קִדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא בְּמִצְרַיִם, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל מְמַשׁ.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, סְלִיק קִדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא לְהָאִי סָבָא, וְאָמַר לֵיהּ, קוּם חָמֵי בְּנִיָּה דְנִפְקִין מִגּוֹ
עֲמָא תְּקִיפָא. קוּם חָמֵי גְבוּרָן דְעֵבְדִית, בְּגִין בְּנִיָּה בְּמִצְרַיִם.

וְהֵינּוּ דְאָמַר רַבִּי יִיסָא, בְּשַׁעֲתָא דְנִטְלֵי יִשְׂרָאֵל לְנַחְתָּא בְּגִלּוּתָא דְמִצְרַיִם, דְּחִילוֹ וְאִימָתָא תְּקִיפָא
נִפְלַע עָלוּי. אָמַר לֵיהּ קִדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא לְיַעֲקֹב, אֲמַאי אֶת דְּחִיל, (בראשית מו) אַל תִּירָא מִרְדָּה
מִצְרַיִמָה. מִמָּה דְכְּתִיב אַל תִּירָא, מִשְׁמַע דְּחִילוֹ הָוָה דְּחִיל.

אָמַר לֵיהּ פִּי לְגוֹי גְּדוֹל אֲשִׁימָהּ שָׁם. אָמַר לֵיהּ, דְּחִילָנָא דֵי יִשְׁיַעוֹן בְּנֵי. אָמַר לֵיהּ, אָנְכִי אֲרַד עִמָּךְ
מִצְרַיִמָה. אָמַר לֵיהּ תּוֹ דְּחִילָנָא, דְּלֹא אֲזִיבִי לְאַתְקַבְּרָא בִּינֵי אֲבָהָתִי, וְלֹא אֲחָמֵי פּוֹרְקָנָא דְבְּנֵי,
וּגְבוּרָאן דְּתַעֲבִיד לְהוּ. אָמַר לֵיהּ, וְאָנְכִי אֲעֲלֶיךָ גַם עֲלֵה, אֲעֲלֶיךָ לְאַתְקַבְּרָא בְּקַבְרֵי אֲבָהָתֶיךָ. גַּם
עֲלֵה, לְמַחְמֵי פּוֹרְקָנָא דְבְּרַךְ, וּגְבוּרָאן דְּאֲעֵבִיד לְהוּ.

וְהַהוּא יוֹמָא דְנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, סְלִיק לֵיהּ קִדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא לְיַעֲקֹב, וְאָמַר לֵיהּ, קוּם, חָמֵי
בְּפוֹרְקָנָא דְבְּרַךְ, דְּכַמְּהָ חִילִין וּגְבוּרָאן עֲבָדִית לְהוּ, וַיַּעֲקֹב הָוָה תַּמּוֹן, וְחָמָא כֹּלָּא, הֲדָא הוּא
דְכְּתִיב וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה.

רַבִּי יַצְחָק אָמַר, מִהֲבָא, (דברים ד) וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו בְּכַחוֹ הַגְּדוֹל מִמִּצְרַיִם. מָאִי בְּפָנָיו. בְּפָנָיו דָּא יַעֲקֹב,
דְּאָעִיל לְבַלְהוּ תַמּוֹן. רַבִּי חִזְקִיָּה אָמַר, וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו, בְּפָנָיו: דָּא אֲבָרְהָם. דְכְּתִיב, (בראשית יז) וַיִּפְלֵ
אֲבָרְהָם עַל פָּנָיו.

תָּא תּוֹי, אֲבָרְהָם אָמַר, תְּלָבָן מֵאָה שָׁנָה וְיִלְד וְגו', אָמַר לֵיהּ קִדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא, תְּיִיָּה, אֶת תַּחְמֵי
כַּמְּהָ אֲבָלוּסִין, וְכַמְּהָ חִיָּלִין דִּיפְקוֹן מִמָּה. בְּשַׁעֲתָא דְנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, כֹּל אֵינּוֹן שְׁבַטִין, כֹּל
אֵינּוֹן רַבּוּוֹן, סְלִיק קִדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא לְאֲבָרְהָם, וְחָמָא לוֹן, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו. רַבִּי
אָבָא אָמַר בְּלָהוּ אֲבָהָתָא אֲזִדְמַנּוּ תַמּוֹן בְּכֹל הַהוּא פּוֹרְקָנָא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו. מָאִי
בְּפָנָיו אֵלִין אֲבָהָתָא.

כתוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוקי
ר' בנימו שמואל שליט"א

רבי אלעזר אומר, ויוצאה בפניו: דא יעקב. בכחו: דא יצחק. הגדול: דא אברהם. אומר רבי שמעון,
וכן בגיניהון דאברהם, אזדמן פורקנא תדיר לישראל, דכתיב (ויקרא כו) וזכרתי את בריתי יעקב
ואת את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור. אברהם תינה, מהו והארץ
אזכור. אלא, לאכללא עמהון דוד מלכא, דאיהו רתיבא באברהם (דף נ"ג ע"ב) ואינון מתערין
פורקנא תדיר לישראל.

וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה יי' במצרים. וכי השתא עשה, והא מקדמת דנא
אתעביד, מאי את היד הגדולה אשר עשה יי'. אלא, יד לא אקרי פחות מחמש אצבעאן. הגדולה:
דכלילן בה חמש אצבעאן אחרנין, ואתקרון פדין גדולה. וכל אצבעא ואצבעא, סליק לחושפנא
רבא, וקודשא בריה הוא עביד בהו (ס"א השתא ניסין) ניסין וגבורין, ובהאי אתערין כלהו דרגין
משלשוליהון.

מפאן אוליפנא דא, דבחמש אצבעאן קמאי, כתיב, ויחזק לב פרעה, פיון דאשתלמו אינון חמש,
תו לא הוה מלה ברשותיה דפרעה, פדין כתיב ויחזק יי' את לב פרעה.

ועל דא וירא ישראל את היד הגדולה וגו', ויאמינו בגו'. וכי עד השתא לא האמינו בגו', והא
כתיב (שמות ד) ויאמן העם וישמעו וגו'. והא חמו כל אינון גבוראן דעבד להו קודשא בריה הוא
במצרים. אלא מאי ויאמינו, ההוא מלה דאמר ויאמר משה אל העם אל תיראו התניצבו וראו
וגו'.

רבי ייסא שאיל ואמר, כתיב וירא ישראל את מצרים מת, וכתיב לא תוסיפו לראותם עוד עד
עולם. אומר רבי יוסי, מתין חמו להו. אומר ליה, אי כתיב לא תוסיפו לראותם חיים, הוה אמינא
הכי. אומר ליה ר' אבא יאות שאילתא.

אלא תא חזי, כתיב (דברי הימים א טז) מן העולם ועד העולם, ותנינו, עולם לעילא, ועולם לתתא.
עולם דלעילא, מתמן הוא שירותא לאדלקא בוצינין. עולם דלתתא, תמן הוא סינמא, ואתפליל
מפלגא, ומהאי עולם דלתתא, מתערין גבורין לתתאי.

ובהאי עולם, עביד קודשא בריה הוא אתין לישראל, ורחיש לון ניסא. וכד אתער האי עולם
למעבד נסין, פלהו מצראי אשתקעו בימא, על ידא דהאי עולם, ואתרחיש לון לישראל ניסא
בהאי עולם. ועל דא כתיב, לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם, עד דיתער ההוא עולם, ויתמסרון
בדינוי, וכיון דאתמסרו ביה למתדון, פדין כתיב וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים, הדא
הוא דכתיב מן העולם ועד העולם, עד העולם דיקא. פדין כתיב, ויאמינו בגו' ובמשה עבדו.

אז ישיר משה. (שמות טו) ר' יהודה פתח, (ירמיה א) בטרם אצרך בבטן ידעתיה וגו'. ופאה חולקיהון
דישראל, דקודשא בריה הוא אתרעי בהו יתיר מפל שאר עמין. ומסגיאות רחימותא דרחים
להו, אוקים עליהו נביאה דקשוט, ורעיא מהימנא. ואתער עליה רוחא קדישא, יתיר מפל שאר
נביאי מהימני, ואפיק ליה מחולקיה ממיש, ממה דאפריש יעקב מבנוי לקודשא בריה הוא,

שְׁבֻטָא דְלוֹי, וּבִיּוֹן דִּתְהוּה לְיוֹי דִּילֵיהּ, נָטַל לֵיהּ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַעְטַר לֵיהּ בְּכַמְהָ עֶטְרִין, וּמְשַׁח לֵיהּ בְּמִשְׁחָ רַבּוּת קַדִּישָׁא דְלַעֲיֵלָא, וּבְדִין אַפִּיק מִבְּנוֹי, רוּחָא קַדִּישָׁא לְעֵלְמָא, וְזָרִיו לֵיהּ בְּהִימְנוּי קַדִּישֵׁי, מְהִימְנוּתָא רַבָּא.

תָּנָא, בְּהֵיא שְׁעֵתָא דְמָטָא זְמַנֵּיהּ דְמִשְׁחָ נְבִיאָה מְהִימְנָא לְאַחַתָּא לְעֵלְמָא, אַפִּיק קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רוּחָא קַדִּישָׁא מִגְזָרָא דְסַפִּירוּ דְאַבְן טָבָא, דִּתְהוּה גְּנִיזוּ בְּמַאתָן וְאַרְבַּעִין וְתַמְנָא (נְהוּרִין, וְאַתְנַחֵיר עֲלֵיהּ. וְאַעְטַרֵיהּ בְּשֵׁם"ה) עֶטְרִין, וְקַיְיִמֵי קַמֵּיהּ, וְאַפְקִיד לֵיהּ בְּכָל דִּילֵיהּ. (נ"א בִּיתֵיהּ) וְיַהֲב לֵיהּ מֵאָה וְשִׁבְעִין וְתַלְתַּת מִפְתָּחִין. (נ"א גְּנִיזוּ תָמָן וְאַעְטַרֵיהּ בְּתַלְתַּת מֵאָה וְשִׁתִּין וְחֲמִשׁ עֶטְרֵי וְאַתְנַחֵיר עֲלֵיהּ מַאתָן וְאַרְבַּעִין וְתַמְנָא נְהוּרִין וְקַאִים קַמֵּיהּ וְאַפְקִיד לֵיהּ בְּכָל בֵּיתָא דִּילֵיהּ וְיַהֲב לֵיהּ מֵאָה וְשִׁבְעִין וְתַלְתַּת מִפְתָּחִין. נ"א מַאתָן וְשִׁבְעִין וְחֲמִשׁ) וְאַעְטַר לֵיהּ בְּחֲמִשׁ עֶטְרִין, וְכָל עֶטְרָא וְעֶטְרָא סָלִיק וְאַתְנַחֵיר בְּאַלְפֵי עֶלְמִין דִּנְהַרִין, וּבּוֹצִינִין דְגְּנִיזוּן פְּגַנְזֵיָא דְמִלְכָא קַדִּישָׁא עֲלָהּ.

בְּדִין אַעְבְּרִיהּ בְּכָל בּוֹצִינִין (נ"א בּוֹסְמִין) דְבַגְנָתָא דְעָדוֹן, וְאַעֲבְרִיהּ בְּכָל חַיְלִין וְגַיְסִין דִּילֵיהּ. בְּדִין אֲזִידְעוּעוּ כְּלָהוּ, פְּתַחוּ וְאַמְרוּ, אַסְתַּלְקוּ מִסַּחְרֵינֵיהּ, (סַטְרָא דְסַטְרִין) דִּהָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעַר רוּחָא לְשִׁלְטָאָה לְמַרְגּוּ עֶלְמִין. קָלָא נָפַק וְאַמַר, מָאן הוּא דִין, דְכָל מִפְתָּחִין אֵלִין (ד' ט"ז ע"א) בִּידוּי. פְּתַח קָלָא אַחְרָא וְאַמַר, קַבִּילוּ לֵיהּ בְּגוֹיִיכוּן, דָּא הוּא דְזַמִּין לְנַחַתָּא בֵּין בְּנֵי נְשָׂא, וְזַמִּנָא אֲוִרֵיָתָא, גְּנִיזָא דְגְּנִיזֵיָא, לְאַתְמַסְרָא בִּידוּי, וְלְאַרְעֵשָׁא עֶלְמִין דְלַעֲיֵלָא וְתַתָּא עַל יְדָא דְדִין. בֵּיהּ שְׁעֵתָא אַתְרַגִּישוּ כְּלָהוּ, וְנָטְלִין אַבְתְּרִיהּ, פְּתַחוּ וְאַמְרוּ, (תהלים 10) הִרְפַּכְתָּ אֲנֹשׁ לְרֵאשֵׁנוּ כְּאֲנוּ בְּאִשׁ וּבַמִּים.

בְּדִין סִלְקָא הַהוּא רוּחָא, וְקַיְיִמָא קַמֵּי מִלְכָא. מִפְּתִיחָא, סָלִיק וְאַתְעַטַר בְּעֶטְרֵי, וְאַעְטַרֵיהּ בְּתַלְתַּת מֵאָה וְעֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ עֶטְרִין, וְאַפְקִיד מִפְּתַחֵי בִּידוּי. שׁ דְאַבְהָתָא, אַעְטְרוּ לֵיהּ בְּתַלְתַּת עֶטְרִין קַדִּישִׁין, וְאַפְקִידוּ כָּל מִפְתָּחִין דְמִלְכָא בִּידֵיהּ, וְאַפְקִידוּ לֵיהּ בְּהִימְנוּתָא, מְהִימְנָא דְבֵיתָא. ה סִלְקָא וְאַתְעַטַרָא בְּעֶטְרֵי, וְקַבִּילַת לֵיהּ מִן מִלְכָא.

בְּדִין, נַחַת הַהוּא רוּחָא בְּאַרְבִּין דְשָׂאטָן, בְּהַהוּא יָמָא רַבָּא, וְקַבִּילַת לֵיהּ לְגַדְלָא לֵיהּ לְמִלְכָא, וְהִיא יַהֲבַת לֵיהּ מִתְמָן זִינִין, לְאַלְקָאָה לְפַרְעָה וְלְכָל אַרְעֵיהּ. וּבְשִׁבְתָּא וּבְרִישֵׁי יְרַחֵי, סִלְקַת לֵיהּ לְמִלְכָא, בְּדִין אַקְרִי שְׁמֵיהּ, בְּאַלִּין אַתְנוּן רְשִׁימִין.

וּבְהֵיא שְׁעֵתָא, דְנָפַק לְנַחַתָּא לְאַרְעָא, בְּזַרְעָא דְלוֹי, אַתְתַּקְנוּ אַרְבַּע מֵאָה וְעֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ בּוֹצִינִין לְמִלְכָא, וְאַרְבַּע מֵאָה וְעֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ גְּלִיפִין מְמַנְן, אוֹזְפִינָה לְהַהוּא רוּחָא לְאַתְרֵיהּ, כַּד נָפַק לְעֵלְמָא, אַתְנַחֵירָא ה בְּאַנְפּוּי, וּבֵיתָא אַתְמַלִּיָא מְזִוְתֵיהּ. בֵּיהּ שְׁעֵתָא, קָרָא עֲלֵיהּ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּטָרָם אַצְרָךְ בְּבִטּוֹן יְדַעְתִּיד וּבְטָרָם תַּצָּא מִרְחֵם הַקַּדְשִׁיתִיד נְבִיא לְגוֹים נְתַתִּיד.

רַבִּי יַצְחָק אָמַר, בֵּיהּ שְׁעֵתָא קָטַל (נ"א אֶפֶל) קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְרַבְרָבָא מְמַנָּא דְמַצְרָאֵי, וְחֲמוּ לֵיהּ מִשְׁחָ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּדִין אָמְרוּ שִׁירָה. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת, אֲזַ יִשִּׁיר מִשְׁחָ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

אז ישיר משה ובני ישראל וגו'. (שמות טו) רבי אבא פתח ואמר, אסתכלנא בכל תשבחו דשבחו לקודשא בריה הוא, וכולם פתחו באז. (מלכים א ח) אז אמר שלמה. (יהושע י) אז ידבר יהושע, (במדבר כא) אז ישיר ישראל. מאי טעמא.

אלא הכי תאנא, כל נסין וכל גבורין דאתעבדו להו לישראל, כד אתנהיר נהירו דעתיקא קדישא בעטרוי, גליפין רשימין באז, בא, וא, בו, אנקיב בחשוכי, ונהיר לכל עיבר. וכד אתחפר נהירו דאל"ף ומטי לזי"ן, מאן זי"ן, דא (ישעיה לד) חרב לזי" מלאה דם. פדין עביד נסין וגבוראן, פגין דאתחפר א עם ז'. ודא הוא שירתא. שירתא היא דכל סטרוין, ודא הוא אז ישיר.

ישיר, שר מיבעי ליה. אלא מלה דא תליא, ואשלים להווא זמנא, ואשלים לזמנא דאתי, דזמינן ישראל לשבחה שירתא דא. משה ובני ישראל, מכאן אוליפנא, דצדיקניא קדמאי, אר על גב דאסתלקו בדרגין עלאין דלעילא, ואתקשרו בקשרא דצורא דחיי, זמינן פלהו לאחייא בגופא, ולמחמי אתין וגבורין דקא עביד קדשא בריה הוא לישראל. ולמימר שירתא דא, הדא הוא דכתיב אז ישיר משה ובני ישראל.

רבי שמעון אמר מהכא, (ישעיה יא) יוסף יי' שנית ידו לקנות את שאר עמו. לקנות: כמה דאת אמר, (משלי ח) יי' קנני ראשית דרבנן. את שאר עמו: אלין אינון צדיקניא דבהון, דאקרוין שאר, כמה דאת אמר (במדבר יא) וישארו שני אנשים במחנה. ותנינו, לית עלמא מתקימא אלא על אינון דעבדי גרמייהו שיריים.

ואי תימא, הואיל ואתקשרו בצורא דחיי, ומתענגי בענוגא עלאה, אמאי יחית לון קדשא בריה הוא לארעא. פוק ואולף מזמנא קדמאה, דכל אינון רוחין ונשמתין, דהון בדרגא עלאה דלעילא וקודשא בריה הוא אחית להו לארעא לתתא. כל שפן השתא, דבעי קדשא בריה הוא לישראל לעקימא, כמה דאת אמר (קהלת ז) כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. ואי תימא, אינון דמיתו בעטיו דנחש. אפילו אינון יקומו, ויהון מארי דעיטא, למלכא משיחא.

ועל דא תנינו, משה זמין למימר שירתא לזמנא דאתי. מאי טעמא. פגין דכתיב, (מיכה ז) כימי צאתה מארץ מצרים אראנו נפלאות. אראנו, אראך מיבעי ליה. אלא אראנו ממש, למאן דחמא בקדמיתא, יחמי ליה תננינות, ודא הוא אראנו, וכתיב (תהלים ג) אראנו בישע אלהים, ואראנו בישועת. (דף נ"ד ע"ב) וכדין אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לזי'.

שירתא דמטרוניתא לקודשא בריה הוא. תנינו, כל בר נש דאמר שירתא דא בכל יומא, ומכוון בה, זכי למימרא לזמנא דאתי. דהא אית בה עלמא דעבר, ואית בה עלמא דאתי, ואית בה קשרי מהימנותא, ואית בה יומי דמלכא משיחא. ותלי עלה, (נ"א את לעילא) כל אינון תושבחהו אחרנין, דקאמרי עלאי ותתאי.

כתוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בניהו שמואלי שליט"א

השירה שיר זה מיבעי ליה. אלא שירתא, דקא משבחת מטרוניתא למלכא. ומשה מתתא לעילא קאמר, והא אוקמוה. ליי: בגין דאנהיר לה מלכא אנפחא, (נ"א דנהיר אנפוי מלכא לקבלה) ר' יוסי אומר, דכל אינון משחין, דהוו נגדין, משיך מלכא קדישא לקבלה, בגיני פך משבחה ליה מטרוניתא. אמר רבי יהודה, אי הכי, אמאי כתיב משה ובני ישראל, והא מטרוניתא בעיא לשבחה. אלא, זפאה חולקיהון דמשה וישראל, דאינון הוו ידעין לשבחה למלכא, בגין מטרוניתא כדקא יאות, בגין דכל ההוא חילא וגבורה דיליה, ירתא מן מלכא.

רבי חייא פתח ואמר, (איכה ב) קומי רוני בלילה לראש אשמרות. קומי רוני: דא כנסת ישראל. בלילה: בגלותא. ר' יוסי אומר, בלילה: בזמנא דהיא שלטא ומתערא, לראש אשמורות, בראש מיבעי ליה. אלא לראש, פמה דכתיב, (בראשית מז) על ראש המטה. ואוקימנא, ראש המטה, דא יסוד. אוף הכא לראש, דא יסוד, דמטרוניתא מתפרכא ביה. ראש אשמורות: דא הוא רישא, דנצח והוד.

רבי יוסי אומר, דא הוא רישא דכתרי מלכא וסינימא. רבי אפא אומר, לראש אשמרות פתיב חסר, ודא הוא רישא, ראש המטה. וכלא במלכא קדישא עלאה אתמר, ודא הוא ליי.

רבי ייסא אומר, השירה הזאת ליי, דא הוא נהרא דנפיק מעדן, דכל משחא ורבו נפיק מניה, לאדלקא בוצינין. ומשמע לבתר דכתיב אשירה ליי, דא הוא מלכא קדישא עלאה, ועל דא לא כתיב אשירה לו.

ויאמרו לאמר, (דא הוא) לדרי דרין, בגין דלא יתנשי מנייהו לעלמין. דכל מאן דזכי להאי שירתא בהאי עלמא, זכי לה בעלמא דאתי, וזכי לשבחה בה ביומוי דמלכא משיחא, בחדוותא דכנסת ישראל פקודשא בריה הוא. דכתיב לאמר, לאמר פההוא זמנא. לאמר בארעא קדישא, בזמנא דשרו ישראל בארעא. לאמר בגלותא. לאמר בפוקנא דלהון דישראל. לאמר לעלמא דאתי.

אשירה ליי נשיר מיבעי ליה, מאי אשירה. אלא בגין דהוו משבחון תושבחה דמטרוניתא. (פעו לשבחה) ליי: דא מלכא קדישא. פי גאה גאה (קמח): דסליק ואתעטר בעטרוי, לאפקא ברפאן וחילין וגבוראן, לאפקא בכלא. פי גאה גאה: גאה בהאי עלמא, גאה בעלמא דאתי. פי גאה בכהוא זמנא, גאה, בגין דיתעטר בעטרוי בחדוותא שלימותא.

סוס ורוכבו רמה בים, שולטנותא דלתתא, ושולטנותא דלעילא דאחידן בהו, אתמסרו בכהוא ימא רבא, ושולטנותא רבא למעבד בהו נוקמין. ותנינן, לא עביד קדשא בריה הוא דינא לתתא, עד דיעביד בשולטניהון לעילא, הדא הוא דכתיב, (ישעיה כד) פקוד יי על עבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על האדמה.

רמה בים, אמר ר' יהודה, ביה בלילא, אתער גבורא תקיפא, דכתיב ביה ויולך יי את הים פרוח קדים עזה כל הלילה. (ס"א דאתער ביה גבורא תקיפא) בכהוא זמנא, בעאת מטרוניתא מן מלכא, פל

אינון אכלוסין דלתתא, וכל אינון שולטנין דלעילא, דיתמסרון בידהא. וכלהו אתמסרו בידהא, למעבד בהו נוקמין, הדא הוא דכתיב סוס ורוכבו רמה בים. בים סתם, לעילא ותתא.

עזי וזמרת יה. (שמות טו) רבי חייא פתח ואמר, (תהלים קלט) אחר וקדם צרתני ותשת עלי כפכה. כמה אצטריכו בני נשא ליקרא לקודשא בריה הוא, בגין דקודשא בריה הוא כד פרא עלמא, (דף נ"ה ע"א) אסתפל ביה באדם למהוי שליט על פלא. (נ"א למהוי שלים בכלא ואתברי דו פרצופין) ותוה דמי לעלאין ותתאין. נחת ליה בדמות יקרא, וחמו ליה בריין, כדין אתפנשו לגביה, וסגידו לקבליה, ואימתא ודחלא נפלת עליהו מדחלתיה, הדא הוא דכתיב, (בראשית ט) ומראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל עוף השמים.

עייליה לגנתיה דנטע, לנטריה למהוי ליה חדו על חדו, ולאשתעשע ביה. עבד ליה טרוצטבולין מחפין באבני יקר, ומלאכין עלאין תדאן קמיה. לבתר פקיד ליה על אילנא חד ולא קאים בפקודא דמאריה.

אשפחנא בספרא דחנודה, דלבתר דסליק ליה קדשא בריה הוא, ואחמי ליה כל גנזייתא דמלכא, עלאי ותתאי, אחמי ליה אילנא דחיי, ואילנא דאתפקד עליה אדם, ואחמי ליה דוכתיה דאדם בגנתא דעדן. וחמא, דאלמלי נטיר אדם פקודא דא, זכיל לקנימא תדירא, ולמהוי תדירא תמן. הוא לא נטר פקודא דמאריה, נפק בדימוס ואתענש.

רבי יצחק אמר, אדם דו פרצופין אתברי, והא אוקימנא, (בראשית ב) ויקח אחת מצלעותיו, נסרו הקדוש ברוה הוא ואתעבידו תרין, ממזרח וממערב, הדא הוא דכתיב, (תהלים קלט) אחר וקדם צרתני. אחר דא מערב, וקדם דא מזרח.

רבי חייא אמר, מה עביד קדשא בריה הוא, תקין לההוא נוקפא ושכליל שפירותה על פלא, ועיילה לאדם, הדא הוא דכתיב ויבן יי אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה. תא חזי, מה כתיב לעילא, ויקח אחת מצלעותיו. מאי אחת. כמה דאת אמר (שיר השירים ו) אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה. מצלעותיו: מסטרוי. כמה דאת אמר, (שמות כו) וילצלע המשכן.

רבי יהודה אמר, קדשא בריה הוא נשמטא עלאה ירב ביה באדם, וכליל ביה חכמתא וסקלתנו, למנדע פלא. מאן אתר ירב ביה נשמטא. ר' יצחק אמר, מאתר דשאר נשמטין קדישין קא אתיין.

רבי יהודה אמר, מהכא. דכתיב, (בראשית א) תוצא הארץ נפש חיה, מאן הארץ. מההוא אתר דמקדשא אשתבח ביה. נפש חיה, נפש חיה סתם, דא נפשא דאדם קדמאה דכלא.

רבי חייא אמר, אדם הוה ידע חכמתא עלאה, יתיר ממלאכי עלאי, ותוה מסתפל בכלא, וידע ואשתמודע למאריה, יתיר מפל שאר בני עלמא. פתר דרב, אסתמו מניה מפועי דחכמתא, מה כתיב (נ"א ממה דכתיב) (בראשית ג) וישלחהו יי אלהים מגן עדן לעבוד את האדמה.

רבי אבא אמר, אדם הראשון מדבר ונוקבא אשתכח, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵינוּ, וְעַל דָּא, דְּכֵר וְנוֹקְבָא אֲתַעְבִּידוּ כְּחָדָא, וְאֲתַפְּרְשׁוּ לְבִתְרָה. וְאִי תִימָא, הָא דְאָמַר הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם. הֵכִי הוּא וְדָאִי, וְדָא הִיא נֹקְבָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשַׁתְּתַף עָמָה, וְדָא הוּא דְכֵר וְנוֹקְבָא, וְכֵלָא הוּא מְלָה חָדָא.

רבי יוסי אמר, עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה, אֵינִין דְּכִלְיָן דָּא בְּדָא וְלֹא אֲתַפְּרְשָׁן דָּא מִן דָּא וְלַעֲלֵמִין אֵינִין בְּחִבּוּתָא, בְּרַעוּתָא חָדָא, דְּמַתְמָן אֲשַׁתְּכֵחוּ (נ"א אַתְּמַשְׁכוּ) מְשִׁיכֵן דְּנַחֲלִין וּמְבוּעִין לְאַסְתַּפְּקָא כֵּלָא, וְלִבְרָכָא כֵּלָא, לֹא כְדִיבּוּ מִימֵי מְבוּעִין, פְּמָה דְאֵת אָמַר (ישעיה נח) וּכְמוֹצֵא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזְבוּ מִימֵיו וְעַל דָּא וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, דְּבִגְיָנִי כֹה, מְלָכָא קְדִישָׁא מְשִׁיךְ וְאַחֲסִין לְתַתָּא, וְאֲתַעֵר מִינָא לְמַעְבַּד נְסִין.

זה אלי ואניוהו. דָּא צְדִיק, דְּמַגִּיחַ נְפִיקִין בְּרַפְאֵן בְּזוּגָא. וְאַנְוָהוּ: בְּהוּא אֲתֵר דְּחִבּוּתָא אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ, וְדָא הוּא מְקֻדְשָׁא. אֱלֹהֵי אָבִי וְאַרְוּמְמָנְהוּ, מְשִׁיחַ קְאָמַר דָּא, לְגַבֵּי אֲתֵר דְּלֹאִי אֲתִיִּין מְהוּא סְטָרָא וְעַל דָּא (תְּרָח) שְׁלִימוּתָא דְכֵלָא הוּא בְּהוּא אֲתֵר. (נ"א בְּהֵאֵי קְרָא).

רבי יצחק אמר, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, דָּא מְלָכָא קְדִישָׁא, וְהֵכִי הוּא. וּמְנַלְן. מְקָרָא אַחֲרִינָא אֲשַׁבְּחָנָא לֵיהּ, דְכְתִיב, (ישעיה י"ב) כִּי עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה יִי וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, מִמְשַׁמַּע דְּקָאֻמַר יִי וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, (דף נ"ה ע"ב) דָּא מְלָכָא קְדִישָׁא.

עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה וְגו', (שמות טו) ר' חֲזַקְיָה פָּתַח וְאָמַר, בְּהֵאֵי קְרָא דְכְתִיב, (משלי יז) בְּכָל עֵת אוֹהֵב הָרַע וְאֵח לְצָרָה יוֹלֵד. בְּכָל עֵת אוֹהֵב הָרַע, דָּא קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא, דְכְתִיב בֵּיהּ (משלי כז) רַעַךְ וְרַע אָבִיךָ אַל תַּעֲזוּב.

וְאֵח לְצָרָה יוֹלֵד, בְּשַׁעֲתָא דִיעִיקוֹן לָךְ שְׁנָאָה, קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא מַה אָמַר, (תהלים קכב) לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ, דִּישְׂרָאֵל, אַקְרוּן אַחִים וְרַעִים לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. יוֹלֵד מַהוּ, וְכִי הִשְׁתָּא יוֹלֵד. אֵלָא בְּשַׁעֲתָא דַעֲקָתָא יוֹלֵד בְּעֵלְמָא, אַח יְהִי לְקַבְלָהּ, לְשׁוּבָא לָךְ מִכָּל אֵינִין דַּעֲקוֹן לָךְ.

רבי יהודה אמר, יוֹלֵד: דְּמְלָכָא קְדִישָׁא יִתְעַר בְּהֵאֵי עִי, לְנַקְמָא לָךְ מְאוּמִין, לְיִנְקָא לָךְ מְאִימָא, בְּהוּא סְטָרָא, פְּמָה דְאֵת אָמַר, עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. לְאַתְעָרָא גְבוּרָאן לְקַבֵּל אוּמִין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת.

רבי ייסא פָּתַח וְאָמַר, פְּמָה אֵית לִיה לְבַר נָשׁ לְרַחְמָא לִיה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְהָא לִית לִיה פּוּלְחָנָא לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, (אַלָּא) (פְּמָה) רְחִימוּתָא. וְכָל מָאן דְּרַחֲמִים לִיה, וְעֵבִיד פּוּלְחָנָא בְּרַחֲמִימוּתָא, קָאֵרִי לִיה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא רְחִימָא. אִי הֵכִי, בְּמָאֵי אוּקְיָמָנָא תְּנִי קְרָאִי, רַעַךְ וְרַע אָבִיךָ אַל תַּעֲזוּב. וּכְתִיב (משלי כה) הוֹקֵר רַגְלְךָ מִבֵּית רַעַךְ.

אַלָּא הָא אוּקְמוּהָ חֲבֵרְיָא, הָאֵי קְרָא (ס"א בעולות ושלמים והאי בחטאות ואשמות וכתוב וכו') בְּעוֹלוֹת פְּתִיב. הִשְׁתָּא, רַעַךְ וְרַע אָבִיךָ אַל תַּעֲזוּב, לְמַפְלַח לִיה, וְלְאַתְדַּבְּקָא בֵּיהּ, וְלְמַעְבַּד פְּקוּדוּי. אַל תַּעֲזוּב

בהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואלי שליט"א

וְהָאֵי וְהָאֵי דְאִתְמַר הוֹקֵר רַגְלָהּ מִבֵּית רַעְהָ. כְּלוּמַר הוֹקֵר יַעֲרָה, דְּלֵא יִרְתַּח לְקַבְּלָהּ, וְלֵא יִשְׁלוּט
בָּהּ, וְלֵא תַעֲבִיד הִרְהוּרָא אַחֲרָא. מִבֵּית רַעְהָ, מָאן בֵּית רַעְהָ. דָּא נִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא, דְּאֶעֱיֵל בְּהָ
רַעְהָ וְיַהֲבֵהּ בְּגִיָּה.

וְעַל דָּא פּוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְרַחֲמָא לֵיהּ בְּכֵלָא, כְּמַה דְכָתִיב, (דְּבָרִים ו) וְאַהֲבַת אֶת יְיָ
אֱלֹהֶיהָ. זֶה אֵלֵי וְאַנְוָהוּ, דְּכָל יִשְׂרָאֵל חָמוּ עַל יַמָּא, מַה דְּלֵא חָמָא יְחֻקָּאֵל נְבִיאָהּ, וְאַפִּילוּ אֵינּוּן
עוֹבְרֵי דְבְמַעֲי אַמְהוֹן, הוּוּ חָמָאן וּמְשַׁבְּחֵן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ הוּוּ אַמְרִין זֶה אֵלֵי וְאַנְוָהוּ
אֱלֹהֵי אָבִי וְאַרְוּמְמָנְהוּ, כְּמַה דְאֵת אָמַר אֱלֹהֵי אַבְרָהָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֵי הָכִי אַמְאֵי וְאַרְוּמְמָנְהוּ, דְּהָא אֱלֹהֵי אַבְרָהָם לְעֵילָא הוּא. אָמַר לֵיהּ, אַפִּילוּ הָכִי
אַעֲטְרִיהָ, וְכֵלָא חַד מְלָהּ, וְאַרְוּמְמָנְהוּ בְּכֵלָא, לְאַכְלָלָא, מָאן דִּידַע לִיחַדָּא שְׁמָא קַדִּישָׁא רַבָּא,
דְּהָא הוּא פְּלַחָנָא עֲלָהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

רַבִּי יְהוּדָה הָוָה יְתִיב קָמִיהָ דְר' שְׁמַעוֹן, וְהָוָה קְאָרִי, כְּתִיב (ישעיה נב) קוֹל צוֹפִיף נִשְׁאֹו קוֹל יַחְדָּיו
יִרְנְנוּ. קוֹל צוֹפִיף, מָאן אֵינּוּן צוֹפִיף. אֵלָא אֵלֵין אֵינּוּן דְמַצְפָּאן, אֵימְתֵי יַרְחֵם קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
לְמַבְנֵי בֵיתֵיהּ. נִשְׁאֹו קוֹל, יִשְׁאֹו קוֹל מִיבְעֵי לֵיהּ, מָאֵי נִשְׁאֹו קוֹל. אֵלָא, כָּל בַּר נֶשׁ דְּבָכִי, וְאַרְיִם
קָלִיהָ עַל חֲרַבֵּן בֵּיתֵיהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, זְכִי לְמַה דְכָתִיב לְבַתֵּר יַחְדָּיו יִרְנְנוּ. וְזָכִי לְמַחֲמֵי לֵיהּ
בִּישׁוּבָא בְּחֻדְוָתָא.

בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן, (אמר ליה) בְּשׁוּב יְיָ אֵל צִיּוֹן מִיבְעֵי לֵיהּ, מָאֵי בְשׁוּב יְיָ צִיּוֹן אֵלָא בְשׁוּב יְיָ צִיּוֹן וְהָאֵי.
תָּא חֲזִי, בְשַׁעֲתָא דְאִתְחַרֵּיב יְרוּשָׁלַם לְתַתָּא, וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל אֶתְתַּרְכַּת, סְלִיק מְלָכָא קַדִּישָׁא לְצִיּוֹן,
וְאַנְגִיד לֵיהּ לְקַבְּלֵיהּ, בְּגִין דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל אֶתְתַּרְכַּת. (השפא דאתגליא כנסת ישראל סליק ליה לגביה) וְכִד
תַּתְהַדֵּר כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל לְאִתְרָהּ, כְּדִין יַתּוּב מְלָכָא קַדִּישָׁא לְצִיּוֹן לְאִתְרֵיהּ, לְאַזְדַּוּוּגָא חַד בְּחַד,
וְדָא הוּא בְשׁוּב יְיָ צִיּוֹן. וְכִדִּין זְמִינִין יִשְׂרָאֵל לְמִימַר, זֶה אֵלֵי וְאַנְוָהוּ. וְכָתִיב, זֶה יְיָ קוֹנֵנוּ לֹו נְגִילָה
וְנִשְׁמַחָה בִישׁוּעָתוֹ, בִּישׁוּעָתוֹ וְהָאֵי.

יְיָ אִישׁ מְלַחְמָה יְיָ שָׁמוּ. (שמות טו) רַבִּי אַבְא פִּתַח (במדבר כא) עַל כֵּן יֹאמַר בְּסִפְר מְלַחְמוֹת יְיָ אֶת
וְהֵב בְּסוּפָה וְאֵת הַנְּחָלִים אַרְנוֹן. כְּמַה אֵית לָן לְאַסְתַּפְּלָא בְּפַתְגָּמֵי אוּרִייתָא, כְּמַה אֵית לָן לְעֵינָא
בְּכָל מְלָהּ, דְּלִית לָהּ מְלָהּ בְּאוּרִייתָא, דְּלֵא אֶתְרַמִּיזָא בְשְׁמָא קַדִּישָׁא עֲלָהּ, וְלִית לָהּ מְלָהּ
בְּאוּרִייתָא, דְּלִית בְּהָ כְּמַה רְזִין, כְּמַה טַעֲמִין, כְּמַה שְׂרָשִׁין, כְּמַה עֲנַפִּין.

(דף נ"ו ע"א)

הָכָא אֵית לְאַסְתַּפְּלָא, עַל כֵּן יֹאמַר בְּסִפְר מְלַחְמוֹת יְיָ, וְכִי סִפְר מְלַחְמוֹת יְיָ, אֵין הוּא. אֵלָא הָכִי
אֶתְעֵרוּ חַבְרִיָּא, כָּל מָאן דְּאֶגַח קַרְבָּא בְּאוּרִייתָא, זְכִי לְאַסְגָּאָה שְׁלָמָא בְּסוּפָה מְלוּי. כָּל קַרְבִּין
דְּעֵלְמָא, קַטְטָה וְחַרְבָּנָא. וְכָל קַרְבִּין דְּאוּרִייתָא, שְׁלָמָא וְרַחֲמוּתָא, הָדָא הוּא דְכָתִיב עַל כֵּן יֹאמַר
בְּסִפְר מְלַחְמוֹת יְיָ אֶת וְהֵב בְּסוּפָה, כְּלוּמַר, אַהֲבָה בְּסוּפָה. דְּלִית לָהּ אַהֲבָה וְשְׁלָמָא בַר מַהֲאֵי.

תו קְשִׁיָא בְּאַתְרֵיהּ. על פּוֹן יֹאמֵר בְּסִפְר מְלַחְמוֹת יִי, בְּתוֹרַת מְלַחְמוֹת יִי מִיבְעֵי לֵיהּ, מָאֵי בְּסִפְר.
אֵלָא רְזָא עֲלָאָה הוּא, אֲתֵר אֵית לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּאֶקְרִי סִפְר (נ"א וּמְסַפֵּר) כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר,
(ישעיה לז) דְּרִשׁוּ מֵעַל סִפְר יִי וּקְרָאוּ. דְּכָל חֵילִין וּגְבוּרִין דְּעֵבִיד קְדוּשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּתַהוּא סִפְר
תְּלִיין, (נ"א וּמְתַמְּן נְפֻקִין אֶת וְהֵב בְּסוּפָה וּבֵיהּ). וְכֵד אַנְחָ קְדוּשָׁא בְרִיךְ הוּא קְרַבּוּ, בְּחַד אֲתֵר דְּאֵיהוּ בְּסוּפָא
דְּדִרְגִין, וְאֶקְרִי וְהֵב. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (משלי ל) לְעֹלְקָה שְׂתֵי בָנוֹת חֵב חֵב. בְּסוּפָה: בְּסוּף דְּרִגִין
אֲשַׁתְּכַח. בְּסוּפָה: יָם סוּף אֲתַקְרִי, יָם דְּאֵיהוּ סוּף לְכָל דְּרִגִין.

וְאַתְּ הִנְחָלִים אֲרַנּוֹן וְעַם נְחֻלְיָא דְּאֲשַׁתְּכַחוּ וְאַתְּנַגִּידוּ. לְגַבִּיהּ, מַהֲהוּא אֲתֵר עֲלָאָה, דְּאֶקְרִי אֲרַנּוֹן.
מָאֵי אֲרַנּוֹן, וְוּגָא עֲלָאָה דְּחִבְיבֻתָא, דְּלֹא מִתְּפַרְשָׁאן לְעֵלְמִין, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (בראשית ב) וְנָהַר
יוֹצֵא מֵעֵדֶן. וּבְדָא, מִשְׁתַּרְשֵׁן שְׂרִשׁוּ, וְאַתְרַבִּיאוּ עֲנַפִּין, לְאוּשְׁטָא קְרַבּוּ בְּכָל אֲתֵר, לְאוּשְׁטָא
חֵילִין וּגְבוּרָאן, וְלֹאֲתַחֲזָאָה שׁוּלְטָנָא רַבָּא וְיִקְרָא דְּכָלָא.

תָּא חֲזִי, כִּד מִתְּעַרִין גְּבוּרָאן וּקְרַבִין דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כְּמָה גְּרַדִּינֵי טְהִירִין, מִתְּעַרִין לְכָל
עֵיבֵר, כְּדִין שְׁנַנּוֹן רוּמְחִין, וְסִיפִין, וּמִתְּעַרִין גְּבוּרָאן, וְיִמָּא אֲתַרְגִּישַׁת וּגְלַגְלוּי סְלָקִין וְנַחְתִּין, וְאַרְבִין
דְּאֵזְלִין וְשִׁאטֵן בִּימָא, לְכָל עֵיבֵר מִסְתַּלְקִין. שְׁנַנָּא קְרַבָּא (נ"א חֲרָבָא) בְּאַבְנֵי בַלְסְטְרָאוֹת, מְאַרִי
דְּרוּמְחִין וְסִיפִין, כְּדִין (תהלים מה) חֲצִיָּה שְׁנוּנִים (נ"א מִתְּעַרִין לְאוּשְׁטָא קְרַבִין בְּכָל אֲתֵר וְלְאוּשְׁטָא חֵילִין וּגְבוּרָאן
לְכָל עֵיבֵר כְּדִין יִמָּא אֲתַרְגִּישַׁת וּגְלַגְלוּי סְלָקִין וְאַרְבִין דְּאֵזְלִין וְשִׁאטֵן נַחְתִין וְסְלָקִין וְעַפְפָּא אֲשַׁתְּכַח. כְּדִין מִתְּעַרִין מְגִיחֵי קְרַבָּא בְּאַבְנֵי
בַלְסְטְרָאִין מְאַרִי דְּרוּמְחִין וְסִיפִין גִּרִין וְכֻשְׁתִין כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר חֲצִיָּה שְׁנוּנִים) וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַתְּקִיף בְּחֵילִין,
וְלֹאֲתַעְרָא קְרַבָּא. וְוִי לְאִינוֹן דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא יִתְעַר עֲלֵיהוּ קְרַבָּא. כְּדִין כְּתִיב, יִי אִישׁ מְלַחְמָה.
וּמַהֲבָא, וּמֵאִינוֹן אֲתַנוּן, וּמַהֲבָא קְרָא, נְפֻקִין טוּרֵי קְרַבָּא לְאִינוֹן חֵיבִיבָא, לְאִילִין מְאַרִי דְּכָבוּ דְּחֵבו
לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְאַתְנוּן אֲתַגְלִיין לְאִינוֹן מְאַרִי קְשׁוּט, וְהָא אֲתַפְרִשֵׁן מְלִין וְהָא אֲתַמַּר.

יִי אִישׁ מְלַחְמָה יִי שְׁמוֹ. כִּין דְּכְתִיב יִי אִישׁ מְלַחְמָה, לֹא יִדְעָנָא דִּינֵי שְׁמוֹ. אֵלָא, כְּמָה דְּכְתִיב,
(בראשית יט) וַיְיָ הַמַּטֵּיר עַל סְדוּם וְעַל עַמּוֹרָה גִּפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם. וְכָלָא בְּהָאֵי סִפְר
תְּלִיין, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (איוב כ) יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאַרְצֵן מִתְּקוּמָמָה לוֹ. (ועל דא).

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַעַר קְרַבָּא בְּעֵלְמָא, עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי אֲתַעַקְרוּ מֵאַתְרֵיהוּ,
כְּמָה דְּאוּקְמִנָּא הָדָא הוּא דְּכְתִיב מְרַפְּבוֹת פְּרַעָה וְחֵילוֹ יֵרֵה בָיִם. וְלִזְמַנָּא דְּאַתִּי, זְמִין קְדוּשָׁא
בְרִיךְ הוּא לְאַנְחָא קְרַבָּא עֲלָאָה וְתַקִּיפָא בְּעַמְמָא, בְּגִין לְאוּקְרָא שְׁמִיהּ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (זכריה
יד) וַיֵּצֵא יְיָ וְנִלְחַם בְּגוֹיִם הָהֵם פִּיּוֹם הַלְחָמוֹ פִּיּוֹם קְרַב וּכְתִיב (יחזקאל לח) וְהִתְגַּדְּלַתִּי וְהִתְקַדְּשַׁתִּי
וְנוֹדַעְתִּי וְגו'. (מְרַפְּבוֹת פְּרַעָה וְחֵילוֹ יֵרֵה בָיִם. כִּד אֲתַעַר קְדוּשָׁא בְרִיךְ הוּא קְרַבָּא כְּדִין אֲתַעַרִין דְּרִגִין עֲלָאִין וְדִרְגִין תַּמְאִין דְּלַתְמָא
וּכְדִין מְרַפְּבוֹת פְּרַעָה וְחֵילוֹ יֵרֵה בָיִם).

רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים עז) רָאוּךְ מַיִם אֱלֹהִים רָאוּךְ מַיִם יְחִילוּ וְגו', בְּשַׁעְתָּא דְּעֵבְרוּ יִשְׂרָאֵל
יַת יַמָּא, אָמַר קְדוּשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמִלְאַכָּא דֵי מְמַנָּא עַל יַמָּא, פְּלִיג מִימָה. אָמַר לְמַה. אָמַר
לֵיהּ בְּגִין דְּבָנֵי יַעֲבְרוּן בְּגוּוּה. אָמַר לֵיהּ, פּוּרְקָנָא דְּקִיטָנָא קְשׁוּט. מָאֵי שְׁנָא אֵלִין מְאַלִין.

אָמַר לִיהָ עַל תְּנַאי דָּא, עֲבָדִית לְנִמָּא כַּד בְּרַאתִי עֲלֵמָא. מַה עֲבִיד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲתַעַר
גְּבוּרְתָּא דִּילֵיהּ, וְאֲתַקְמְטוּ מִיָּא. הֲדָא הוּא דְכָתִיב רְאוּף מִים אֱלֹהִים רְאוּף מִים יַחִילוּ. אָמַר לִיהָ
קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קָטוּל כָּל אֵינֹן אַכְלוּסִין, לְבַתָּר אַרְמֵי לוֹן לְבַת. לְבַתָּר חֲפֵי יַמָּא עֲלֵיהּ, הֲדָא
הוּא דְכָתִיב מִרְפָּבוֹת פְּרַעַה וַחִילוֹ יָרַח בָּיָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, פּוּק חֲמֵי כַּמָּה רְתִיבִין עֲבַד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָא, כַּמָּה אַכְלוּסִין, כַּמָּה
חֲתִילִין, וְכַלְהוּ (דף נ"ו ע"ב) קְשִׁירִין אֵלִין בְּאֵלִין. (וְהָא אוּלְפִנָּא) כַּלְהוּ רְתִיבִין אֵלִין לְאֵלִין, דְּרַגְזִין עַל
דְּרַגְזִין, וּמִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא מִתְעָרִין רְתִיבִין (נ"א דָּלָא) קַדְשִׁין שְׁלִיטִין. וְכַלְהוּ דְרַגְזִין יִדְעֵן לְעֵילָא.

וְהָא אֲתַעֲרָנָא בְּכַבּוֹר פְּרַעַה, דְּהוּא דְרַגָּא חַד, דְּקָטַל קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דְּרַגָּא דִּילֵיהּ נ"א חִילֵיהּ) וְתַבַּר
לִיהָ מְשׁוּלְשְׁלֵיהּ תַקִּיפָא, (וְדְרַגָּא דִּילֵיהּ) תַּחֲוֹת שׁוּלְטָנְיָהּ, כַּמָּה רְתִיבִין וְכַמָּה חֲתִילִין דְּקוֹזְמִיטִין מִסְטָר
שְׁמָאֵלָא, מְנַהוֹן אַחֲדָן בְּאַתָּר עֲלָאָה דְשׁוּלְטָנְיָתָא דְלַהוֹן, וּמְנַהוֹן אַחֲדָן בְּמַלְכוּתָא דְלְעֵילָא.
מְנַהוֹן אַחֲדָן בְּתַר אַרְבַּע פְּרָסוּן (ס"א חִיּוֹן), (נ"א רְחִיּוֹן) כַּמָּה דְאֲתַמַּר.

וְכַלְהוּ אֲתַמְסְרוּ בִידֵיהּ, בְּדִינָא דְמַלְכוּתָא, דְאֶקְרִי יַמָּא רַבָּא, לְתַבְרָא לוֹן מְדַרְגֵיהוֹן, וְכַד אֵינֹן
אֲתַבְרוּ לְעֵילָא, כָּל אֵינֹן דְלִתְמָא אֲתַבְרוּ, וְאֲתַאבִּידוּ בִימָא תַמָּאָה. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, מִרְפָּבוֹת
פְּרַעַה וַחִילוֹ יָרַח בָּיָם. בָּיָם סָתָם.

וּמִבְּחַר שְׁלִישֵׁי טַבְעוֹ בָּיָם סוּף. וּמִבְּחַר שְׁלִישֵׁי, הָא אֲתַמַּר, וְשְׁלִישִׁים עַל כָּלֹ, כַּלְהוּ דְרַגְזִין תְּרִין
וְחַד אֵלִין עַל אֵלִין. פְּגוּזָא עֲלָאָה חָכִי אֲתַעֲבִידוּ. וְכַלְהוּ אֲתַמְסְרוּ בִידֵהּ, לְאֲתַבְרָא מְשׁוּלְטָנְיָהוֹן,
אֵלִין וְאֵלִין.

תָּא חֲזִי, הָא אֲתַמַּר דְּכַלְהוּ עֲשֵׁר מְחָאן דְעֲבַד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַצְרִים, כַּלְהוּ הוּא יָדָא חֲדָא,
דְשִׁמְאֵלָא אַכְלִיל בִּימִינָא. דְעֲשֵׁר אַעֲבָעָן כַּלְהוּ דָּא בְדָא, לְקַבֵּל עֲשֵׁר אַמִּירוֹן, דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲתַקְרִי בַּהוּ לְבַתָּר. לְקַבְלֵיהּ דְכַלְהוּ הָאִי דִימָא, תַקִּיפָּה וְרַב וְשְׁלִיטָא. כַּמָּה דָּאֲתָ אָמַר, (ישעיה ח)
וְהֶאֱחָרוֹן הַכְּבִיד. הֲדָא הוּא דְכָתִיב מִרְפָּבוֹת פְּרַעַה וַחִילוֹ יָרַח בָּיָם וְגו'. וְלִזְמַנָּא דְאֲתִי, זְמִין קַדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְקַטְלָא אַכְלוּסִין וְקוֹזְתוֹרְנָטִין וְקוֹנְטִירִיסִין וְקַלְטִירוּלְסִין דְאָדוּם הֲדָא הוּא דְכָתִיב,
(ישעיה סג) מִי זֶה בָּא מֵאָדוּם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבְּצָרָה.

מִרְפָּבוֹת פְּרַעַה וַחִילוֹ יָרַח בָּיָם. (שמות טו) רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (ירמיה י) לְקוֹל תִּתְּנוּ הַמּוֹן מִים בְּשָׁמַיִם
וַיַּעֲלֶה נְשָׁאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לְמַטֵּר עֲשֵׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאוּצְרֹתָיו. הָא תְּנִינֹן, שְׁבַעַה רְקִיעִין
עֲבַד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְכָל רְקִיעָא וְרְקִיעָא כְּכַבִּין קְבִיעִין, וְרַחֲטִין בְּכָל רְקִיעָא וְרְקִיעָא, וְלְעֵילָא
מְכַלְהוּ עֲרָבוֹת.

וְכָל רְקִיעָא וְרְקִיעָא בְּהַלּוּכוֹ מְאֵתָן שְׁנִין, וְרוּמִיָּה חֲמִשׁ מְאָה שְׁנִין. וּבֵין רְקִיעָא וְרְקִיעָא, חֲמִשׁ
מְאָה שְׁנִין. וְהָא עֲרָבוֹת הַלּוּכוֹ בְּאוֹרְכֵיהּ, אֶלְפָּה וְחֲמִשׁ מְאָה שְׁנִין. וּפּוֹתִינְיָה, אֶלְפָּה וְחֲמִשׁ מְאָה שְׁנִין,
וּמְזִינָא דִּילֵיהּ, נְהָרִין כָּל אֵינֹן רְקִיעִין.

וְהָא תְּנִינָן, לְעֵילָא מְעַרְבוּת, רְקִיעַ דְּחִיּוֹת. פְּרִסוֹת דְּחִיּוֹת קְדִישִׁין וְרוּמָהוֹן, כְּבָלְהוּ. לְעֵילָא מְנַהוֹן
קְרִסוֹלִין דְּחִיּוֹת כְּבָלְהוּ. שׁוּקֵי חִיּוֹת, כְּבָלְהוּ. אַרְפּוּבִין דְּחִיּוֹת, כְּבָלְהוּ. יַרְכִין דְּחִיּוֹת, כְּבָלְהוּ. עַגְבֵי
דְּחִיּוֹת, כְּבָלְהוּ. וְגוּפָא דְּחִיּוֹת כְּבָלְהוּ. גְּדַפְיִיהוּ, כְּבָלְהוּ. וְצוּאֲרִיהוּ, כְּבָלְהוּ. רְאֵשֵׁי חִיּוֹת, כְּבָלְהוּ.
מֵאֵי כְּבָלְהוּ. כְּבָלְהוּ בְּלָהוּ.

וְכַל שְׂיִיפָא וְשְׂיִיפָא דְּבַחִיּוֹת, לְקַבֵּל שְׁבַעָה תְּהוּמִין, וְלְקַבֵּל שְׁבַעָה הֵיכְלִין וְלְקַבֵּל מֵאַרְעָא לְרְקִיעָא.
וְלְקַבֵּל מֵרְקִיעָא לְרְקִיעָא, וְשִׁיעוּרָא דְּכָלְהוּ וְרוּמָהוֹן עֲשָׂרִין וְחַמְשָׁה אֲלָפִין חוּלְקִין, מְשִׁיעוּרָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּאוּקְיָמָנָא.

וְעוֹד רְקִיעָא חַד לְעֵילָא, מִן קַרְנֵי חִיּוֹת, דְּכַתִּיב, (יחזקאל א) וְדַמוֹת עַל רְאֵשֵׁי חִתִּיה רְקִיעַ. מְלַרְע
כְּמָה רְתִיבִין, בִּימִינָא וּשְׂמָאלָא.

מִתַּחַת יָמָא שְׂרָאן בְּלָהוּ נוּגֵי יָמָא, וְשִׁטָּאן, אֲתַכְנַפּוּ בְּזוּיָהוֹן אַרְבַּע, נַחְתִּין בְּדַרְגָּיְהוּ, וְכָלְהוּ
רְתִיבִין אֲקָרוּן בְּשִׁמְהוֹן. מִתַּחַת אֲלִין, אֲזִלִין וְשִׁאטִּין אִינוּן זְעִירִין, דְּרַגִּין עַל דְּרַגִּין, דְּכַתִּיב, (תהלים
קד) זֶה הַיָּם גְּדוֹל וְרַחֵב יָדָיִם שָׁם רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר חִיּוֹת קַטְנוֹת עִם גְּדוֹלוֹת. וְהָא אוּקְיָמָנָא מְלִי.

מִסְטַר שְׂמָאלָא תַתְּאָה, קוּזְמִיטָא סְטָרָא אַחְרָא וְאַחֲרֵין מֵאִינוּן דְּלְעֵילָא, וְנַחְתִּין לְאַתְפָּרָא מִחֵילָא
תְּקִיפָא קְדִישָׁא. כְּמָה דְּאוּקְיָמָנָא, מְרַכְבַּת פְּרַעָה וְחֵילוֹ וְגו'. (שמות ט"ו) מִיָּנָה יִי נֶאֱדָרִי בַּכַּח. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעְתָּא דְּצַפְרָא נְהִיר, וְאַיְלָתָא קְיָימָא בְּקִיּוּמָהּ, אֲתַעַבְרַת בְּסְטָרָהּ, וְעָאלַת בְּמֵאֲתָן
הֵיכְלִין דְּמִלְכָּא. בַּר נֶשׁ דְּאַשְׁתַּדֵּל (דף ג"ז ע"א) בְּפִלְגוֹת לֵילָא בְּאוּרִיטָא, בְּשַׁעְתָּא דְּאַתְעַר רוּחָא
דְּצַפּוֹן, (ס"א וְתִיאֻבְתָּא דְּאַיְלָתָא) וְכֵאִיבַת אֵילָתָא לְאַתְעַרָא בְּעֵלְמָא, אֲתִי עַמְהָ לְקִיּוּמָא קַדָּם מִלְכָּא,
בְּשַׁעְתָּא דְּנְהִיר צַפְרָא (ס"א וְהוּא בַר נֶשׁ צְלִי צְלוּתִיה וְלַחַד שְׁמִיה קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת) מְשַׁכִּין עֲלֵיהּ חַד חוּטָא
דְּחֶסֶד.

מִסְתַּבֵּל בְּרְקִיעָא, שְׂרָיָא עֲלֵיהּ נְהִירוֹ דְּסְכָלְתָנוּ דְּדַעְתָּא קְדִישָׁא, וּמִתְעַטַר בֵּיהּ בַּר נֶשׁ, וְדַחֲלִין
מִנִּיהּ כְּלָא. כְּדִין הָאֵי בַר נֶשׁ אֲקָרִי בְּרָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בַּר הֵיכְלָא דְּמִלְכָּא. עָאל בְּכַל
תְּרַעוּי, לִית דִּימְחֵי בִידֵיהּ.

בְּשַׁעְתָּא דְּקָרִי לְהֵיכְלָא דְּמִלְכָּא, עֲלֵיהּ כְּתִיב, (תהלים קמה) קָרוֹב יִי לְכָל קוֹרְאִיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ
בְּאֵמַת. מֵאֵי בְּאֵמַת. כְּמָה דְּאוּקְיָמָנָא, (מיכה ז) תַּתֵּן אֵמַת לְיַעֲקֹב, דִּידַע לִיחֲדָא שְׂמָא קְדִישָׁא
בְּצְלוּתִיה (נ"א בְּעֵלְמָא) כְּדָקָא יְאוּת. וְדָא פּוּלְחָנָא דְּמִלְכָּא (נ"א דְּשְׂמָא) קְדִישָׁא.

וּמֵאֵן דִּידַע לִיחֲדָא שְׂמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת, אוּקִים אוּמָא יְחִידָא בְּעֵלְמָא, דְּכַתִּיב, (שמואל ב ז)
וּמִי בְּעַמְהָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאַרְצָן. וְעַל דָּא אוּקְיָמָנָא, כָּל פְּהֵן דְּלָא יָדַע לִיחֲדָא שְׂמָא קְדִישָׁא
כְּדָקָא יְאוּת, לָאו פּוּלְחָנִיה פּוּלְחָנָא. דְּהָא כְּלָא בֵּיהּ תְּלִיָא, פּוּלְחָנָא עֲלָאָה, וּפּוּלְחָנָא תַתְּאָה. וּבְעֵי
לְכוּנָא לְפָא וְרַעוּתָא, בְּגִין דִּיתְפָּרְכוּן עֲלָאי וְתַתְּאֵי.

פְּתִיב (ישעיה א) כִּי תבואו לראות פְּנֵי. כֹּל בַּר נֶשׁ דְּאֵתִי לִיחְדָּא שְׁמָא קַדִּישָׁא, וְלֹא אֶתְפּוֹן בֵּיהּ בְּלֶפָא וְרַעוּתָא וְדַחִילוֹ, בְּגִין דִּיתְפָּרְכוּן בֵּיהּ עֲלָאי וְתַתְּאֵי, רַמָּאן לִיהּ צְלוֹתֵיהּ לְבַר, וְכֹלֵא מְכַרְיֵי עֲלֵיהּ לְבִישׁ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִי עֲלֵיהּ כִּי תבואו לראות פְּנֵי.

כִּי תבואו לראות מִיבְעֵי לִיהּ, מָאי לראות פְּנֵי. אֲלֵא כֹל אֵינוֹן אֲנַפִּין דְּמִלְפָּא, טְמִירִין בְּעַמְקָא (נ"א בְּאֵתֵר) לְבָתֵר חֲשׂוּכָא (ס"א יֵשֶׁת חֲשֵׁךְ סִתְרוֹ וְכֹל וְכו') וְכֹל אֵינוֹן דִּינְדַעִין לִיחְדָּא שְׁמָא קַדִּישָׁא כְּדָקָא יֵאוּת מִתְבַּקְעִין כֹּל אֵינוֹן פּוֹתְלֵי חֲשׂוּכָא, וְאֲנַפִּין דְּמִלְפָּא אֶתְחַזְיִין, וְנִהְרִין לְכֹלֵא. וְכֹד אֵינוֹן אֶתְחַזְיִין וְנִהְרִין, מִתְפָּרְכוּן כֹּלֵא עֲלָאִין וְתַתְּאֵין. בְּדִין בְּרַפָּאן אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּכִלְהוּ עֲלָמִין, וְכַדִּין פְּתִיב לראות פְּנֵי.

מִי בְקִישׁ זֹאת מִיְדָכֶם, מָאי קָא מִיְרִי. אֲלֵא מָאן דְּאֵתִי לִיחְדָּא שְׁמָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, בְּעֵי לִיחְדָּא מְסַטְרָא דְּזֹאת. כְּמָה דְּכְתִיב, (ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ. בְּגִין דִּיזִיְדוּגוֹן פְּחָדָא, אֵינוֹן תְּרִין: צַדִּיק וְצַדִּיק, בְּזוּגָא חֲדָא. בְּגִין דִּיתְפָּרְכוּן כֹּלֵא מִנִּיחוּ וְאֲלִין אַקְרוּן חֲצֵרָה, כְּמָה דְּכְתִיב, (תהלים סה) אֲשֶׁרִי תִבְחַר וְתִקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצֵרָה.

וְאִי אִיהוּ אֵתִי לִיחְדָּא שְׁמָא קַדִּישָׁא, וְלֹא יִתְפּוֹן בֵּיהּ בְּרַעוּתָא דְּלֶפָא, בְּדַחִילוֹ וְרַחֲמוֹ. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, מִי בְקִישׁ זֹאת מִיְדָכֶם רְמוּס חֲצֵרִי. זֹאת וְדָא, דְּהָא לֹא אֲשֶׁתְּכַח בְּהוּ בְּרַפָּאן. וְלֹא דִי דְלֹא אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּהוּ בְּרַפָּאן, אֲלֵא דְשָׂרְיָא בְּהוּ דִינָא וְאֲשֶׁתְּכַח דִּינָא בְּכֹלֵא.

תָּא חֲזִי, יְמִינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִנִּיהּ מִתְעַרְיִין כֹּל נְהִירוֹ, כֹּל בְּרַפָּאן, וְכֹל חֲדוּ. בֵּיהּ כְּלִיל שְׁמָאֲלָא כְּמָה דְּאִית בְּבַר נֶשׁ יְמִינָא וְשְׁמָאֲלָא, וְשְׁמָאֲלָא אֶתְפְּלִיל בִּימִינָא, וְיְמִינָא הוּא כְּלִיל כֹּלֵא. וְכֹד אֶתְעַר יְמִינָא שְׁמָאֲלָא אֶתְעַר עֲמִיהּ, דְּהָא בֵּיהּ אַחִיד וְאֶתְפְּלִיל.

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּאָרִים בַּר נֶשׁ יְדִיהּ בְּעֲלוּתָא, מְכוּוֹן בְּאַצְבָּעוֹן דִּילִיהּ לְעֵילָא. כְּמָה דְּכְתִיב, (שמות יז) וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגַבְרִי יִשְׂרָאֵל. דְּהָא בִּימִינָא תְּלֵיא כֹלֵא. וְכְתִיב (ויקרא ט) וַיִּשָּׂא אַהֲרֹן אֶת יָדוֹ, וְכְתִיב חֶסֶד. וְכַדִּין אֶתְפּוֹן לְבִרְכָה לְעֵילָא.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא חֲכִי, בְּשַׁעֲתָא דְּאָרִים יְמִינָא לְעֵילָא, וְוִי לְהוּ לְתַתְּאֵי, דְּהָא כֹּל סִיעֲתָא וְכֹל בְּרַפָּאן אֶסְתְּלִיקוּ מִנִּיהוּ. מְנַלְן. דְּכְתִיב נְטִיט יְמִינָהּ תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ. מָאי נְטִיט יְמִינָהּ. כְּתַרְגוּמוֹ, אֶרֶימַת יְמִינָהּ. מִיד תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ. וְכֹד יְמִינָא אֲשֶׁתְּכַח, שְׁמָאֲלָא אֲשֶׁתְּכַח עֲמִיהּ, וְכַדִּין לֹא שְׁלֵטִין דִּינִין בְּעֲלָמָא, מָאי טַעְמָא, בְּגִין דִּימִינָא אֲשֶׁתְּכַח עֲמִיהּ. וְאִי יְמִינָא אֶסְתְּלַקַּת, הָא שְׁמָאֲלָא אֶזְדַּמְנַת, כְּדִין דִּינִין מִתְעַרִין בְּעֲלָמָא, וְדִינָא שְׂרָיָא בְּכֹלֵא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן כֹּד הָוָה מְטִי לְהָא קְרָא, הָוָה בְּכִי, דְּכְתִיב, (איכה ב) הַשִּׁיב אַחֲזֹר יְמִינוֹ. וְכִי אֶפְשָׁר דְּהַשִּׁיב אַחֲזֹר יְמִינוֹ. אֲלֵא בְּגִין דְּאֶקְדִּים שְׁמָאֲלָא לְנַחֲתָא בְּעֲלָמָא, וְיְמִינָא אֲשֶׁתְּאֲרַת בְּאֵתֵר אַחֲרָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתִיב (ישעיה נז) הַצַּדִּיק אָבֵד. וְהָא אֲוִקִימָנָא מְלִי, הַצַּדִּיק נֶאֱבַד לֹא (דף נ"ז ע"ב) כְּתִיב, אֲלֵא הַצַּדִּיק אָבֵד. מִכָּל אֵינוֹן אֲנַפִּי מִלְפָּא, לֹא אֲשֶׁתְּכַח דְּאָבֵד, אֲלֵא צַדִּיק. אָבֵד כְּתִיב סְטִרִי: חַד, דְּלֹא שְׂרָאן בֵּיהּ בְּרַפָּאן, כֹּד בְּקַדְמִיתָא. וְחַד, דְּאֶתְרַחֲיקַת מִנִּיהּ פַּת זוּגִיָּה דְּהִיא כְּנַסַּת

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל שליט"א

יִשְׂרָאֵל. אֲשַׁתְּכַח, דְּצַדִּיק אָבֵד יִתִּיר מִבְּלָא. וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי כְּתִיב, (זכריה ט) גִּילִי מְאֹד בֵּת צִיּוֹן הַרְיְעִי בֵּת יְרוּשָׁלַם הַגֹּה מִלְּפָנֶיךָ יְבֹא לְךָ צַדִּיק וְנוֹשֵׁעַ הוּא. צַדִּיק וּמוֹשִׁיעַ לֹא כְּתִיב, אֲלֵא צַדִּיק וְנוֹשֵׁעַ הוּא. הוּא נוֹשֵׁעַ וְדָא. וְהָא אֲתַמַּר.

יְמִינָה יִי נְאֻדְרִי בְּפַח. (שמות טו) מָאֵי נְאֻדְרִי, נְאֻדְרִי מִיבְעִי לִיָּה. אֲלֵא, בְּשַׁעֲתָא דְשְׂמַאֲלָא אֲתַנָּא לְאַזְהוּוֹנָא בִּימִינָא, כְּדִין כְּתִיב נְאֻדְרִי תְרַעֲץ, (ס"א בכתה, תרי, וּלְעוֹלָם וְכו') וְלְעוֹלָם הָכִי הוּא בְּגִין דְשְׂמַאֲלָא אֲשַׁתְּכַח בִּימִינָא, וְאַתְּפַלִּיל בִּיָּה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּמָה דְאֻקְיָמָנָא הָכִי הוּא, דְּבַר נָשׁ אֲשַׁתְּכַח דְאַתְּפַלִּג. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין לְקַבְּלָא עַמִּיָּה בֵּת זִוְגִיָּה, דִּיִּתְעַבְדוּ חַד גּוֹפָא מִפְּשֵׁי. כַּד יְמִינָה, אֲשַׁתְּכַח דְאַתְּפַלִּג. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין לְקַבְּלָא עַמִּיָּה שְׂמַאֲלָא. וְהָכִי הוּא כְּלָא, חַד בְּחַד. וְעַל דָּא, בְּחַד מְחִי וּמְסִי, הָדָא הוּא דְכְּתִיב יְמִינָה יִי תְרַעֲץ אוֹיֵב.

תָּא חֲזִי, שִׁירְתָּא דָּא אֲתַמַּר, עַל הַהוּא זְמַנָּא, וְעַל זְמַנָּא דְאַתִּי, בְּיוֹמֵי דִיִּתְעַר מִלְּפָא מְשִׁיחָא, דְכְּתִיב, יְמִינָה יִי תְרַעֲץ אוֹיֵב, רַעֲצַת לֹא כְּתִיב, אֲלֵא תְרַעֲץ. מַה כְּתִיב בְּקַדְמִיתָא, (איכה א) הַשִּׁיב אַחֲזֹר יְמִינִי מִפְּנֵי אוֹיֵב, בְּהַהוּא זְמַנָּא, הִיא תְרַעֲץ אוֹיֵב לְזְמַנָּא דְאַתִּי. וְכְּלָא הָכִי הוּא, תְּהַרוֹם קַמִּיָּה, הַרְסַת לֹא כְּתִיב, אֲלֵא תְהַרוֹם. תְּשַׁלַּח חֲרוֹנָה יֹאכְלִמוּ פִּקְשׁ, כְּלָא לְזְמַנָּא דְאַתִּי. יְמִינָה יִי נְאֻדְרִי בְּפַח, בְּזְמַנָּא דָּא, בְּעֵלְמָא דִּין. יְמִינָה יִי תְרַעֲץ אוֹיֵב, בְּזְמַנָּא דְמִלְּפָא מְשִׁיחָא. וּבְרוּב גְּאוּנָה תְּהַרוֹם קַמִּיָּה, לְבִיאַת גּוֹג וּמְגוּג. תְּשַׁלַּח חֲרוֹנָה יֹאכְלִמוּ פִּקְשׁ, לְתַחֲיִית הַמֵּתִים. דְכְּתִיב, (דניאל יב) וְרַבִּים מִיְשִׁינֵי אֲדַמַּת עֶפֶר יִקְיִצוּ אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לְחַרְפּוֹת וּלְדִרְאוֹן עוֹלָם.

בְּהַהוּא זְמַנָּא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְפִאִין אֵינּוֹן דִּישְׁתַּאֲרוֹן בְּעֵלְמָא, וּמֵאֵן אֵינּוֹן. תָּא חֲזִי, לֹא יִשְׁתַּאֲר מִפְּנֵי עֵלְמָא, בַּר אֵינּוֹן גְּזִירִין, דְּקַבִּילוּ אֵת קַיִימָא קַדִּישָׁא, וְעֵאלוּ בְּקַיִימָא קַדִּישָׁא, בְּאֵינּוֹן תְּרִין חוּלְקִין, כְּמָה דְאֻקְיָמָנָא. וְהוּא נְטִיר לִיָּה לְהַהוּא קַיִים, וְלֹא עֵיִלִּיָּה בְּאַתְרֵי דְלֹא אַצְטְרִיָּה, אֲלִין אֵינּוֹן דִּישְׁתַּאֲרוֹן, וְיִפְתְּבוֹן לְחַיֵּי עֵלְמָא.

מְנַלְן. דְכְּתִיב, (ישעיה ד) וְהָיָה הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַם קְדוֹשׁ יֹאמַר לוֹ כָּל הַפְּתוּב לְחַיִּים בִּירוּשָׁלַם. מִשְׁמַע הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַם, דְּכָל מָאֵן דְאַתְגַּזַּר, בְּאֲלִין תְּרִין דְרַגִּין עָאֵל. וְאִי נְטִיר לְהַהוּא קַיִים כְּדָקָא חֲזִי, וְיִזְדַּהַר בִּיָּה, עֲלִיָּה כְּתִיב הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַם. אֲלִין יִשְׁתַּאֲרוֹן בְּהַהוּא זְמַנָּא, וּבְהוּ זְמִין קְדִישָׁא בְּרִיָּה הוּא לְחַדְתָּא עֵלְמָא, וְלִמְחַדִּי כְּהוּ. עַל הַהוּא זְמַנָּא כְּתִיב, (תהלים קד) יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְיָ בְּמַעֲשָׁיו.

רַבִּי חֲזִיָּא הָוָה אָזִיל לְגַבִּי רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲשַׁכְּחִיָּה, דְּהָוָה יָתִיב לְגַבִּיָּה דְרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא חֲמוּנִי. עַד דְּזָקִיף רִישִׁיָּה, חָמָא לִיָּה לְרַבִּי חֲזִיָּא, אָמַר, (ישעיה יט) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה לְמַצְרַיִם וְלֹאֲשׁוּר בְּרַכָּה בְּקִרְבַּי הָאֲרִץ אֲשֶׁר בָּרַכּוּ יְיָ עֲבָאוֹת לֵאמֹר בְּרוּךְ עַמִּי מַצְרַיִם וּמַעֲשֵׂה יְדֵי אֲשׁוּר וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל, (ס"א וְכִי אֲשׁוּר וּמַצְרַיִם קְרִיבִין אֵינּוֹן לְקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא. אֲלֵא, עַל גְּלוּתָא דִּיִּסְקוֹן מִמַּצְרַיִם וּמִאֲשׁוּר אֲתַמַּר, וְאִי אֲתַמַּר עַל מַצְרַיִם וְעַל אֲשׁוּר, עַל אֵינּוֹן

חֲסִידֵיךָ דְלִהוּן, דְּאֵתְדַרְרוּ בְּתִיבּוֹבְתָא, וְאַשְׁתְּאַרוּן לְמַפְלַח לְיִשְׂרָאֵל וְלְמַלְכָּא מְשִׁיחָא, דְּכַתְיב, (תהלים עב) וַיִּשְׁתַּחֲוּ לּוֹ כָּל מַלְכִים. וְכַתְיב, (ישעיה מט) וְהָיוּ מַלְכִים אוֹמְנִידֵי וְגו'.

אָמַר לִיהּ, מָאֵי דְכַתְיב, (משלי ג) דְרָכֶיךָ דְרָכֵי נַעַם אָמַר לִיהּ כְּמָה טַפְשִׁין כּו' בְּנֵי עַלְמָא, דְלֹא יִדְעִין וְלֹא מְשַׁגְיחִין בְּמַלּוּי דְאוֹרֵייתָא, דְהָא מְלִין דְאוֹרֵייתָא (נ"א כְּמָה רִזִין עַלְאִין אִית בְּהוּ) אֵינּוּן אֲרַחָא לְמַזְבֵּי בְּהוּוּא נַעַם י"י דְכַתְיב דְרָכֶיךָ דְרָכֵי נַעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיךָ שְׁלוֹם. דְרָכֵי נַעַם וְהָאֵי. מָאֵי נַעַם. כְּמָה דְכַתְיב, (תהלים כז) לְחַזוֹת בְּנַעַם י"י, וְהָא אוֹקְמוּהָ, בְּגִין (נ"א כָּךְ) דְאוֹרֵייתָא, וְאַרְחוּי, מִתְּהוּוּא נַעַם אֲתִיּוֹן, וְאֵינּוּן אֲרַחִין פְּרִישָׁן בִּיהּ, וְעַל דָּא דְרָכֶיךָ דְרָכֵי נַעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיךָ שְׁלוֹם.

אָמַר רַבֵּי חֲזִיָּא, תַּנְיִנָן, בְּשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא זְהַב אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל, נִפְק נְהוּרָא מִתְּהוּוּא נַעַם, וְאַתְעַטֵּר בִּיהּ קוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא, וּמִתְּהוּוּא נַעַם אֲבַהִיקוּ זִיווּן דְכְּלָהוּ עַלְמִין (ד ט"ח ע"א) דְכְּלָהוּ רְקִיעִין, דְכְּלָהוּ כְּתָרִין. עַל תְּהִיא שַׁעְתָּא כְּתִיב, (שיר השירים ג) צִאָּנָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמַלְכָּךְ שְׁלֵמָה וְגו'.

וְהִיא שַׁעְתָּא דְאַתְבְּנֵי מְקוּדְשָׁא, אֲתַעַטֵּר קוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא בְּהוּוּא עֲטָרָה, וְיִתִּיב בְּכַרְסֵיָּא דִּילֵיהּ, וְאַתְעַטֵּר בְּעֲטָרוֹי. וּמִתְּהוּוּא זְמַנָּא דְאַתְתְּרַב בֵּי מְקוּדְשָׁא, לָא אֲתַעַטֵּר קוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא בְּעֲטָרוֹי, וְהוּא נַעַם אֲתַטְמַר וְאַתְגְּנִיז.

אָמַר רַבֵּי אֶלְעָזָר, בְּשַׁעְתָּא דְעָאֵל מִשְׁה בְּגוּ עֲנָנָא, כְּמָה דְכַתְיב, (שמות כד) וַיָּבֹא מִשְׁה בְּתוֹךְ הָעֲנָן, כְּבַר נֶשֶׁךְ דְהָהוּ אֲזִיל בְּאַתְרֵי דְרוּחָא. אֵי עֲרַע בִּיהּ חַד מְלֹאכָא רַבְרָבָא, וְתַאנָּא, קְמוּא"ל שְׁמִיָּה. וְהוּא מְמַנָּא עַל תְּרִיסַר אֲלָפִין מְמַנָּן שְׁלִיחִין. בְּעָא לְאַזְדוּגָּא בִּיהּ בְּמִשְׁה, פְּתַח מִשְׁה פּוּמִיָּה, בְּתִרִיסַר אֲתוּוֹן גְּלִיפִין דְשָׁמָא קוּדִישָׁא דְאוֹלִיף לִיהּ קוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא בְּסַנְהָ, וְאַתְתְּרַחַק מִנִּיָּה תְרִיסַר אֲלָפִין פְּרַסִין, וְהוּא אֲזִיל מִשְׁה בְּעֲנָנָא, וְעִינוּי מְלַחְטָן כְּגוּמְרִין דְאַשָּׁא.

עַד דְאַיְעַרַע בִּיהּ חַד מְלֹאכָא, רַבְרָבָא וַיִּקְרָא מִן קוּדְמָאָה, וְתַאנָּא תְדַרְנֵיא"ל שְׁמִיָּה, וְהוּא עַלְמָא עַל שְׂאֵר מְלֹאכִין, אֶלְפָּה וְשִׁתִּין רַבּוּא פְּרַסִין, וְקָלִיָּה אֲזִיל בְּמַאֲתָן אֶלְפָּה רְקִיעִין, דְמִסְתַּחְרָאן בְּאַשָּׁא חִיּוּרָא. פִּיּוֹן דְחֵמָא לִיהּ מִשְׁה, לָא יְכִיל לְמַלְלָא. בְּעָא לְמַשְׁדֵּי גְרַמִּיָּה מְגוּ עֲנָנָא.

אָמַר לִיהּ קוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא, מִשְׁה, וְכִי אֲנִתְּ הוּא דְאַסְגִּית מְלִין עַמֵּי בְּסַנְהָ, דְבְּעִית לְמַנְדַּע רְזָא דְשָׁמָא קוּדִישָׁא, וְלֹא דְחַלְתָּ. וְהַשְׁתָּא אֲתָּ דְחִיל מַחַד מְשַׁמְשִׁין. פִּיּוֹן דְשָׁמַע מִשְׁה קָלִיָּה דְקוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא, אֲתַתְּקַף. פְּתַח פּוּמִיָּה, בְּשַׁבְּעִין וְתָרִין אֲתוּוֹן דְשָׁמָא עַלְמָא, פִּיּוֹן דְשָׁמַע תְּדַרְנֵיא"ל אֲל אֲתוּוֹן דְשָׁמָא קוּדִישָׁא, מִפּוּמִיָּה דְמִשְׁה, אֲזַדְעָע. קָרִיב לְגַבִּיָּה, אָמַר לִיהּ, זַפְּאָה חוּלְקָךְ מִשְׁה, דְאַתְגְּלִי לָךְ, מַה דְלֹא אֲתַגְּלִי לְמַלְאכֵי עַלְמֵי.

וְהוּא אֲזִיל עַמִּיָּה, עַד דְמָטוּ לְאַשָּׁא תְקִיפָא, דְחַד מְלֹאכָא דִּי שְׁמִיָּה סְנַדְלָפוּן. וְתַאנָּא, סְנַדְלָפוּן עַלְמָא הוּא עַל שְׂאֵר חַבְרוּי, חֲמִשׁ מָאָה שְׁנִין. וְהוּא קָאִים בְּתַר פְּרַגוּדָא דְמַאֲרִיָּה, וְקִשֵׁר לִיהּ בְּתָרִין, מְבַעוּתִיָּהוּן דְעֲלוּתָא דְיִשְׂרָאֵל. וּבְשַׁעְתָּא דְמָטִי הָאֵי בְּתַר לְרִישִׁיָּה דְמַלְכָּא קוּדִישָׁא, הוּא

מְקַבֵּל צְלוֹתֵהוֹן דִּישְׂרָאֵל. וְכִלְהוּ תַּיִלִּין וְאַבְלוֹסִין מְזַדְעָזְעִין, וְנִתְמִין וְאַמְרִין, בְּרִיךְ יְקָרָא דַּיִי
מֵאַתְרַּ בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ.

אָמַר לִיהּ הַדְרַנְיָאֵל לְמִשָּׁה, מִשָּׁה, לִית אַנָּא יְכִיל לְמַהֲדָ עִמָּךְ, דְּלֵא יוֹקִיד לִי אִשָּׁא תְקִיפָא דְסַנְדְּלָפוֹן.
בֵּיהּ שַׁעְתָּא אֲזִדְעָזְעַע מִשָּׁה, עַד דְּאַתְקִיף בֵּיהּ קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּמִשָּׁה, וְאוֹתְבִיהּ קַמִּיהּ, וְאוֹלִיף
לִיהּ אוֹרֵייתָא. וְחָפָא לִיהּ לְמִשָּׁה, בְּהַהוּא נְהוּרָא וְזִינָא דְהַהוּא נָעַם, וְהוּוּ אֲנָפוּי דְמִשָּׁה נְהִירִין בְּכָל
אַיְנוֹן רְקִיעִין. וְכָל חֵילָא דְשָׁמְיָא הוּוּ מְזַדְעָזְעִין קַמִּיהּ, בְּשַׁעְתָּא דְהַהוּ נְחִית פְּאוֹרֵייתָא.

פִּינוֹן דְחָבּוּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, נָטַל קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא (נ"א מִמִּשָּׁה) אֶלְיָהּ חוֹלְקִין מִהַהוּא זִינָא. בֵּיהּ
שַׁעְתָּא, בָּעוּ מְלָאכִין עֲלָאִין, וְכָל אִינּוֹן אֲבָלוֹסִין, לְאוֹקְדָא לְמִשָּׁה, בְּשַׁעְתָּא דְאָמַר לִיהּ קַדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא (שְׁמוֹת לב) לָךְ רַד פִּי שַׁחַת עִמָּךְ. אֲזִדְעָזְעַע מִשָּׁה, וְלֵא יְכִיל לְמַלְלָא, עַד דְּאַסְגִּי בְּצְלוֹתִין
וּבְעוֹתִין קַמִּי קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

אָמַר לִיהּ קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מִשָּׁה, אַתְקִיף בְּכוֹרְסִינָא דִּילִי, עַד דְּגָעַר קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּכָל
אַיְנוֹן אֲבָלוֹסִין, בְּכָל אִינּוֹן תַּיִלִּין, וְאַתְקִיף מִשָּׁה בְּתַרִּין לוֹחִין דְאַבְנִין, וְאַחִית לוֹן לְתַתָּא. וְדָא
הוּא דְכְּתִיב, (מְשִׁלִּי כ"א) עִיר גְּבוּרִים עָלֶיהָ חָכָם וַיֵּרַד עָז מִבְּטָחָהּ. וּמִהַהוּא זִינָא דְאַשְׁתָּאֵר בֵּיהּ,
הוּוּ מִבְּחִיקִין אֲנָפוּי דְמִשָּׁה. וּמַה בְּהַאי דְאַשְׁתָּאֵר בֵּיהּ לֹא הוּוּ יְכִלִּין לְאַסְתְּכֵלָא בְּאַנְפוּי, בְּהַהוּא
דְאַסְתְּלֵק מִינֵיהּ עַל אַחַת בְּפָהּ וּבְכַפָּהּ.

רַבִּי חֵיָא אָמַר, יְמִינָה יִי נְאֻדְרִי בְּכַח, דָּא אוֹרֵייתָא. וְעַל דָּא, יְמִינָה יִי תַרְעֵץ אוֹיֵב. דְלִית מְלָה
בְּעֵלְמָא דִּיתְבַּר חִילֵיהוֹן דְעַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, בַּר בְּשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל מִתְעַסְקִין בְּאוֹרֵייתָא.
דְכָל זְמַן דִּישְׂרָאֵל מִתְעַסְקִין בְּאוֹרֵייתָא, יְמִינָא אַתְתְּקַף, וְאַתְבַּר חֵילָא וְתוֹקְפָא דְעוֹבְדֵי עֲבוֹדַת
כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת. וּבְגִינֵי כַּךְ אוֹרֵייתָא אַקְרִית עִז, כְּמָה דְאַתְ אָמַר (תְּהִלִּים כ"ט) יִי עִז לְעַמּוֹ יִתָּן.

וּבְשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל לֹא מִתְעַסְקִין בְּאוֹרֵייתָא שְׁמַאֲלָא אַתְתְּקַף, וְאַתְתְּקַף חִילֵיהוֹן דְעוֹבְדֵי עֲבוֹדַת
כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, וְשִׁלְטִין עֲלֵיהוּ, וְגִזְרִין עֲלֵיהוּ גִזְרִין, דְלֵא יְכִלִּין לְמִיָּקָם בְּהוּ. וְעַל דָּא אַתְגְּלִיאֵו
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַתְבַּרְרוּ בֵּינֵי עַמְמָיָא.

הָדָא הוּא דְכְּתִיב (דף נ"ח ע"ב) (יִרְמִיָּה ט) עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ וְגו', וַיֹּאמֶר יִי עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרַתִי.
הָדָא כָּל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל יִשְׁתַּדְּלוֹן בְּאוֹרֵייתָא, אַתְבַּר חֵילָא וְתוֹקְפָא דְכָל עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת זָרָה, הָדָא
הוּא דְכְּתִיב יְמִינָה יִי תַרְעֵץ אוֹיֵב. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָאֵי הָכִי הוּא, דְכָל זְמַנָּא דְקַלְיָהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
אַשְׁתַּמַּע בְּבִתֵּי כְּנַסִּיּוֹת וּבְבִתֵּי מְדַרְשׁוֹת וְכוּ', כְּמָה דְתַנְיָנָא (בְּרַאשִׁית כ"ז) הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב, וְאֵי לֹא
הַיָּדִים יָדֵי עֵשָׂו, וְהָא אוֹקִימָנָא.

וּבְרַב גְּאוּנָה תַּהְרוּס קַמִּיהּ. (שְׁמוֹת טו) ר' הַזְקִינָה פָּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים י) לָמָּה יִי תַעֲמוֹד בְּרַחוּק תַּעֲלִים
לְעַתּוֹת בַּצָּרָה, בְּשַׁעְתָּא דְחוּבֵי עֵלְמָא גְּרָמוּ, קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא סְלִיק לְעֵילָא לְעֵילָא, וּבְנֵי נָשָׂא
צְוֹחִין וְנַחֲתִין דְמַעִין, וְלִית מָאן דִּישַׁנַּח עֲלֵיהוּ. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְאִיהוּ סְלִיק לְעֵילָא לְעֵילָא,
וְתִשׁוּבָה אַתְמַנַּע מִנֵּיהוּ, כְּדִין בְּתִיב, וּבְרַב גְּאוּנָה תַּהְרוּס קַמִּיהּ.

כתוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוקי
ר' בנימו שמואלי שליט"א

רבי יצחק אומר, האי קרא, בשעתא דאתלבש קדשא בריה הוא גאותא, על עממיא דיתפנשוני עליה, כמה דכתיב, (תהלים ב) ורוזנים נוסדו יחד על יי ועל משיחו. ותאנא זמינין אינון שבועין קסטורין מכל עיבר, (נ"א עמין) לאתפנשא בההוא זמנא באוכלוסין דכל עלמא, ולמעבר קרבא על ירושלם קרתא קדישא, ולאחדא עיטין עליה דקודשא בריה הוא. ומאי אמרי, נוקים על פטרונא בקדמיתא, ולבתר על עמיה, ועל היכליה.

כדין זמין קדשא בריה הוא לחייבא עליהו. דכתיב, (תהלים ב) יושב בשמים ישחק יי ילעג למו. בההוא זמנא ילבש קדשא בריה הוא גאותא עליהו, וישיצינון מן עלמא, כמה דכתיב, (זכריה יד) וזאת תהיה המגפה אשר יגף יי את כל העמים אשר צבאו על ירושלם המק בשורו והוא עומד על הגליו.

רבי אבא אמר משמיה דרב ייסא סבא, והכי אמר רבי שמעון, זמין קדשא בריה הוא לאחייא לכל אינון מלכין, דעקו לישראל ולירושלם, לאנדריאנוס, ללופינוס, ונבוכדנצר, ולסנחריב, ולכל שאר מלכי עמין, דחריבו ביתיה, ולשלטאה לון בקדמיתא, ויתפנשוני עמהון שאר עמין, וזמין קדשא בריה הוא לאתפרעא מנייהו באתגלויא, סחריני ירושלם. תדא הוא דכתיב, וזאת תהיה המגפה אשר יגף יי את כל העמים אשר צבאו על ירושלם. אשר יצבאו לא כתיב, אלא אשר צבאו. כדין כתיב, וברב גאונה תהרום קמיה, ודא לזמנא דאתא משיחא, כתיב, ושירתא דא שירתא דעלמין היא.

וברוח אפייה נערמו מים, (שמות טו) בההוא זמנא. ובגין כך אית בההוא זמנא, ולזמנא דמלכא משיחא, ולזמנא דגוג ומגוג. נצבו כמו נה, לזמנא דעלמא דאתי, דאיהו חדוותא דכל עלמין.

אמר אויב ארדוף אשיג אחלק שלל. (שמות טו) אמר אויב, דא ההוא זמנא רברבא על מצראי, בשעתא דאתיהיב ליה שלטנותא על ישראל, חשיב דישיצינון תחות שלטניה. אלא דדבר קדשא בריה הוא טורי עלמא, דהו זמנין עליהו. ולא תימא דא בלהודוי, אלא כל אינון רברבין דממנן על כל עובדי עבודת פוכבים ומזלות, וכד אתיהיב להו רשותא ושלטנותא על ישראל, בלהו בעאן דישיצון ישראל תחותיהו.

ועל דא, אינון עמין דתחות שולטניהון דאינון ממנן, בלהו גזרין גזרין לשיצאה לון, אלא דקודשא בריה הוא דבר טורי עלמא, ואגין עליהו. וכד חמא משה דא, שרא לשפחא לקודשא בריה הוא, ואמר מי כמוכה באלם יי.

אמר רבי שמעון, אילנא חד רברבא עלאה, תקיפא, ביה אתנונו עלאין ותתאין. והוא אתתחם בתריסר תחומין, אתתקף בארבע סטרי עלמא, דאסתתראן (נ"א דאתחברן) בדוכתיהו. שבועין ענפין סלקין בגויה, ואתנונו מגויה, בעקר שרשוי ינקין אינון סחריניה, ואינון ענפין דמשתכחין באילנא.

כתוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוקי
ר' בנימו שמואל'י שליט"א

כִּד מְטִי עֵרֶן שְׁלֹטְנִיה דְּכָל עֲנָפָא וְעֲנָפָא, בְּלָהוּ בְּעָאן לְשִׁיעָאָה כְּלָא גּוּפָא דְאִילָנָא, דְּאִיהוּ עֲקָרָא
דְּכָלְהוּ עֲנָפִין, הֵהוּא דְשְׁלִיט עֲלֵיהוּ, וַיִּשְׂרָאֵל אֶחֱדָן בֵּיהּ. כִּד מְטָא עֲלֵיהוּ שְׁלֹטְנוּתָא דְהֵהוּא (ד) 9
גּוּפָא דְאִילָנָא, חוּלְקָא דְיִשְׂרָאֵל. בְּעִי לְנִטְרָא לֹון, וְלִמְיָהּב שְׁלָמָא בְּכָלְהוּ. וְעַל דָּא שְׁבָעִים
פְּרִי חֲחֹג, לְמִיָּהּב שְׁלָמָא לְשְׁבָעִין עֲנָפִין דְּבָגוּ אִילָנָא.

וְעַל דָּא מִי כְּמוֹכָה בְּאַלֵּם יִי'. (מֵאִי בְּאַלֵּם. אִילָנָא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה א) כִּי יְבוֹשׁוּ מְאִילִים אֲשֶׁר חִמְדְּתֶם. דְּהוּא
אִילָנָא, דְּחֹוּ פִלְחִין לְחַד דְּפּוּסָא, דְּמִסְתַּקְמִין בְּגִיּוּתָא. וְאַקְרִי אֵלִים אִילָנָא) מִי כְּמִכָּה דִיעֲבִיד פְּעוּבְדָּךְ וִירְחִם עַל פְּלָא.
מִי כְּמִכָּה בְּכָל הֵהוּא סַחְרִינִיה דְאִילָנָא דְאַף עַל גַּב דְּאִיהוּ שְׁלָמָא, נְטִיר לְכָלְא, נְטִיר לְכָל שְׂאֵר,
וְלָא בְּעֵיָא לְמַעְבַּד עֲמַהוּן גְּמִירָא. מִי כְּמִכָּה נְאֻדָּר בְּקֻדְשׁ, בְּהֵהוּא חִילָא עֲלָאָה דְאַקְרִי קֻדְשׁ.
נְאֻדָּר בְּקֻדְשׁ מְמִשׁ, וְאַקְרִי כַח יִי' נַעֵם יִי', וְהָא אוֹקִימָנָא מִיָּלִי.

מִי כְּמִכָּה בְּאַלֵּם יִי'. (שמות טו) ר' יוֹסִי פֶתַח (קהלת א) רְאִיתִי אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ תַחַת
הַשָּׁמַיִם וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ. שְׁלָמָה מְלָכָא, דְאַסְתַּלַּק בְּחַכְמָתָא יִתִּירָא עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא,
הֵיךְ אָמַר דְּכָל עוֹבְדִין הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ. יְכוּל אַף מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה, וְהָא כְּתִיב (ישעיה לב) וְהָיָה
מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שְׁלוֹם. אֲלָא הָא אוֹקִימוּנָה, כָּל הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ תַחַת הַשָּׁמַיִם פְּתִיב. שְׂאֵנִי
מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה, דְּאִיהוּ לְעִילָא מִן שְׁמַשָּׁא.

וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ, מֵאִי קָא מִיָּרִי. אִי תִימָא הַכֹּל הֶבֶל כְּמָה דְאוֹקִימָנָא, דְּאִיהוּ בְּרִיָּא
דְּחַכְמָתָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר הַכֹּל הֶבֶלִים אָמַר קַהֲלָת, וְאַיְנוּן הַבְּלִים קִיּוּמָא דְעֲלָמָא דְלְעִילָא
וְתַתָּא. מֵאִי תִימָא בְּהָאִי, דְכְּתִיב הָכָא, הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ. (וְהָא מְלָתָא דָּא תַחַת הַשָּׁמַיִם פְּתִיב).

אֲלָא חֲכִי אוֹקִימוּנָה, וְחֲכִי הוּא. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְעוֹבְדִין מִתְפַּשְׁרִין לְתַתָּא, וְכִר נָשׁ אֲשַׁתְּדִל
בְּפוֹלְחָנָא דְמְלָכָא קְדִישָׁא, הֵהוּא מְלָךְ דְעֲבִיד, הֶבֶל אֲתַעְבִּיד מִיָּנִיה לְעִילָא. וְלִית לָךְ הֶבֶל, דְלִית
לִיָּה קָלָא, דְסָלִיק וְאַתְעַטֵּר לְעִילָא, וְאַתְעַבִּיד סִיגִירָא קָמִי קֻדְשָׁא בְּרִיָּךְ הוּא.

וְכָל אִינּוּן עוֹבְדִין דְאַשְׁתְּדִל בְּהוּ בְּר נָשׁ, דְלָאו אִינּוּן פּוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיָּךְ הוּא, הֵהוּא מְלָךְ
דְעֲבִיד, הֶבֶל יִתְעַבִּיד מִיָּנִיה, וְאַזְלָא וְשַׁאטַּת בְּעֲלָמָא. וְכִד נְפַקַת נְשַׁמְתִּיה דְבֵר נָשׁ, הֵהוּא הֶבֶל
מְגַלְגָּלָא לִיָּה בְּעֲלָמָא, כְּאַבְנָא בְּקוּסְפִיתָא, כְּמָה דְכְּתִיב, (שמואל א כה) וְאַת נֶפֶשׁ אִיבִיךָ יִקְלַעְנָה
בְּתוֹךְ בָּרַף הַקָּלַע.

מֵאִי יִקְלַעְנָה. הֵהוּא הֶבֶל דְמְגַלְגָּל לִיָּה סַחְרִינִיה בְּעֲלָמָא, כְּדִין כָּל מַלְיָן דְמִתְעַבְדִין (וְאַיְנוּן דְתַחֲוֹת
שְׁמַשָּׁא) דְלָאו אִינּוּן פּוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיָּךְ הוּא, הֶבֶל יִתְעַבִּיד מִיָּנִיהוּ, אִיהוּ תְבִירָא דְרוּחָא,
דְמִתְבַּר לְרוּחָא דְסָלִיק וְנַחֲתִית וּמְתַגַּלְגַּל בְּעֲלָמָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ. אָבֵל הֵהוּא
מְלָךְ דְאִיהִי פּוֹלְחָנָא דְמִרְיָה דָּא סָלִיק (אַקְרִי) לְעִילָא מִן שְׁמַשָּׁא, וְאַתְעַבִּיד מִיָּנִיה הֶבֶל קְדִישָׁא, וְדָא
הוּא זְרַעָא דְזָרַע בְּר נָשׁ בְּהֵהוּא עֲלָמָא, וּמָה שְׁמִיָּה. צְדָקָה. דְכְּתִיב, (הושע י) זָרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה.

האי מדבר ליה לבר נש, כד תיפוק נשמתיה מיניה, וסלקא לה באתרא דכבוד דלעילא אשתבח לאתצרא בצורא דחיי, הדא הוא דכתיב, (ישעיה כח) והלך לפניך צדקה בגין לדברא לה, לסלקא לה, (מן אתר) לאתר דאקרי כבוד יי. דכתיב, (ישעיה כח) כבוד יי יאספה.

כל אינון נשמתין, דההוא הכל קדישא מדבר להו, ההוא דאקרי כבוד יי, פניש לון פגוניה, ואתצרון ביה. (הדא הוא דכתיב כבוד ה' יאספה) ודא אקרי גיחא דרוחא. אבל אחרא ורעות רוח אקרי. ופאין אינון צדיקיא, דכל עובדיהון לעילא מן שמשא וזרעין זרעא דצדקה, למזכי לון לעלמא דאתי, ועל דא כתיב (מלאכי ג) וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה.

אמר רבי שמעון, תא חזי, בקדמיתא כד אתבני בי מקדשא לתתא, לא אתבני אלא בדינא ורוגזא, פמה דכתיב, (ירמיה לב) כי על אפי ועל חמתי וגו' בגין דבאתר דינא שריא. לזמנא דאתי, זמין קדשא בריה הוא למבני ליה, וילאתקנא ליה בדרגא אחרא עלאה דאקרי צדקה, דכתיב, (ישעיה נד) בצדקה תפונני. בגין כה אתקנים, (ביה) ושמייה (דף נ"ט ע"ב) ממש צדק יתקרי. מנלן. דכתיב, (ירמיה כג) וזה שמו אשר יקראו יי צדקנו.

נטית ימינה תבלעמו ארץ. (שמות טו) הא אתמר, ארימת ימינה. אמר רבי יצחק, הא אתערנו ביה חבריא, דכד אפיק קדשא בריה הוא למצראי מתין מתחות מיא, אמר לארעא, פניש לון בגויה, ולא בעאת, עד דאזשיט קדשא בריה הוא ימינא לקבלה, ואומי לה, פדין בלעתינון ארעא, הדא הוא דכתיב תבלעמו ארץ. אמר ר' אלעזר, נטית ימינה: לאפרשא לה משמאלא וכדין אתעביד בהו דינא.

נחית בחסדה עם זו גאלתה, (שמות טו) פמה דכתיב, (תהלים מד) כי ימינה וזרועה ואזר פניה פי רציתם. פי ימינה: דא גדולה. נחלת בעזה, דא דכתיב וזרועה, דא גבורה. אל גוה קדשה, דא דכתיב, ואזר פניה פי רציתם, דא צדיק. וכלהו משתכחי בקרא.

תפול עליהם אימתה ופחד. (שמות טו) אימתה, אימה מיבעי ליה, מאי אימתה. דהא לית לה את או מלה חדא באורייתא, דלא אית בה רזין עלאין. מאי אימתה. אמר רבי שמעון, פלומר דחילו דשכינתא.

פהאי גוונא, (שמות טו) תבאמו ותטעמו בהר נחלתה וגו', תבאמו ותטעמו, תבאם ותטעם מיבעי ליה, מאי תבאמו. אלא רוחא דקודשא אמר, על אינון דרא בתראה, דגזר יהושע, ואתגליא בהו גלויא דרשימא קדישא דשמייה דקודשא בריה הוא, דאלין אחידן ביה בו, ואלין אתחזיאן למירת ארעא. פמה דכתיב, (ישעיה ס) ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ. דכל מאן דאתגזר, ואתגליא ביה רשימא קדישא, ונטיר ליה, אקרי צדיק, בגין, כה, לעולם יירשו ארץ.

ועל דא תבאמו, ו' יתירה, תביאמו לאינון דאחידן בו. ותטעמו פמה דאת אמר נצר מטעי מעשה ידי להתפאר. לאינון דאחידן בו, ולאינון בתראי, אתער מלה. ולית לה מלה באורייתא, או את זעירא באורייתא, דלית בה רזין עלאין, וטעמין קדישין, זכאה חולקיהון דידיעין בהו.

רעיא מהימנא

פְּקוּדָא לְמַבְנֵי מְקוֹדְשָׁא לְתַתָּא, פְּגוּוּנָא דְבִי מְקוֹדְשָׁא דְלַעֲיָלָא, כְּמַה דְאַתְּ אָמַר, מְכוּן לְשַׁבְתָּהּ
פְּעֻלַּת יְיָ. דְאַצְטְרִיד לְמַבְנֵי בֵי מְקוֹדְשָׁא לְתַתָּא, וְלַעֲלָא בְּגוּיָה עֲלוּתָא בְּכָל יוֹמָא, לְמַפְלַח לִיה
לְקוֹדְשָׁא בְרִידָה הוּא, דְהָא עֲלוּתָא אֶקְרִי עֲבוּדָה.

וְהוּא בֵי כְנֻשְׁתָּא, אֶצְטְרִיד לְמַבְנֵי לִיה בְּשִׁפְרוֹ סְגִיָּא, וְלֹא תִקְנָא לִיה בְּכָל תְּקוּנָיו, דְהָא בֵי
כְנֻשְׁתָּא דְלַתַּתָּא, קְיָיִמָא לְקַבֵּל בֵּי כְנֻשְׁתָּא דְלַעֲיָלָא.

בֵּית הַמְּקוֹדֵשׁ לְתַתָּא, אִיהוּ קָאִים פְּגוּוּנָא דְבֵית הַמְּקוֹדֵשׁ דְלַעֲיָלָא, דְקָאִים דָּא לְקַבֵּל דָּא. וְהוּא בֵי
מְקוֹדְשָׁא, כָּל תְּקוּנָיו, וְכָל פּוֹלְחָנוֹ, וְכָל אֵינוֹן מְאָנִין, וְשִׁמְשִׁין, בְּלָהוּ אֵינוֹן פְּגוּוּנָא דְלַעֲיָלָא. מִשְׁפָּנָא
דְקָא עֲבַד מִשָּׁה בְּמַדְבְּרָא, כִּלְאָ הוּא כְּגוּוּנָא דְלַעֲיָלָא.

בֵּי מְקוֹדְשָׁא דְבָנָא שְׁלֵמָה מְלֻכָּא, הוּא בֵי נִיחָא כְּגוּוּנָא עֲלָאָה, בְּכָל אֵינוֹן תְּקוּנָיו, לְמַהוּ בְּתַקּוּנָא
דְלַעֲיָלָא, בֵּי נִיחָא וְאַחֲסִנְתָּא. דְכִי בֵי כְנֻשְׁתָּא, אֶצְטְרִיד בְּכָל תְּקוּנָיו שִׁפְרוֹ, לְמַהוּ כְּגוּוּנָא עֲלָאָה,
לְמַהוּ בֵּית עֲלוּתָא, לְאַתְקָנָא תְּקוּנָיו בְּעֲלוּתָא, כְּמַה דְאוּקְמוּהָ.

וְהוּא בֵי מְקוֹדְשָׁא דְלַהוּי בִּיה חֲלוּנוֹת, דְכְּתִיב, (דְנִיאל ו') וְכוּן פְּתִיחוּן. פְּגוּוּנָא דְלַעֲיָלָא, וְעַל דָּא
(שִׁיר הַשִּׁירִים ב) מִשְׁגִּיחַ מִן חֲלוּנוֹת מְצִיץ מִן הַחֲרָבִים. וְאִי תִימָא אֶפִּילוּ בְּחֻקָּא, בְּגִין דְרוּחָא לְהוּי
סְלִיק. לָאוּ דְכִי, דְהָא אֲנִן צְרִיכִין בֵּית וְלִיכָּא לְאַשְׁתַּפְּחָא בֵּית לְתַתָּא, כְּגוּוּנָא דְבֵית עֲלָאָה, לְנַחְתָּא
דִּינִירָא עֲלָאָה לְדִינִירָא תַתָּאָה.

וְתוּ דְהוּא עֲלוּתָא, וְהוּא רוּחָא, אֶצְטְרִיד לְסַלְקָא, וְלְנַפְקָא מְגוּ עֲאֲקוּ, בְּאַרְח מִיִּשְׁרָה, לְקַבֵּל
יְרוּשָׁלַם. (ד' ט' ע"א) וְעַל דָּא כְּתִיב, (תְהִלִּים קיח) מִן הַמְּצַר קָרָאתִי יְהוָה, דְאַצְטְרִיד אֶתְר דְחִיק בְּעֲאֲקוּ,
לְשַׁדְרָא בְּגוּיָה הוּא רוּחָא, דְלָא יִסְטִי לִימִנָא וְלִשְׁמָאָלָא. וּבְחֻקָּא לָא יִכִּיל קָלָא לְשַׁדְרָא לִיה
דְכִי, דְהָא כְּגוּוּנָא דָּא קָלָא דְשׁוֹפָר, אֶתְדַחֲיָא לְבַר בְּאַרְח מִיִּשְׁרָה, מְגוּ אֶתְר דְחִיק, וְאִזִּיל וּבְקַע
רְקִיעִין, וְסָלִיק בְּסָלִיקוּ, לְאַתְעָרָא רוּחָא לַעֲיָלָא.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב, (בְרַאשִׁית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה. שְׂאֵנִי יִצְחָק, דְמִלָּה אֶתְרָא הוּא בִּיה,
מַה דְלָא הוּא בְּכָל עֲלָמָא. וְתוּ דְהָא קָרָא לָאוּ לְהַכִּי אֶתָּא, דְהוּאִי בְּשָׂדֵה אַחַר לָא הוּא מְצַלִּי וְהָא
אוּקְיָמָנָא. (ע"כ רעיא מהימנא).

תְּנִיָּא אָמַר רַבִּי אַבְּא, זְכָאָה חוּלְקִיחוּן, דְאֵינוֹן דְזַפְּאָן לְמִימַר שִׁירְתָּא דָּא בְּהָאִי עֲלָמָא, דְזַפְּאָן
לְמִימַר לָהּ בְּעֲלָמָא דְאַתִּי. וְשִׁירְתָּא דָּא, אֶתְבְּנִי בְּעִשְׂרִין וְתָרִין אֶתְוּוֹן קְדִישִׁין גְּלִיפּוֹן, וּבְעִשְׂרִין אֶמִירוֹן,
וּכְלָא אֶתְרָשִׁים בְּשָׂמָא קְדִישָׁא, וּכְלָא שְׁלִימוּתָא דְשָׂמָא קְדִישָׁא, וְהָא אֶתְעָרְנָא מְלִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּהָהִיא שַׁעֲתָא דְהוּוּ קְיָיִמִין יִשְׂרָאֵל עַל יָמָא, וְהוּוּ אֶמְרִי שִׁירְתָּא, אֶתְגְּלִי קְדִישָׁא
בְּרִידָה הוּא עֲלֵיהוּ, וְכָל רְתִיכוּי וְחִילוּי, בְּגִין דִּינְדַּעוֹן לְמַלְפִּיחוּן, דְעֲבַד לוֹן כָּל אֵינוֹן נְסִין וּגְבוּרָאֵן,
וְכָל חַד וְחַד יָדַע וְאַסְתַּכֵּל, מַה דְלָא יָדַעוּ וְאַסְתַּכֵּלוּ שְׂאֵר נְבִיאֵי עֲלָמָא.

דאי תימא דלא ידעין ולא אדבקו חכמתא עלאה, מן שירתא דא תחמי, דכלהו בחכמתא
אסתפלו, וידעו מלין ואמרו. דאי לאו הכי, איך אמרו כללו מלין אחדיו, דלא סטו אליו מאליו,
ומה דאמר דא, אמר דא, ולא אקדים מלה דא, למלה דא, אלא כללו בשקולא חדא, ורוחא
דקודשא בפומא דכל חד וחד, ומלין אתמרו כללו נפקין מפומא חד. אלא ודאי כוללו
בחכמתא עלאה אסתפלו, וידעו מלין עליו, ורוחא דקודשא בפום כל חד וחד.

ואפילו אינון דבמעי אמהון, הוּו אמרי שירתא כללו פחדא, והוּו חמאן כללו, מה דלא חמא
יחזקאל נביאה. ועל כן הוּו כללו מסתפלי, כאלו חמאן עינא בעינא. וכד סימו מלין, כללו
מתבסמאן בנפשיהו, ותאבון למחמי ולאסתפלא, ולא הוּו בעאן לנטלא מתמן, מסגיאות
תיאובתא.

בההיא שעתא, אמר משה לקודשא בריה הוא, פניו מסגיאות תיאובתא לאסתפלא כן, לא
בעאן לנטלא מן ימא. מה עבד קודשא בריה הוא, אסתים יקריה לבר למדברא, ותמן אתגלי
ולא אתגלי.

אמר לון משה לישראל, במה (ס"א זמנין לנטלא מתמן, ולא בעו) זמנין אמניא לנטלא מתמן ולא בעיתון
עד די אחזי לון זיוא יקרא דקודשא בריה הוא במדברא, ומיד הוּו תאבין, ולא נטלו, עד דאחיד
בהו משה ואחמי לון זיוא יקרא דקודשא בריה הוא במדברא, פדין מסגיאות תיאובתא ורעוּתא
לאסתפלא, אנטיל לון משה, הדא הוא דכתיב ויסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר
שור. מאי מדבר שור. מדברא, והוּו בעאן לאסתפלא ביה, זיוא יקרא דמלפא קדישא, ועל דא
אקרי מדבר שור: אסתפלוּתא שם.

וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים. (שמות טו) ואין מים אלא תורה, שנאמר (ישעיה נה) הוי
כל צמא לכו למים. אמר רבי ייסא, וכי מאן יתב להו אורייתא הכא, והא עד כען לא אתיהיבת
לון אורייתא.

אמר רבי אלעזר, אינון נפקו למדברא לאסתפלא, קדשא בריה הוא נטל זיוא יקרא דיליה מתמן,
ואינון אזלו לאסתפלא (לקודשא בריה הוא) ביה, ולא אשכחוהו. ואוליפנא דקודשא בריה הוא תורה
אקרי, ואין מים אלא תורה, ואין תורה אלא קדשא בריה הוא.

אמר רבי שמעון, עד דהוּו אזלי במדברא, אתגלי עליהו רשותא אחרא, דשאר עמין, ההוא
דשליט במדברא, ואערעו בהו תמן. חמו ישראל, דלא תוה ההוא זיוא יקרא דמלפיהו, הדא
הוא דכתיב, ויבאו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה. מאי טעמא. פי מרים הם, לא אתבסם
נפשיהו בקדמיתא. ולא עוד אלא דאתי לקטרגא עליהו.

מה פתיב, ויצעק אל יי ויזרהו יי עץ, (דף ס' ע"ב) ואין עץ אלא תורה, דכתיב, (משלי א) עץ חיים היא
למחזיקים בה. ואין תורה, אלא קדשא בריה הוא. רבי אבא אמר, אין עץ אלא קדשא בריה הוא,
דכתיב, (דברים כ) פי האדם עץ השדה, עץ השדה ודאי, דא עץ שדה דתפוחין קדישין. וכד אתגלי

זיו יקרא דמלפיהון עלייהו, כדין וישלף אל המים וימתקו המים. מאי וימתקו המים. דקפייגורא אתעביד סניגורא.

אמר רבי אבא, תא חזי בקדמיתא כד עאלו ישראל בקנימא דקודשא בריה הוא, לא עאלו כדקא יאות. מאי טעמא. בגין דאתגורו ולא אתפרעו, ולא אתגלייא רשימא קדישא. מין דמטו הכא, מה כתיב, שם שם לו חק ומשפט. תמן עאלו ישראל בתרין חולקין קדישין, ביהוה גלויא דאתגלייא רשימא דלהון, ואקרון חק ומשפט. חק: כמה דאת אמר (משלי כא) ותתן טרף לביתך וחק לנערתיך. ומשפט: כמה דאתמר (תהלים פא) משפט לאלהי יעקב. ושם נסהו, ביהוה את קדישא. כמה דאת אמר, כי חק לישראל הוא. בספרא דרב ייבא סבא, אמר מלה על ההוא חוטרא קדישא.

ויאמר אם שמוע תשמע לקול יי' אלהיך. (שמות טו) ויאמר, מאי ויאמר. לא כתיב מאן קאמר דא. אלא קדשא בריה הוא אמר. רבי חזקיה אמר, שמעינן (נ"א משמע) אמירה סתם, מאמירה סתם. דכתיב, (שמות כד) ואל משה אמר עלה אל יי'. אמר, לא כתיב מאן קאמר. אוף הכא ויאמר סתם, ולא כתיב מאן קאמר.

אמר רבי יוסי, משמע דכתיב, ויצעק אל יי' ויזרהו יי' עין, מהכא משמע ויאמר, ומשמע מאן אמר מלה. לקול יי' אלהיך, לקולי מיבעי ליה. אלא ליהוה קול דעאלו ביה.

אמר רבי אבא, פתר דאתגלייא בהו רשימא קדישא, עאלו בתרין חולקין קדישין, כמה דאתמר, וכיון דעאלו באלין תרין, עאלו באלין תרין חולקין אחרנין, דכד יסתלקון באלין תרין אחרנין, יתחברון באלין, ולא ממנעי ברפאן, ובגין כה, באלין מטו ברפאן, (ובגין כה באלין מטו) עד מלפא קדישא.

ומאתריה דקרא אשתמע מלה, דכתיב, ויאמר אם שמוע תשמע. ויאמר: דא מלפא קדישא. ומאי קאמר, אם שמוע תשמע לקול יי' אלהיך, כמה דאת אמר (דברים ד) כי יי' אלהיך אש אוכלה הוא, דא כנסת ישראל. והישר בעיניו תעשה: דא צדיק. והאונת למצותיו: דא נצח. ושמרת כל חקיו: דא הוד. מין דעאלו באלין, דא מטו למלפא קדישא. לבתר מה פתיב, כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליה כי אני יי' רפאך. כי אני יי': דא מלפא קדישא.

אשתמע, דכל מאן דנטיר להאי רשימא קדישא, מניה סליק עד מלפא קדישא עלאה. מאי משמע. משמע אינון תרין, דאתפנש בהו זרעא, ומשח רבות קדשא, דשדיין ליה בפום אמה, (ועל דא) אתקשרו בחדא, ומלפא עלאה עליהו, ואתקשרו ביה. ועל כה, מאן דעאל באלין תרין, ונטיר לון, אתקשר בתרין אחרנין, ועאל בהו, וכדין מטו למלפא קדישא.

אמר רבי יצחק, ודאי מאן דזכי בצדיק, זכי בנצח והוד, ואלין אינון תלתא, דאתברכא בהו כנסת ישראל. ומאן דזכי בהו, זכי במלפא קדישא, ועאל בכלהו ארבעה.

וְלִקְבְּלֵי אַרְבַּעַת אֲלִיּוֹן, נְטִירוֹ לְהָאֵי רְשִׁימָא קַדִּישָׁא, מֵאַרְבַּע מְלִיץ: נְטִירוֹ דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
אֶסְתַּמְרוּתָא דְנִגְדָה. נְטִירוֹ דְצַדִּיק, אֶסְתַּמְרוּתָא דְשִׁפְחָה. נְטִירוֹ דְנִצְחָה, אֶסְתַּמְרוּתָא דְבֵת עֲבוּדָת
פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. נְטִירוֹ דְהוּדָה, אֶסְתַּמְרוּתָא דְזוֹנָה. וְעַל דָּא לְקוּל יִי' אֱלֹהֵיךָ, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

בְּמָה זָכָאן יִשְׂרָאֵל לְקַבְּלָא אִפִּי שְׂכִינְתָא, בְּאֶסְתַּמְרוּתָא מִן נִגְדָה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ויקרא יח) וְאֵל אִשָּׁה
בְּנִדַת טְמֵאָתָהּ לֹא תִקְרַב לְגִלּוֹת עֲרוּתָהּ. מָאֵי לְגִלּוֹת עֲרוּתָהּ דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וּבְהָאֵי אַחֲרֵי
וּמְתַקְשְׁרֵן מְלִיץ אַחֲרֵינֵי, דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֶתְקַשְׁרַת בְּהוּ. וְהָאֵי אוֹקְמוּתָהּ מְלִי.

וְהַיֵּשֶׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה: דָּא צַדִּיק. בְּמָה דְכְּתִיב, (תהלים לד) עֵינַי יִי' אֶל צַדִּיקִים, לְאֶסְתַּמְרָא מִשִּׁפְחָה.
(דף ט"א ע"א) וְהָאֵי אוֹקְמוּתָא מְלִי. דְכְּתִיב, (משלי ל) וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירָתָהּ, דְגֵרִים לְצַדִּיק דְאֶתְדַּבֵּק
בְּשִׁפְחָה. וְהַאֲזִינָה לְמִצְוֹתָיו: דָּא נִצְחָה, לְאֶסְתַּמְרָא (דְלָא שְׁקַר בִּיה) דְלָא יַעֲוִל רְשִׁימָא דָּא בְּבֵת אֵל
נִכְרָ, וְלֹא יִשְׁקַר בִּיה בְּנִצְחָה. דְכְּתִיב, (שמואל א טו) וְגַם נִצְחָה יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר. וּמֵאֵן דְנְטִיר הָאֵי, קִיִּים
מִצְוֹתָיו, דְכְּתִיב, (שמות לד) כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר. וְשִׁמְרַתְּ כָּל חֻקָּיו: דָּא הוּדָה, לְאֶסְתַּמְרָא מִן
זוֹנָה.

וְאִזְלָא הָאֵי, בְּמָה דְתַנִּינָן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאֵי דְכְּתִיב (תהלים מה) חֲגוּר חֲרָבָה עַל יַרְדֵּי גְבוּר הוֹדָה
וְהִדְרָה. אֵלָּא, כָּל מָאֵן דְמִזְרֵי גְרַמְיָה, וְשׁוּי דְחִילוֹ דְחֲרָבָא שְׁנַנָּא תַקִּיפָא לְקַבְּלֵיהָ. עַל יַרְדֵּי, מָאֵי עַל
יַרְדֵּי. דָּא רְשִׁימָא קַדִּישָׁא. בְּמָה דְאֶתְ אָמַר, (בראשית כד) שִׁים נָא יַרְדֵּי תַחַת יַרְכֵי.

דְבַר אַחֵר חֲגוּר חֲרָבָה, פְּלוּמַר, זְרוּ וְאֶתְקִיף יַצְרָה בִישָׁא, דְאֵיחוּ חֲרָבָה. עַל יַרְדֵּי, עַל הַהוּא רְשִׁימָא
קַדִּישָׁא לְנִטְרָא לִיהָ. וְאֵי נְטִיר לִיהָ, כְּדִין אֶקְרִי גְבוּרָה, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲלִבִישׁ לִיהָ בְּלְבוּשׁוּי,
וּמֵאֵן לְבוּשׁוּי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. הוּדָה וְנִצְחָה. (נ"א וְהִדְרָה) דְכְּתִיב, (תהלים קד) הוּדָה וְהִדְרָה לְבִשְׁתֵּי. אוּף
הָאֵי הוּדָה וְהִדְרָה, וּכְדִין אֶתְדַּבֵּק בַּר נֶשׁ בְּמִלְפָּא קַדִּישָׁא כְּדָקָא יְאוּת.

מִכָּאֵן וְלְהִלָּאָה, כָּל הַמַּחְלָה אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בַּמִּצְרִים לֹא אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי יִי' רּוֹפֵאָה. דָּא מִלְפָּא
קַדִּישָׁא, וְעַל דָּא אֲזַהַר לֹזֵן עַל הַהוּא מְלָה מִמֶּשׁ, דְיִהֵב וְרִשִּׁים בְּהוּ, וְלֹא יִתִּיר וְעַד פְּעוּן לֹא
אֶתִּיחֵיבֵת לְהוּ אוּרִייתָא, אֵלָּא כִּיּוֹן דְכְּתִיב, שָׁם שָׁם לֹו חֵק וּמִשְׁפָּט, מִיָּד וַיֹּאמֶר אִם שָׁמוּעַ תִּשְׁמַע
וְגו'.

תָּא חֲזִי, כִּד בָּעָא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאֲזַהַרָא לְיִשְׂרָאֵל, עַל אוּרִייתָא, בְּכַמְּהָ מְלִיץ מְשִׁיף לְהוּ,
בְּכַמְּהָ מְשִׁיכֵן דְחַבִּיבוּתָא, כְּבַר נֶשׁ דְמְשִׁיף בְרִיחָה לְבִי רַב. וְתָא חֲזִי, לָא בָּעָא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
לְמִיחֵב לְהוּ אוּרִייתָא, עַד דְקָרִיבוּ בְהִדְיָה. וּבְכַמְּהָ קָרִיבוּ בְהִדְיָה, בְּגִלּוּיָא דְרְשִׁימָא דָּא, בְּמָה
דְאֶתְמַר.

אָמַר ר' יְהוּדָה, לָא קָרִיבוּ יִשְׂרָאֵל לְטוּרָא דְסִינַי, עַד דְעָאֵלוּ בְּחוּלְקָא דְצַדִּיק, וְזָכוּ בִיהָ. מְנַלָּן,
דְכְּתִיב, (שמות יט) בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַר סִינַי, בַּיּוֹם הַזֶּה מִמֶּשׁ דְיִיקָא. וּבְכְתִיב (ישעיה כה) וְאָמַר בַּיּוֹם
הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִנְיָנוּ לֹו וְגו'.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בניהו שמואלי שליט"א

פרשת המן

ויאמר יי' אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. (שמות טז) רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ומלטהו יי'. האי קרא אוקימנא ליה, בשעתא דבר נש שכיב בבי מרעיה, הא אתפס באטרוניא דמלכא, רישיה בקולרא, רגלוי בכופסירין, (ס"א בטפסרא) כמה חילין נטרין ליה, מהאי גיסא, ומהאי גיסא. שייפוי בלהו בדוחקא, מגיחין אלין באלין. מיכלא אתעדי מניה.

בההוא זמנא, פקדין עליה אפוטרופא, למילף עליה זכות קמי מלכא, דכתיב, (איוב לג) אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלה. בההיא שעתא, זכאה חולקיה דבר נש דעאל עליה, ואולף ליה ארחא, לשיבותיה מן דינא. הדיא הוא דכתיב אשרי משכיל אל דל.

והיה יכיל לשובא ליה, למילף ליה ארחוי דחיי, לאתבא לקמי מאריה, פדין אתעביד אפוטרופוסא עליה לעילא. מאי אגריה. ביום רעה ומלטהו יי'. דבר אחר, אשרי משכיל אל דל, כמה תקיפא אגרא דמספנא, קמי קדשא בריה הוא.

אמר רבי חייא, תוהנא על האי קרא דכתיב, (תהלים טו) פי שומע אל אביונים יי', וכי אל אביונים שומע ולא לאחרא. אמר רבי שמעון, בגין דאינון קריבין יתיר למלכא, דכתיב, (תהלים נא) לב נשבר ונדדפה אלהים לא תבזה. ולית לה בעלמא, דאיהו תביר לבא כמספנא. תו אמר רבי שמעון, תא חזי, פל אינון בני עלמא, אתחזין קמי קדשא בריה הוא, בגופא ונפשא, ומספנא לא אתחזי אלא בנפשא בלחודוי, וקודשא בריה הוא קריב לנפשא יתיר מגופא.

מספנא חד הוה בשבבותיה דר' ייסא, ולא הוה מאן דאשגח ביה, והוא הוה אכסיה, ולא תקיף בבני נשא, (דף ס"א ע"ב) יומא חד חלש, עאל עליה רבי ייסא, שמע חד קלא דאמר, טילקא טילקא, הא נפשא פרחא גבאי, ולא מטו יומוי. ווי לבני מתיה דלא אשתכח בהו דיתב נפשיה לגביה. קם רבי ייסא, שדי בפומיה, מיא דגרגרין, אפותא דקונטא (ס"א דקופתא) אתבזע זיעא באנפוי, ותב רוחיה לגביה.

לבתר אתא ושאל ליה, אמר חייך רבי, נפשא נפקת מנאי, ומטו לה קמי כורסיא דמלכא, ובעת לאשתארא תמן, אלא דבעא קדשא בריה הוא לזכאה לה, ואכריזו עליה, זמין הוא רבי ייסא, לסלקא רוחיה, ולא תקשרא בחד אדרא קדישא דזמינן חבריאי לאתערא בארעא, והא אתקיננו תלת פרסאן, דקימן לה ולחברה. מההוא יומא הוה משגיחין ביה בני מתיה.

תו, מספנא אחרא אעבר קמיה דר' יצחק, והוה בידיה פלג מעה דכסף. אמר ליה לרבי יצחק, אשלים לי ולבני ולבנתי נפשאן. אמר ליה והיה אשלים נפשיכו, דהא לא אשתכח גבאי בר פלג מעה. אמר ליה, בדיא אשלימנא, בפלג אחרא דאית גבאי, אפקיה ויהביה ליה.

אחזיאו ליה בחלמיה, דהוה אעבר בשפתא דימא רבא, ובעאן למשדייה בגויה, חמא לרבי שמעון, דהוה אושיט ידוי לקבליה, ואתי תהוא מספנא ואפקיה, ויהביה בידי דרבי שמעון,

וְאִשְׁתִּיב. כִּד אֲתַעַר, נָפַל בְּפִנְיָהּ, הֵאֵי קָרָא, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם רָעָה וְיַמְלִטְהוּ
י"י

וְתָא חֲזִי, כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא, נְטִיף טְלָא מֵעֵתִיקָא קַדִּישָׁא לְזַעִיר אֲפִין, וּמִתְבְּרָכָאן כָּל חֻקְל תְּפִיחִין
קַדִּישִׁין. וְיַמְהֵהוּא טְלָא אֲנָגִיד לְאִינוּן דְּלִתְתָא, וּמִלְאֲבִין קַדִּישִׁין אֲתַזְנוּ מִנְיָה, כָּל חַד וְחַד כְּפֹּם
מִיכְלִיָּה, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים עח) לֶחֶם אֲפִירִים אָכַל אִישׁ, וְיַמְהֵהוּא מְזוּנָא אָכְלוּ יִשְׂרָאֵל
בְּמִדְבָּרָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּמָה בְּנֵי נִשְׂא מִתְזַנִּין בְּהָא זְמַנָּא מִנְיָה, וּמֵאֵן אִינוּן. אֲלִין חֲבַרְיָא דְמִשְׁתַּדְּלִי
בְּאוּרֵיָתָא, יוֹמִי וְלִילִי. וְכִי סִלְקָא דְעֵתָא מַהֵהוּא מְזוּנָא מִמֶּש. לֹא. אֲלָא כְּעִין הָהוּא מְזוּנָא מִמֶּש,
דְּשִׁקִּיל עַל חַד תְּרִין.

תָּא חֲזִי, יִשְׂרָאֵל כִּד עָאָלוּ וְאֲתַדְּבִקוּ בְּמִלְכָּא קַדִּישָׁא, בְּגִין גְּלוּיָא דְרִשְׁמֵיָא קַדִּישָׁא, כְּדִין זְכוּ
לְמִיכַל נְהֵמָא אַחְרָא עֲלָאָה, יִתִּיר מְמַה דְהוּהוּ בְּקַדְמֵיָתָא. בְּקַדְמֵיָתָא כִּד נָפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם,
עָאָלוּ בְּנֵהֵמָא, דְאֲקָרִי מַצָּה, וְהִשְׁתָּא זְכוּ, וְעָאָלוּ לְמִיכַל נְהֵמָא אַחְרָא עֲלָאָה יִתִּיר, מֵאַתֵּר עֲלָאָה,
דְכְתִיב הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. מִן הַשָּׁמַיִם מִמֶּש. וְכִהֵהוּא זְמַנָּא אֲשֶׁתְּכַח לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל.
מֵאַתֵּר דָּא. חֲבַרְיָא דְמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵיָתָא, מֵאַתֵּר אַחְרָא עֲלָאָה יִתִּיר אֲתַזְנוּ. מָאִי הוּא. כְּמָה
דְכְתִיב, (קהלת ז) הִחֲכֵמָה תְּחִיָּה בְּעֲלִיָּה. אַתֵּר עֲלָאָה יִתִּיר.

אָמַר לִיָּה ר' אֲלַעְזָר, אִי חֲכִי, אָמַאי חֲלִשָׁא נִפְשִׁיָהּוּ יִתִּיר מִשְׁאָר בְּנֵי עֲלָמָא, דְהָא שְׂאָר בְּנֵי נִשְׂא,
בְּחִילָא וְתוֹקְפָא יִתִּיר אֲתַחֲזוּן לְאֲשֶׁתְּכַחָא. (ס"א אִינוּן יִתִּיר) אָמַר לִיָּה יְאוּת שְׂאִילְתָּא.

תָּא חֲזִי, כָּל מְזוּנֵי דְבְּנֵי עֲלָמָא מְלַעֲיָלָא קָא אֲתִיָּין. הָהוּא מְזוּנָא דְאֲתִי מִן שְׁמַיָּא וְאַרְעָא, דָּא מְזוּנָא
דְכָל עֲלָמָא, וְהוּא מְזוּנָא דְכוּלָּא, וְהוּא מְזוּנָא גַם וְעַב. וְהָהוּא מְזוּנָא דְאֲתִי יִתִּיר מְעִילָא, הוּא מְזוּנָא
יִתִּיר דְקִיק, קָאֲתִיָּא מֵאַתֵּר דְדִינָא אֲשֶׁתְּכַח, וְדָא הוּא מְזוּנָא דְאָכְלוּ יִשְׂרָאֵל כִּד נָפְקוּ מִמִּצְרַיִם.
(יִתִּיר דְקִיקָא) מְזוּנָא דְאֲשֶׁתְּכַח לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, בְּהָהוּא זְמַנָּא בְּמִדְבָּרָא, מֵאַתֵּר עֲלָאָה דְאֲקָרִי שְׁמַיִם,
הוּא מְזוּנָא יִתִּיר דְקִיקָא, דְעִיִּיל יִתִּיר לְנִפְשָׁא מִכְּלָא, וּמִתְפַּרֵּשׁ יִתִּיר מְגוּפָא, וְאֲקָרִי לֶחֶם אֲפִירִים.

מְזוּנָא עֲלָאָה יִתִּיר מִכְּלָא, הוּא מְזוּנָא דְחֲבַרְיָא, אִינוּן דְמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵיָתָא, דְאָכְלִי מְזוּנָא דְרוּחָא
וְנִשְׁמָתָא, וְלֹא אָכְלִי מְזוּנָא דְגוּפָא כָּלָל, וְהִינְנוּ מֵאַתֵּר עֲלָאָה יִקִּירָא עַל כְּלָא, וְאֲקָרִי חֲכֵמָה. בְּגִינֵי
כִּד חֲלִישׁ גּוּפָא דְחֲבַרְיָא, יִתִּיר מִכְּלָא, דְהָא לֹא אָכְלִי מְזוּנָא דְגוּפָא כָּלָל. וְאָכְלִי מְזוּנָא
דְרוּחָא וְנִשְׁמָתָא, מֵאַתֵּר רְחִיקָא עֲלָאָה, (דף ס"ב ע"א) יִקִּירָא מִכְּלָא. וּבְגִינֵי כִּד הָהוּא מְזוּנָא דְקִיק
מִן דְקִיקָא, יִתִּיר מִכְּלָא. זְכָאָה חוּלְקִיָּהוּן, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (קהלת ז) הִחֲכֵמָה תְּחִיָּה בְּעֲלִיָּה. זְכָאָה
חוּלְקָא דְגוּפָא, דְיִכְבִּיל לְאֲתַזְנוּא בְּמְזוּנָא דְנִפְשָׁא.

אָמַר לִיָּה ר' אֲלַעְזָר, וְדָאִי חֲכִי הוּא. אָבַל בְּהָא זְמַנָּא, אִידָּא אֲשֶׁתְּכַחִי מְזוּנֵי אֲלִין. אָמַר לִיָּה וְדָאִי
יְאוּת שְׂאִילְתָּא. תָּא חֲזִי, וְדָא הוּא בְּרִירוּ דְמַלְאָה, מְזוּנָא קְדָמָאָה, הוּא מְזוּנָא דְכָל עֲלָמָא, הָהוּא
דְאֲתִיָּא מִן שְׁמַיָּא וְאַרְעָא, וְהוּא מְזוּנָא דְגוּפָא. (ס"א דְכָלָא)

כתוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוקי
ר' בניהו שמואלי שליט"א

מְזוּנָא דְהוּא עֲלָאָה מִנִּיהּ, תְּהוּא דְאִיהוּ דְקִיקָא יְתִיר, וְאַתָּא מְאַתֵּר דְדִינָא שְׂרָיָא, דְאֶקְרִי צְדָקָה, וְדָא הוּא מְזוּנָא דְמִסְפְּנִי. וְרָזָא דְמִלְהָ, מָאן דְאֲשָׁלִים לְמִסְפְּנָא, אֲשָׁלִים לִיהּ אֵת חַה, וְאַתְעֵבִיד צְדָקָה, וְרָזָא דָא (מְשֻׁלִי יֵא) גּוֹמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד. גְּמִילוּת חֶסְדִים מְשֻׁמַע, דְהָא בְדִינָא שְׂרָיָא, וְאֲשָׁלִים לִיהּ חֶסֶד, כְּדִין הוּא רַחֲמִי.

מְזוּנָא עֲלָאָה יְתִיר מְאֲלִין, הוּא מְזוּנָא עֲלָאָה וְיִקְרָא, מְאַתֵּר דְאֶקְרִי שְׁמַיִם, וְהוּא דְקִיק מְכַלְהוּ, וְהוּא מְזוּנָא דְבְנֵי מְרַעֵי, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תְּהִלִים מא) 'יִי יִסְעַדְנוּ עַל עֲרֵשׁ דְדֵי כָל מְשַׁכְּבוּ הַכְּפֹת בְּחִלּוֹ. יִי, דְיִיקָא, מְאִי טַעֲמָא. בְּגִין דְהֵינִי בְנֵי מְרַעֵי, לֹא אֶתְּוִנִי אֵלָא בְּהַהוּא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְמַשׁ. (וּמְאִי אִיהוּ, חֶלֶב וְדָם. הָדָא הוּא דְכְתִיב (יְחֻזְקָאֵל מֵד) לְהַקְרִיב לִי חֶלֶב וְדָם. וְדָא הוּא מְזוּנָא מְאַתֵּר דְאֶקְרִי שְׁמַיִם, וְהוּא יִקְרָא וְעִילָאָה דְקִיק מְכַלָּא)

מְזוּנָא עֲלָאָה קְדִישָׁא וְיִקְרָא דָא הוּא מְזוּנִי דְרוּחִין וְנִשְׁמָתִין, וְהוּא מְזוּנָא דְאַתֵּר רַחֲמִיקָא עֲלָאָה, (ס"א מֵהַהוּא אֶתֵּר דְאֶקְרִי נֹעֵם יִי.) וְיִקְרָא מְכַלָּא, הוּא מְזוּנָא דְחֶבְרִיָּא דְמִשְׁתַּדְלִי בְּאוּרִיָּתָא, וְהוּא מְזוּנָא דְאַתֵּי מִחֶכְמָה עֲלָאָה. מְאִי טַעֲמָא מְאַתֵּר דָּא. בְּגִין דְאוּרִיָּתָא נִפְקָא מִחֶכְמָה עֲלָאָה, וְאֵינֹן דְמִשְׁתַּדְלִי בְּאוּרִיָּתָא, עֵיילִי בְּעַקְרָא דְשְׂרָשְׁתָּא, וְעַל דָּא, מְזוּנָא דְלַהוֹן, מֵהַהוּא אֶתֵּר עֲלָאָה קְדִישָׁא קָא אֶתְיָא.

אַתָּא ר' אֶלְעָזָר, וְנִשְׁיָק יְדוּי. אָמַר, זְכָאָה חוּלְקֵי דְקְאִימְנָא בְּמִלִין אֶלִין. זְכָאָה חוּלְקֵיהוֹן דְצַדִיקֵינָא, דְמִשְׁתַּדְלִי בְּאוּרִיָּתָא יִמְמָא וְלִילִי, דְזָכִי לֹון בְּהַאי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְאַתֵּי, דְכְתִיב, (דְבָרִים ל) כִּי הוּא חֲסִידָהּ וְאוּרְךָ יִמֶיהָ.

הֵנִי מְמַטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. (שְׁמוֹת טז) רַבִּי יוֹסִי פְתַח, (תְּהִלִים קמח) פּוֹתַח אֵת יְדֶךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן. מַה כְּתִיב לְעִילָא, עֵינֵי כָל אֱלֹהִי יִשְׁבְּרוּ. כָּל אֵינֹן בְּנֵי עֲלָמָא, מְצַפְּאן וְזִקְפְּאן עֵינִין לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּגִין כֵּהָ, (ס"א אַבָּל) כָּל אֵינֹן בְּנֵי מֵהִימְנוּתָא בְּעָאן (ס"א אֲצַטְרִיכוּן לְמַבְעֵי) כְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, לְשָׂאֵלָא מְזוּנִיָּהוּ מִקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלְעֲלָאָה צְלוֹתְהוֹן עָלֶיהָ.

מְאִי טַעֲמָא. בְּגִין דְכָל מָאן דְמַצְלִי צְלוֹתֵיהָ לְנַפְיָה קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא עַל מְזוּנִיָּהּ, גְּרַם דִּיתְפַרְדֵּי כָּל יוֹמָא עַל יְדוּי, תְּהוּא אֵילָנָא דְמְזוּן דְכְלָא בִיהּ. (וּטַעֲמָא דְמִלְהָ (תְּהִלִים ס"ח) בְּרוּךְ הוּא יוֹם יוֹם) וְאַף עַל גַּב דְאַשְׁתַּבַּח עֲמִיָּה, בְּעֵי לְמִשְׁאֵל קָמִי קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלְעֲלָאָה צְלוֹתָא עַל מְזוּנָא כָּל יוֹמָא, בְּגִין דִּישְׁתַּבַּחוּ עַל יְדוּי בְּרַפְּאָן כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא לְעִילָא, וְדָא הוּא בְּרוּךְ יִי יוֹם יוֹם.

וְעַל דָּא, לֹא לְבַעֵי לִיהּ לְאַיְנֵשׁ לְבַשְׁלָא מְזוּנָא, מִן יוֹמָא לְיוֹמָא אַחְרֵינָא, דְלֹא לְעַכְבַּ יוֹמָא לְיוֹמָא אַחְרָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב וַיֵּצֵא הָעָם וּלְקַטּוּ דְבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. יוֹם בְּיוֹמוֹ, דְיִיקָא. בַּר מְעַרְבֵי שְׁפַת לְשַׁבַּת, כְּמָה דְאוּקִימְנָא. וּכְדִין אֲשַׁתְּבַּח קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא מְלֹא בְרַפְּאָן כְּכָל יוֹמָא. וּכְדִין כְּתִיב פּוֹתַח אֵת יְדֶךָ וְגו'. מְאִי רְצוֹן. תְּהוּא רְצוֹן דְאַשְׁתַּבַּח מְעַתִּיקָא קְדִישָׁא, וְנִפְיָק מִנִּיהּ רְצוֹן, לְאַשְׁתַּבַּח מְזוּנִי לְכְלָא. וּמָאן דְשָׂאֵל מְזוּנִי כְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, תְּהוּא אֶקְרִי בְרָא מֵהִימְנָא, בְּרָזָא דְבְּגִינִיהּ מִשְׁתַּבַּח בְּרַפְּאָן לְעִילָא.

רבי אבא פתח ואמר, (תהלים קמז) רוצה יי' את יראיו את המיחלים לחסדו, פמה אית להו לבני נשא למהו בארחו דמלכא קדישא, ולמהו בארחו דאורייתא, בגין דישתכחון ברפאן לבדהו, לעלאי ולתתאי.

דתנאי, מאי דכתיב, (ישעיה מט) ישראל אשר בה אתפאה אתפאר ודאי. מאי משמע. דבגין (דף ט"ב ע"ב) ישראל לתתא, קדשא בריה הוא מתפאר לעלא. ומאי פארא דליה. דאתחפש בתפילין, דמתחברא גווי לאתפארא.

תאנא, רוצה יי' את יראיו, רוצה יי' ביראיו מיבעי ליה. מאי רוצה יי' את יראיו, אלא רוצה יי' את יראיו, פלומר, אפיק האי רצון, ומתרעי (נ"א ואתידע) בהו קדשא בריה הוא, ליראיו דדחלין ליה. ומאן אינון יראיו דאפיק לון האי רצון. הדר ואמר, את המיחלים לחסדו, אינון דמצפאן ומחפאן בכל יומא ויומא, למבעי מזונייהו מן קדשא בריה הוא, משמע דכתיב את המיחלים לחסדו.

רבי ייסא סבא, לא אתקין סעודתא בכל יומא, עד דבעא בעותיה קמי קדשא בריה הוא, על מזוני. אמר, לא נתקין סעודתא, עד דתתייב מבי מלכא. לבתר דבעי בעותיה קמי קדשא בריה הוא, הוה מחפה שעתא חדא, אמר הא עידן דתתייב מבי מלכא, מפאן ולחלאה אתקינו סעודתא. ודא הוא ארחא, דאינון דחלי קדשא בריה הוא, דחלי חטאה.

אינון חייביא דאזלין עקימין בארחי אורייתא, מה פתיב בהו. (ישעיה ה) הוי משפימי בבקר שכר ירדפו. ועל דא רוצה יי' את יראיו את המיחלים לחסדו. לחסדו דייקא. (ס"א ובהא) אשתמודען אינון בני מהימנותא בכל יומא ויומא, הדיא הוא דכתיב, ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו. יום ביומו קאמר, ולא דבר יום ליום אחר.

ובל פה למה. למען אנסנו הילך בתורתך אם לא בכאן אשתמודען אינון בני מהימנותא, דכל יומא ויומא אינון אזלי בארח מישר באורייתא. רבי יצחק אמר מהכא, (משלי יג) צדיק אוכל לשובע נפשו, בטר דשבע נפשיה מלצלי ולמקרי באורייתא.

רבי שמעון אמר, תא חזי, עד לא יתב קדשא בריה הוא אורייתא לישראל, אבחיין בין אינון בני מהימנותא, ובין אינון חייביא דלאו אינון בני מהימנותא, ולא קיימין באורייתא. ובמה אבחיין לון. פמן. פמה דאתמר אנסנו. וכל אינון דאשתכחו דאינון בני מהימנותא, רשים ליה קדשא בריה הוא, פרשימו דכתרא דחס"ה, פמה דאת אמר המיחלים לחסדו, ועל דא למען אנסנו. וכל אינון דלא משתכחי בני מהימנותא, אעדי מנייהו כתרא עלאה דא. ומנא אכריז ואמר, (משלי יג) ובטן רשעים תחסר. ועם כל דא לא העדיף המרבה והממעט לא החסיר.

תאנא, ביהוה שעתא אשתלימו ישראל לתתא, כגוונא דלעלא, פמה דאוקימנא, דכתיב, (שמות טו) ויבואו אילמה ושם שתים עשרה עינות מים ושבעים תמרים וגו'. ואתתקף אילנא קדישא, בתריסר תחומין, בארבע סטרי עלמא. ואתתקף בשבעין ענבין, וכלא כגוונא דלעלא.

בְּהֵיחָא שְׁעָתָא, נְטִיף טַלָּא קַדִּישָׁא, מַעֲתִיקָא סְתִימָאָה, וּמְלִיא לְרִישֵׁיהּ דְּזַעִיר אַנְפִּין, אַתְר דְּאַקְרִי שְׁמַיִם. וּמַהֲהוּא טַלָּא דְנִהוּרָא עֲלָאָה קַדִּישָׁא, הָוֵה נְגִיד וְנַחֲת מְנָא לְתַתָּא. וְכַד הָוֵה נַחֲת, הָוֵה מִתְפָּרֵשׁ גְּלִידִין גְּלִידִין, וְאַקְרִישׁ לְתַתָּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב דִּק כַּפּוּר עַל הָאָרֶץ.

כָּל אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, נְפָקִי וְלִקְטִי, וּמְבָרְכָאן שְׁמָא קַדִּישָׁא עֲלֵיהּ. וְהָוֵה מְנָא, הָוֵה סְלִיק רִיחִין דְּכָל בּוֹסְמִין דְּגִנְתָּא דְּעֵדוֹ, דְּהָא בֵּיהּ אֲתַמְשֵׁף וְנַחֲת לְתַתָּא. שְׁוִיָּה לְקַמִּיָּה, בְּכָל טַעְמָא דְּאִיְהוּ בְּעִי, הָכִי טַעִים לִיָּה, וּמְבָרַךְ לְמַלְכָּא קַדִּישָׁא עֲלָאָה.

וְכַדִּין מִתְפָּרֵף בְּמַעוֹ, וְהָוֵה מְסַתְּפַל וְנִדַע לְעִילָא, וְאַסְתְּכִי בְּחֻכְמָה עֲלָאָה, וְעַל דָּא אַקְרוּן דִּר דְּעָה. וְאַלִּין הוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, וְלִהוּן אֲתִיְהִיבַת אֲוִרִיָּתָא לְאַסְתְּפֵלָא בְּהַ, וְלִמְנַדַע אֲרַחָהָא.

וְאֵינּוֹן דְּלָא אֲשַׁתְּכְּחוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, מַה כְּתִיב בְּהוּ, (במדבר יא) שְׁטוּ הָעַם וְלִקְטוּ. מָאִי שְׁטוּ שְׁטוּתָא הוּוּ נִסְבִּי לְגַרְמִיָּהוּ, בְּגִין דְּלָא הוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא. מַה כְּתִיב בְּהוּ. וְטַחְנוּ בְּרַחֲמִים אִו דְּכוּ בְּמַדּוּכָה וְגו'. מָאֵן אֲטַרַח (דף ס"ג ע"א) לוֹן כָּל הָאִי. אֶלָּא דְּאֵינּוֹן לָא הוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא.

כְּגוֹוָנָא דָּא, אֵינּוֹן דְּלָא מְהִימְנֵי בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לָא בְּעָאן לְאַסְתְּפֵלָא בְּאַרְחוּי, וְאֵינּוֹן בְּעָאן לְאַטְרָחָא גְּרַמִּיָּהוּ כָּל יוֹמָא בְּתַר מְזוּנָא, יִמְמָא וְלִילִי, דְּלִמָּא לָא סְלִיק בִּידֵיהּ פִּתְּא דְנִהַמָּא. מָאֵן גְּרִים לוֹן הָאִי. בְּגִין דְּלָא אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא. אוּף הָכָא, שְׁטוּ הָעַם וְלִקְטוּ, שְׁטוּ בְּשִׁטּוּתָא דְּגַרְמִיָּהוּ, וּבְעָאן לְאַטְרָחָא עֲלֵיהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, וְטַחְנוּ בְּרַחֲמִים. פִּתְר כָּל טְרַחָא דָּא, לָא סְלִיק בִּידֵיהּ, אֶלָּא דְכְּתִיב וְהָיָה טַעְמוֹ לְשֵׁד הַשְּׁמֹן. וְלָא יִתִּיר. מָאֵן גְּרִים לוֹן הָאִי, בְּגִין דְּלָא הוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָאִי לְשֵׁד הַשְּׁמֹן. אֵיכָּא דְּאָמְרִי, דְּלִישׁ בְּמִשְׁחָא, פְּתַרְגּוּמוֹ. וְאֵיכָּא דְּאָמְרִי, מַה הַשֵּׁד אֲתַחְזֹר לְכַמְהָ גּוֹוִינִין, אוּף מְנָא, אֲתַחְזֹר לְכַמְהָ גּוֹוִינִין. רַבִּי יְהוֹנָדָה אָמַר, לְשֵׁד הַשְּׁמֹן, יִנְיָקָא דְּמִשְׁחָא.

רַבִּי יַעֲחֻק אָמַר, אִישׁ לְפִי אָכְלוּ לְקַטּוּ. וְכִי מָאֵן דְּאָכִיל קַמְעָא, לְקִיט קַמְעָא, וּמָאֵן דְּאָכִיל יִתִּיר, לְקִיט יִתִּיר, וְהָא כְּתִיב לָא הָעֵדִיף הַמְרַבֵּה וְהַמְמַעִיט לָא הַחֲסִיר. אֶלָּא לְפּוּם אֵינּוֹן דְּאָכְלִין לְקַטּוּן. מִשְׁמַע אָכְלוּ, מָאֵן דְּהָוָה אָכִיל לִיָּה, וּבְגִינִי כִּף לָא כְּתִיב אָכִילְתוּ.

מָאִי קָא מִיָּרִי. אַחִיד בְּר נָשׁ בְּעַבְדָּא, אוּ בְּאַמְתָּא, וְאָמַר דְּהוּא דִּלִּיָּה. אַתָּא חֲבָרִיָּה, וְאָמַר, הָאִי עַבְדָּא דִּילִי הוּא. קָרִיבוּ לְקַמִּיָּה דְּמִשָּׁה לְדִינָא, אָמַר לוֹן כַּמְה נִפְשָׁאן בְּבִיתְהוּ, וּכְמַה נִפְשָׁאן בְּבִיתִיהּ דְּדִין, אָמַר כִּף וְכִף. וְהָוֵה שְׁעָתָא אָמַר לוֹן מִשָּׁה, לְקַטּוּ מְחָה, וְכָל חַד מְנַיִכוּ יִתִּי לְגַבְּאִי. לְמְחָה, נְפָקוּ וְלִקְטוּ, וְאַתִּינִן קַמִּי מִשָּׁה, שְׁוִינִין קַמִּיָּה מְנָא, הָוֵה מְדִיד לִיָּה. אִי הָוֵה עַבְדָּא דְּדִין, אֲשַׁכַּח הָוֵה עוֹמְרָא דְּעַבְדָּא, בְּהָאִי מְנָא. דְּהָא חַד עוֹמְרָא לְכָל נִפְשׁ וְנִפְשׁ מִבֵּיתִיהּ. מְדִיד דְּדִין, וְאַשְׁתַּכַּח חֲסָרָא, הָוֵה מִיכְלָא דְּעַבְדָּא, בְּהָוֵה מְנָא דִּלִּיָּה, וְחַד עוֹמְרָא לְכָל נִפְשׁ וְנִפְשׁ מִבֵּיתִיהּ. אָמַר עַבְדָּא דְּדִין הוּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב אִישׁ לְפִי אָכְלוּ לְקַטּוּ וּכְתִיב עֹמֵר לְגַלְגַּלְתָּ מִסְפָּר נִפְשֵׁיכֶם.

אָמַר ר' (נ"א י"סא) חַיִּיא, כְּתִיב, (שמות טז) עָרַב וַיִּדְעַתֶּם כִּי יי' הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּבִקֵּר וַרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יי'. עָרַב וַיִּדְעַתֶּם, בְּמֵאֵי יִבְדְּעוּן. אֲלֵא הֲכִי תֵאֵנָּה, בְּכֹל יוֹמָא וַיּוֹמָא אֲשֶׁתְּכַחוּ נִימוּסֵי קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. בְּצַפְרָא, אֲתַעַר חֶסֶד בְּעֵלְמָא. בְּהַהוּא זְמַנָּא דְאֶקְרִי עָרַב, תְּלֵיא דִינָא בְּעֵלְמָא, וְהָא אוּקְמוּהָ, דְבַגְיָנִי בְּהָ. יִצְחָק תִּקְוֹן תְּפִלַּת הַמִּנְחָה. (מאי קא מִיירי) וְעַל דָּא, עָרַב וַיִּדְעַתֶּם, כִּד אֲתַעַר דִּינָא בְּעֵלְמָא, תִּנְדְּעוּן, דְּבַתְּהוּא דִּינָא אֲפִיק יי' יִתְכוּן מִמְּצַרִּים. וּבִקֵּר וַרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יי' דְּהָא בְּהַהוּא זְמַנָּא אֲתַעַר חֶסֶד בְּעֵלְמָא וַיִּתֵּן לָכֹן לְמִיכַל.

ר' חַיִּיא אָמַר אִיפְכָא, מַה כְּתִיב לְעֵילָא, בְּשַׁבְתָּנוּ עַל סִיר הַבֶּשֶׂר וְגו'. בִּיה שַׁעְתָּא, אֲתַעַר עָרַב, דְּהַהוּא זְמַנָּא דְאֲתַעַר דִּינָא, אֲתַעַר נְמִי חֶסֶד בְּעֵלְמָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, וַיִּדְעַתֶּם כִּי יי' הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. תִּנְדְּעוּן הַהוּא חֶסֶד דְּעַבְד עִמְכוּן, בְּזְמַנָּא דְדִינָא וְאֲפִיק יִתְכוּן מֵאֶרְעָא דְמִצְרַיִם. וּבִקֵּר וַרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יי', כְּבוֹד יי' הָא יִדְעֵ. וְכַל בְּהָ לְמַה. בְּשִׁמוּעַ יי' אֶת תְּלַזוּתֵיכֶם וְגו'.

אָמַר ר' יִיסָא, לָא שְׁנֵי קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא נִימוּסוֹ, בְּרִידָּהּ חַיִּיבֵי עֵלְמָא שְׁנֵינִין לֹוֹן, וּמְהַפְּכֵי רַחְמֵי לְדִינָא, כְּמַה דְאֲתַמַּר.

תַּאנִּי ר' אֶלְעָזָר, מַהֲאֵי מָנָא זְמִינִין צְדִיקָיָא לְמִיכַל לְעֵלְמָא דְאֲתִי, וְאֵי תִימָא בְּהֵאֵי גְוֹנָא. לָא. אֲלֵא יִתִּיר, דְלָא הָוָה בְּן לְעֵלְמִין. מַאי אִיהוּ. כְּמַה דְאוּקְמוּנָא דְכְתִיב, (תהלים כז) לַחֲזוֹת בְּנַעַם יי' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. וּכְתִיב (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זוֹלָתָהּ וְגו'.

רְאוּ כִי יי' נָתַן לָכֶם הַשְּׁבֵת. (שמות טז) ר' חֲזַקְיָה פֶתַח (תהלים קל) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קְרָאתִיהָ יי'. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת סֵתֵם, וְלֹא פְרִישׁ מָאן אָמְרוּ. אֲלֵא שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, דְזְמִינִין (דף ס"ג ע"ב) כָּל בְּנֵי עֵלְמָא לְמִימַר, דְזְמִין הָאֵי שִׁיר לְמִימְרִיהָ לְדָרֵי עֵלְמָא.

וּמֵאֵי הוּא מִמַּעַמְקִים קְרָאתִיהָ. הֲכִי תֵאֵנָּה, כָּל מָאן דְמַצְלִי צְלוּתָא קָמִי מְלָכָא קְדִישָׁא, בְּעֵי לְמַבְעֵי בְּעוּתִיהָ, וְלְצַלָּאָה מַעַמְקָא דְלָכָא, בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח לְבִיהָ שְׁלִים בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, וַיְכַוֵּן לָכָא וַרְעוּתָא. וּמֵי אָמַר דְּוֹד הֲכִי, וְהָא כְתִיב, (תהלים קיט) בְּכֹל לְבִי דְרִשְׁתִּיהָ. וְדָא קְרָא סְגִי, מַאי בְּעֵי מִמַּעַמְקִים.

אֲלֵא הֲכִי תֵאֵנָּה, כָּל בְּרַ נֶשׁ דְּבְעֵי בְּעוּתִיהָ קָמִי מְלָכָא, בְּעֵי לְכוּנָא דְעֵתָא (נ"א לָכָא) וַרְעוּתָא, מַעֲיָקְרָא דְכָל עַקְרִין, לְאֲמִשְׁכָּא בְּרַכָּאן מַעַמְקָא דְבִירָא, (נ"א דְכָלָא) בְּגִין דִּינְגִיד בְּרַכָּאן מִמְּבוּעָא דְכָלָא. וּמֵאֵי הוּא. הַהוּא אֲתַר דְנִפְיָק מַנְיָה, וְאֲשֶׁתְּכַח מַנְיָה, הַהוּא נְהָר, דְכְתִיב, (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן. וּכְתִיב (תהלים מו) נָהָר פְּלָגֵינוּ יִשְׁמַחוּ עִיר אֱלֹהִים. וְדָא אֶקְרִי מִמַּעַמְקִים. עַמְקָא דְכָלָא, עַמְקָא דְבִירָא, דְמִמְּבוּעֵין נִפְקִין וְנִגְדִין לְבְּרַכָּא כְלָא. וְדָא הוּא שְׁרוּתָא לְאֲמִשְׁכָּא בְּרַכָּאן מַעֲיָלָא לְתַתָּא.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, כִּד עֲתִיקָא סְתִימָאָה דְכָל סְתִימִין, בְּעֵי לְזַמְנָא בְּרַכָּאן לְעֵלְמִין, אֲשֶׁרִי כְלָא, וְאֲכַלִּיל כְּלָא, בְּהֵאֵי עַמְיָקָא עֵלְאָה, וּמְהַכָּא שְׂאִיב וְאֲתַנְגִּיד בִּירָא (נ"א גְּהָרָא) דְנִחְלִין וּמִמְּבוּעֵין

אתנגידו מנייה, ומתשקין מנייה בלהו. ומאן דמצלי צלותיה, בעי לכוונא לבא ורעותא, לאמשכא ברפאן מההוא עמיקא דכלא, בגין דיתקבל צלותיה, ויתעביד רעותיה.

ויאמר משה אליהם איש אל יותר ממנו עד בקר. אמר רבי יהודה, בכל יומא ויומא, מתברך עלמא מההוא יומא עלאה, דהא כל שיתא יומין מתברכאן מיומא שביעאה. וכל יומא יהיב מההוא ברבא דקביל בההוא יומא דיליה.

ועל דא משה אמר, איש אל יותר ממנו עד בקר. מאי טעמא. בגין דלא יהיב, ולא יזיף יומא דא לחבריה, אלא כל חד וחד שליט בלחודו, בההוא יומא דיליה. דהא לא שליט יומא ביומא דחבריה.

בגניי כה, כל אינון (נ"א אמר רבי יהודה כל יומא ויומא מתברך מההוא יומא עלאה יומא שביעאה ומתברך כל שיתא יומין כל חד וחד בלחודו וכל יומא יהיב ביומא דיליה מההוא ברבא דקביל מההוא יומא עלאה ועל דא משה אמר איש אל יותר ממנו עד בקר דהא לא שליט יומא ביומא דלאו דיליה וכל אינון) חמנשא יומין שליטין ביומיהו, ואשתכח ביה, מה דקבילו, ויומא שיתתאה אשתכח ביה יתיר. ואזלא הא, כהא דאמר רבי אלעזר, מאי דכתיב יום הששי, ולא אתמר הכי בכל שאר יומין. אלא הכי אוקמוה, הששי. דאזדווגא (דאזדמנא) ביה מטרוניתא. לאתקנא פתורא למלכא, ובגין כה, אשתכחו ביה תרין חולקין, חד ליומיה, וחד לתקונא, בהדוונא דמלכא במטרוניתא.

וההוא ליליא, חדוונא דמטרוניתא במלכא, וזווגא דלהון, ומתברכאן כל שיתא יומין, כל חד וחד בלחודו. בגין כה, בעי בר נש לסדרא פתוריה בליליא דשבתא, בגין דשאר י עליה ברפאן מלעילא, וברפתא לא אשתכח על פתורא ריקנא, (וההוא ליליא חדוונא דמטרוניתא במלכא וזווגא דלהון) בגין כה, תלמידי חכמים דידיעין רזא דא, זווגא דלהון מערב שבת לערב שבת.

ראו פי יי' נתן לכם השבת, מאי שבת. יומא דביה נייחין שאר יומין, והוא כללא דכל אינון שיתא אחרנין, ומנייה מתברכין. רבי ייסא אמר, וכן נמי כנסת ישראל אקרי שבת, בגין דאיהי בת זוגו, ודא היא כלה. דכתיב (שמות לא) ושמרתם את השבת פי קדש היא לכם. לכם ולא לשאר עמין, דדא הוא דכתיב, (שמות לא) ביני וביני בני ישראל. ודא היא אחסנת ירותת עלמין לישראל. ועל דא, כתיב (ישעיה נח) אם תשיב משבת רגלך וגו' ובאתריה אוקימנא מלי.

כתיב אל יצא איש ממקומו ביום השביעי. ממקומו. תנינן, מההוא מקום דאתחזי למהד. ורזא דמלה דכתיב, (יחזקאל ג) ברוד כבוד יי' ממקומו, ודא איהו מקום. ודא איהו רזא דכתיב, (שמות ג) פי המקום אשר עומד עליו אדמת קדש הוא. אתר ידיעא קרינן ליה מקום דאשתמודעא יקרא עלאה.

ובגין כה, אזחרותא לבר נש, דקא מתעטרא בעטורא קדישא דלעילא, דלא יפוק מנייה בפומיה מלולא דחול, בגין דאי יפוק מנייה, קא (דף ט"ד ע"א) מחלל יומא דשבתא, ביודי בעובדתא. ברגלוי, למהד לבר מתרין אלפין אמין. כל אלין חלולא דשבתא אינון.

אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ, דָּא אִיהוּ אַתְרַּי וְקִרְיָא דְקְדוּשָׁתָּהּ, דְּהָא לְבַר מַנְיָה, אֱלֹהִים אַחֲרִים נִינְהוּ.
בְּרוּךְ כְּבוֹד יי', דָּא כְּבוֹד דְּלַעֲיָלָא. מִמְּקוֹמוֹ, דָּא כְּבוֹד דְּלַתְתָּא. דָּא אִיהוּ רָזָא דְעַטְרָא דְשַׁבְּת,
בְּגִין כּוֹד אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ. זְכָאָה חוֹלְקִיָּהּ מָאן דְּזָכִי לִקְרָא דְשַׁבְּתָא זְכָאָה אִיהוּ בְּעַלְמָא דִּין
וּבְעַלְמָא דְאַתֵּי.

וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה עֲבוֹר לְפָנַי הָעַם וְגו'. (שְׁמוֹת יז) רַבִּי חֵיָא פְתַח, (תְּהִלִּים לד) חוֹנָה מְלָאךְ יי' סְבִיב
לִירְאִיו וַיַּחְלָצֵם. זְכָאִין אֵינּוּן צְדִיקֵינָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַתְרַעֵי בִיקְרִיהוֹן, יַתִּיר עַל דִּילִיָּה.
תָּא חֲזִי, כְּמָה אֵינּוּן בְּנֵי עַלְמָא, דְּמַחְרְפֵי וּמְגַדְפֵי לַעֲיָלָא, בְּגִין סְנַחְרִיב חֲרַף וְגַדְתָּ, וְאָמַר (מְלָכִים ב
יח) מִי בְּכָל אֱלֹהֵי הָאָרְצוֹת וְגו'. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַחִיל, וְלֹא תִבַע מַנְיָה. בִּין דְּאוּשֵׁיט יְדִיָּה עַל
חֲזִיקִיָּה, מַה כְּתִיב (מְלָכִים ב יט) וַיֵּצֵא מְלָאךְ יי' וַיַּךְ בְּמַחְנֶה אֲשׁוּר וְגו'.

יִרְבְּעִם בֶּן נֶבֶט הָוָה פֶּלַח לְעַבְדוֹתָהּ זָרָה, וּמְקַטֵּר לָהּ, וּמְזַבַּח לָהּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא תִבַע מַנְיָה.
וְכֵד אַתָּא עֲדוּ נְבִיאָהּ, וְאַתְנַבֵּי עָלֶיהָ, וְאוּשֵׁיט יִרְבְּעִם יָדָא לְקַבְּלִיָּהּ, מַה כְּתִיב (מְלָכִים א יג) וַתִּיבֹשׁ
יְדוּ וְגו', וְלֹא יִכַּל לְהַשִּׁיבָהּ אֶלְיוֹ. (וְעַל דְּפֶלַח לְעַבְדוֹתָהּ זָרָה לֹא תִבַע לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא).

פְּרַעַה חֲרַף וְגַדְתָּ, וְאָמַר (שְׁמוֹת ה) מִי יי' וְגו'. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא תִבַע מַנְיָה, עַד דְּסָרִיב בְּהוּ
בְּיִשְׂרָאֵל, דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת ט) עוֹדָהּ מִסְתַּוְּלָל בְּעַמִּי. (שְׁמוֹת ט) הִנֵּה יָד יי' הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ וְגו', וְכֵן בְּכָל
אַתְרַי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תִבַע עַלְבוּנָא דְצְדִיקֵינָא יַתִּיר עַל דִּילִיָּה.

הָכָא מֹשֶׁה, אָמַר עוֹד מַעַט וּסְקִלוּנִי, אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֹשֶׁה לֹא עֵידֵן הוּא לְמַתְּבַע
עַלְבוּנָהּ, אֲלֵא עֲבוֹר לְפָנַי הָעַם, וְאַחֲמִי מָאן יוּשֵׁיט יְדוּי לְקַבְּלָהּ, וְכִי בְּרִשׁוּתֵיהוּ אֶת קָאִים, או
בְּרִשׁוּתֵי.

וּמִטָּה אֲשֶׁר הִכִּיתָ בוֹ אֶת הַיָּאוֹר קַח בְּיָדְךָ וְהִלְכָתָּ.

הַשְּׁלֵמָה מֵהַשְּׁמִטוֹת (סִימָן ו)

תִּנְיָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי גְלִיף הָוָה חוּטְרָא מִתְרִין סְטְרִין מִשְׁמָא קוּדִישָׁא, חַד סְטְרָא דְרַחְמֵי וְדִינָא
בְּאַתְרוּן גְּלִיפֵן, וְחַד סְטְרָא דִינָא בְּדִינָא נְחָשׁ עָלֵי צוּר. תָּא חֲזִי כְּתִיב (שְׁמוֹת י"ד) וְאַתָּה הָרַם אֶת מִטָּהּ
וְנָטָה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם. מָאִי וְנָטָה, כְּלוּמַר נָטָה בְּחַד גִּיסָא דְגְלִיפָא בְּרַחְמֵי וְדִינָא, וְכְתִיב וַיֵּט מֹשֶׁה
אֶת יָדוֹ וְלֹא כְּתִיב וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ. כְּלוּמַר, אֲסִיטֵי מַחְד גִּיסָא. וְאִי תִימָא דְגְלִיף הָוָה מִקְדָּמַת
דִּנָּא נְחָשׁ עָלֵי צוּר, אֲלֵא בְּאַסְנָא אַתְגְּלִיף דְכְּתִיב (שְׁמוֹת ד) וַיִּשְׁלַכְהוּ אֲרֻצָּה וַיְהִי לְנְחָשׁ, בְּהִיא
שַׁעֲתֵי אַתְגְּלִיף נְחָשׁ עָלֵי צוּר.

וְתֵאחֲזִי אָמַר רַבִּי יְהוֹנָדָה בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְשְׁמוּי הוּוּ גְלִיפֵן בְּחוּטְרָא יַעֲבִידוּ אַתָּאן, וְתִנְיָא
תְרִין אַתִּין אַתְעֲבִידוּ בְּמָא בְּהִיא סְטְרָא דְסְטָא מֹשֶׁה בְּרַחְמֵי וְדִינָא, בְּזַע יִמָּא לְיִשְׂרָאֵל בְּתִרְסֵר
שְׁבִילִין וְאַתִּיב בְּדִינָא עַל מַצְרָאִי וְאַטְבַּע לְהוֹן בְּתַהוּמָא. תָּדָא הוּא דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת י"ד) וַיִּשָּׁב ה'
עָלֵיהֶם אֶת מִי הַיָּם מֵהִיא שַׁעֲתָא בְּעָא לְאַפְקָא מִיָּא. אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲסִיטֵי חוּטְרָא
מִגִּיסָא אוּחְרָא וְתִרִין אַתָּאן אַתְעֲבִיד בֵּיהּ, כְּמָה דְאַתְעֲבִיד מִסְטְרָא אוּחְרָא, חַד אֶת הָכָא וְחַד

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוקי
ר' בנימו שמואל'י שליט"א

את במריבה. אָבֵל הַשָּׂתָא, (שמות י"ז) וְהִכִּיתָ בַּעֲזָר, בְּאֵן עֲזָר, בְּהַאי עֲזָר, וְסָלִיק נְחֹשׁ דְּלִזְמָנָא אַחְרָא. אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר מָאִי דְכָתִיב (במדבר כ) קַח אֶת הַמַּטֶּה וְהִקְהַל אֶת הָעֵדָה אִתָּה וְאַחֲרָיִךְ אַחִיד וְדַבַּרְתֶּם. מָהוּ וְדַבַּרְתֶּם.

אמר רבי אלעזר מני ליה על נחש דהא אתעביד בעזר. השתא בעי דאתעביד בנחש לאשלא שמי דקודשא בריה הוא באלין אתין, משמע דכתיב ודברתם וכתיב (במדבר כ"א) וידבר העם באלהים ובמשה. מה כתיב בתריה, וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים וגו'. מה נחש חיליה בפומיה, אוף הכא בפומא ומשה לא עבד הכי, אלא הבה, מחא ולא אשלים שמא, אלא חזר בקדמיתא בשמא דעזר ושבק שמא דנחש. הדין הוא דכתיב ויהי, ולא כתיב וידבר, כמה דאתפקה ודברתם. דתנינן עזר למעבד, ונחש למלא. (במדבר כ) ויהי את הסלע פמטהו פעמים, חד דעבר וחד השתא.

תניא אמר רבי אלעזר ביה שעתא אשתאר שמא, כלומר דלא אשתלים בההוא אות דשביק משה נחש ולא אשתלים כל שמא, דהא בחד גיסא אשתלים. פימא מגיסא אחרא, שרי בעזר ולא אשתלים בנחש. אמר ליה קודשא בריה הוא, עבדת דשרי שמי ולא אשתלים למעבד אתון, אוף את שרית, ולא תשתלים. (במדבר כ) לכן לא תביאו, שרית לאפקא לון, ולא תשתלים לאעלא לון לארעא. לכן לא תביאו, אמר רבי אלעזר ידע לבא דמשה בקדמיתא, דדחיל בד חמא נחש. דכתיב (שמות ד) וינס משה מפניו, לבא חמא ולא ידע.

אמר רבי אלעזר כתיב (במדבר כ"א) ויעש משה נחש נחשת וישמהו על הנס, על נס לא כתיב אלא על הנס. בעא לאתקנא מה דחסר. אמר ליה קודשא בריה הוא כתיב (במדבר כ"ז) להקדישני במים, במים ולא בדבר אחר. בשם שהתחלת במים, בעינא דישתלים בשמי הנס במים. אמר רבי אלעזר אתרא דחסר לא שלים אבל את מגיד נסא חדא (נ"א הכא).

אמר רבי יהושע כתיב (במדבר כ"א) עשה לה שרה, עשה לה, לתועלתה. עשה לה, תקין מה דחסרת ועם כל זה, לא תקן אלא ראיה, שהיו רואים בנחש וחיין, אבל לא נקדש שמא במים ואשתאר חסר מהשאר. ותקנת בראיה, (דברים ל"ב) עליה אל הר העברים וראה, הנך רואה בעיניך ושמה לא תעבור (במדבר כ"ז) וראית אותה ונאספת אל עמה. תא חזי דאפילו ראיה כיון דעבד ראיה, בהאי אשלים ליה ראיה, אבל לא אשלים שמא במיא כמו שאר כל שמא.

אמר רבי יצחק בשעה דאמר קודשא בריה הוא, (במדבר כ) לכן לא תביאו. אמר משה, האי חוין לתקלא עלמא הנה. אמר ליה משה, לאו הכי, דינא לחיביביא וחיין למארי קשוט, באותה שעה דכתיב (במדבר כ) וראה אותו וחי ידע משה דרכיו והצדיק עליו את הדין. פתח ואמר, (דברים ל"ב) הצור תמים פעלו, דא הוא עזר דקאמרין (דברים ל"ב) אל אמונה ואין עול דכתיב, וראה אותו וחי וכתיב (שמואל ב' כ"ב) האל תמים דרכו.

אָמַר ר' הֵיִיא וְהָא תְּנִינָן, אַל, גְּזַרְת רַחֲמֵי הוּא כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (במדבר כ"ג) אַל מוֹצִיאֶם מִמִּצְרַיִם, (שמות ל"ד) אַל רַחוּם וְחַנוּן. אָמַר לִיה, לָאו הֲכִי. דְתִנְיָנָן, שְׁלִיט רַחֲמֵי עַל דִּינָא, אַל בְּלַחֲדוּי יְכוּלַת הָוָה לִיה וְרַשׁוּתֵיהָ הָוָה דִּלִּיה. מָאֵי יְכוּלַת, שׁוֹלְטָנוּתָא דְאֵל, אֲתַגְבֵּר גְּזִירָה דִּלִּיה. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (בראשית ל"א) יֵשׁ לְאֵל יְדֵי, וְרַשׁוּתָא דִּלִּיה יְכוּלַת דְּעֵינָא בִישׂא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר יֵשׁ לְאֵל יְדֵי. אָמַר לִיה, וְהָא כְּתִיב (דברים י') הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבֹּר, אַל גְּדוּל נִצְחָא, אַל בְּלַחֲדוּי נִצְחָא. וְכְתִיב (דברים ל"ב) הַצֹּר תַּמִּים פְּעָלוֹ כִּי כָל דְרָכָיו מִשְׁפָּט. הָא צוּר (דברים ל"ב) אַל אַמוּנָה וְאִין עוֹל, הָא נַחֲשׁ עַלֵי צוּר.

נְהַדְרָלְמִילֵי קַדְמָאֵי, וְכְתִיב (איוב ח) הָאֵל יַעֲוֹת מִשְׁפָּט, חַס וְשְׁלוֹם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הֵיִינוּ דְכְתִיב (תהלים פ"ה) אֲשַׁמְעָה מָה יְדַבֵּר הָאֵל וְגו'. (שמות ד) וַיִּשְׁלַח יְדוֹ וַיַּחֲזֹק בּוֹ וַיְהִי לְמַטָּה בְּכַפּוֹ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (דברים כ"ז) מַטָּה מִשְׁפָּט, מַטָּה כְּלַפֵּי חֶסֶד.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי שְׁנֵי מְטוֹת הִיוּ, אֶחָד שֶׁל מֹשֶׁה וְאֶחָד שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. מָאֵי מִשְׁמַע, דְכְתִיב (שמות ד) וּמַטָּה הָאֱלֹהִים. דְתִנְיָנָן, בְּשַׁעָה שְׁהָיָה נוֹטֵל מֹשֶׁה הַמַּטָּה בְּרַשׁוּתוֹ, הָיָה כְּאֵילוֹ שְׁלוֹ. הֲדָא הוּא דְכְתִיב (שמות ד) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת מַטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ, בֵּינָן דְאָמַר וַיִּקַּח מֹשֶׁה, אֵינִי יוֹדַע שְׁלַקְחוֹ בְּיָדוֹ. אֶלָּא מַהוּ בְּיָדוֹ, בְּרַשׁוּתוֹ בְּיְכוּלָתוֹ.

וְאָמַר רַבִּי יוֹסֵי בְּרַשׁוּתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה הָיָה, עַד שֶׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן. בֵּינָן שֶׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן, חֲזַר הַמַּטָּה לְפָנֵי הַעֲדוּת וּמֹשֶׁה הָיָה נוֹטֵל לְעִשׂוֹת בּוֹ נְסִים. הֲדָא הוּא דְכְתִיב (במדבר כ) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הַמַּטָּה מִלְּפָנֵי ה', בֵּינָן שְׁלַקְחוֹ חֲרִי הוּא בְּרַשׁוּתוֹ וּפְשָׁלוֹ הָיָה.

אָמַר ר' יְהוֹשֻׁעַ, אוֹתוֹ הַמַּטָּה שֶׁל סְנַפִּירִינוֹן הָיָה, וּמִשְׁשֵׁת יְמֵי בְּרַאשִׁית נִבְרָא. כְּמָה דְתִנְיָנָן וְהַמְּכַתֵּב וְהַמַּטָּה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, שֶׁל עֵץ הָיָה. מָאֵן דְאָמַר שֶׁל סְנַפִּירִינוֹן הָיָה, דְכְתִיב (יחזקאל א) כְּמִרְאֵה אֶבֶן סַפִּיר דְמוֹת פְּסָא, וְכְתִיב (שמות ד) מַטָּה הָאֱלֹהִים. וּמָאֵן דְאָמַר שֶׁל עֵץ הָיָה, כְּדְכְתִיב (שמות ט"ו) וַיִּזְרְהוּ ה' עֵץ וְגו' שָׁם שָׁם לֹו חֶק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסְהוּ. אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִכָּאֵן חֲרִי חֶק וּמִשְׁפָּט לְעִשׂוֹת נְסִים, חֶק וּמִשְׁפָּט. נַחֲשׁ עַלֵי צוּר דְכְתִיב (משלי ל) נַחֲשׁ עַלֵי צוּר. וְשָׁם נִסְהוּ מִשׁוּם דְכְתִיב (שמות ט"ו) וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם.

דְּבִרְאַחֲרָה, אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִכָּאֵן וְלְהִלָּאָה חֶק וּמִשְׁפָּט שְׁלֵא יְהֵא נִקְדָּשׁ אֶלָּא בְּמַיִם שְׁנַמְתְּקוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב, כִּי מָרִים הֵם מִכָּאֵן שְׁנִינָו, יֵשׁ מַיִם עֲבוּרִים וַיֵּשׁ מַיִם צְלוּלִים, יֵשׁ מַיִם מָרִים וַיֵּשׁ מַיִם מְתוּקִים. וַיִּצְעַק אֵל ה', לָמָּה צָעַק, מִכָּאֵן שְׁהָיָה בְּצַעַר בְּאוֹתָהּ שְׁעָה. אָמַר לֹו, מֹשֶׁה הַנַּחֲשׁ שְׁנַהֲפֵךְ בְּסִנְהָ עֲכָשׁוֹ אֶצְטָרֵךְ לְחַקְקָא לִיה בְּצוּר, וְתַרְוִייהוּ עֲמָדוֹ עַל הַמַּיִם הַמָּרִים. וְאוֹתָהּ שְׁעָה אֲתַחֲקַק צוּר בְּנַחֲשׁ שְׁהָיָה בּוֹ קוּדְם. הֲדָא הוּא דְכְתִיב (שמות ט"ו) שָׁם שָׁם לֹו חֶק וּמִשְׁפָּט.

כְּדָאָתָא ר' אַבְבָּא, אָתָּו שְׁאֵילוּ קָמִיה. אָמַר לְהוּ שְׁפִיר קָאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהֲכִי הוּא, וְאַנָּא אֵיִצְטָרֵךְ לְגַלְגָּאָה רְזָא דְמַלְאָה, וְהָא חֲזִינָא דְרַבִּי יְהוּדָה גְּלִי לָהּ. אֶלָּא אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה, מֹשֶׁה

הַשְׁתָּא בְּמִצְרַיִם, הָיָה הַמַּטֵּה שֶׁל אַהֲרֹן לְדַחֹת הַקֶּשׁ הַשּׁוֹלֵט עַל יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם. אָבֵל כְּשִׁינְאוּ
בְּמִצְרַיִם, כְּמָה מְקַטְרְגֵי מְזַמְנֵי עַל יִשְׂרָאֵל לְדַחֹתֶם בְּיָם, כְּמָה מַיִם מְרִים נִזְדַּמְנוּ וְקַטְרְגוּ.

בְּאוֹלָיִם, בָּא רַהֲב שָׁרוּ שֶׁל מִצְרַיִם וְשֶׁל יָם אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה תְּרַם וּנְטָה יָדָהּ. בֵּינָן
דְּאָמַר תְּרַם אֶת מַטֵּה מַהוּ וּנְטָה אֶת יָדָהּ, אֶלְאָ תְּרַם אֶת מַטֵּה נֶגֶד רַהֲב שָׁרוּ שֶׁל מִצְרַיִם. בָּאוּ
לְמַרְהָ, כְּמָה מַיִם מְרִים נִזְדַּמְנוּ אֶצְלָם וְנִצְטָעַר מֹשֶׁה וְצָעַק. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת ט"ו) וַיִּצְעַק
אֵל ה' אָמַר לִי הַקְּדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מֹשֶׁה, הֲרֵי לָךְ עֲצָה בְּזוּהָ. הַשְׁלֵךְ הַמַּטֵּה אֶצְלָם וַיִּתְחַקֵּק נְחֹשׁ
עָלֵי צוּר, שְׁנֵינְהֶם בְּיַחַד, וַיִּצְוֵלוּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שֵׁם) וַיִּזְרְחוּ ה' עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֵל הַמַּיִם. עֵץ, כְּמָה
דְּאִתְמַר (קֹהֶלֶת י"א) מְקוֹם שִׁיפוּל הָעֵץ, נְשָׂהוּא עֲצָה, וַיִּשְׁלַךְ אֵל הַמַּיִם. וְכְּתִיב (שְׁמוֹת ט"ו) שָׁם שָׁם לֹא
חָק וּמִשְׁפָּט, נְחֹשׁ עָלֵי צוּר. וְשָׁם נִסְהוּ, עֲטָרְהוּ בְּנִסִּים אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה הֲרֵי
לָךְ שְׁיַעֲמוּד אֶצְל הַמַּיִם הֲרֵי לָךְ לְהִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵי בְּמַיִם.

כְּשִׁבְאוּלְאֵיִלָם, בָּאוּ הַמַּיִם לְקַטְרַג בְּהֶם. אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּמְקוֹם הַזֶּה אֵין צְרִיךְ מַטֵּה.
הֲרֵי יַעֲקֹב שֶׁהוּא אֵילָן בְּשִׁבְעֵים נֶפֶשׁ וְהוּא שִׁבְעֵים תְּמָרִים וּשְׁתַּיִם עֲשָׂרָה עֵינֹת מַיִם, שְׁנַיִם עֲשָׂר
שְׁבָטִים בְּשִׁבְעֵים עַמּוּדִים וְשְׁנַיִם עֲשָׂר שְׁבָטִים. כְּמָה דָּאִתְ אָמַר (ישעיה א) כִּי יבֹשׂוּ מְאֵילִים אֲשֶׁר
חִמְדְּתֶם. מַיָּה, וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל הַמַּיִם בְּמְקוֹם הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא אֵילָן, וְהוּא אֵילָם. מִשְׁמַע דְּכְּתִיב עַל
הַמַּיִם, וּמִשְׁמַע דְּכְּתִיב שָׁם לֹא וְלֹא בְּמְקוֹם אַחֵר וְשָׁם שְׁלֹטוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל הַמַּיִם וְלֹא הוּצָרְךְ
הַמַּטֵּה. מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה אֵיצְטְרִיךְ הַמַּטֵּה, בְּנִחְשׁ עָלֵי צוּר אֶצְל הַמַּיִם.

בְּאוֹלְחֹרֵב בָּאוּ הַמַּיִם לְקַטְרַג, אָמַר לִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, (שְׁמוֹת ט"ז) וְהִכִּיתָ בְּצוּר, הַמַּטֵּה
אֵיצְטְרִיךְ הַכָּא וְהִכִּיתָ לְאֵלוּ בְּאוֹתוֹ צוּר וְלֹא בְּנִחְשׁ. אָמַר מֹשֶׁה יִתִּיר אֵיצְטְרִיךְ הַכָּא, אֲנָא חָמֵי
מַיִם דְּבַעֲיִין לְשִׁטְפָּה. אַמְאֵי, (שְׁמוֹת ט"ז) הִנְנִי עוֹמֵד לְפָנֶיךָ שָׁם עַל הַצּוּר בְּחֹרֵב וְהִכִּיתָ בְּצוּר. אָמַר
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה, עֲדִין בְּמַרְיָבָה עֲתִידִין הַמַּיִם לְקַטְרַג יוֹתֵר, שְׁהֶם מַיִם עֲבוּרִים רָעִים
וְזוֹדוּנִים וְיִזְדוּגוּ בְּהֶם יִשְׂרָאֵל בְּגֻלוֹי לְעֵינֵיהוֹן. וְאוֹתָהּ שְׁעָה אֵיצְטְרִיךְ הַמַּטֵּה וְהִתִּיר עֲלֵיהֶם הַנְּחֹשׁ
בְּגֻלוֹי לְעֵינֵיהֶם, וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, לְהַקְדִּישְׁנִי בְּמַיִם לְעֵינֵיהֶם. מַהוּ לְעֵינֵיהֶם, דְּבָר
שְׁנִזְדוּגוּ בְּהֶם בְּגֻלוֹי.

תְּאִחְזִי, הַכִּי חָמָא דְּוֹד. דְּכְּתִיב, (תהלים קכ"ד) לֹאִי ה' נִשְׁתָּהָה לָנוּ בְּקוֹם עֲלֵינוּ אָדָם, זֶה פְּרַעְיָה. (תהלים
קכ"ד) אֲזִי עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזְּדוּנִים בְּדִאֲמָרֵינוּ, וְכְּתִיב (תהלים קכ"ד) נַפְשֵׁנוּ כַּצֶּפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַ
יּוֹקָשִׁים.

אָמַר רַבִּי אַבְא, מַה רָאָה מֹשֶׁה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁלֹא עָשָׂה בְּנִחְשׁ, אֶלְאָ יִשְׂרָאֵל הָיוּ דוֹחֲקִים לְמֹשֶׁה,
תְּנָה לָנוּ מַיִם, נְתִייעֵץ וְאָמַר. קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לִי, עַמּוּד בְּנִחְשׁ וְאֲנָא חָמֵי דְאֵין גְּזִירָה לְנִחְשׁ
בְּמַיִם אֶלְאָ בְּעָפָר.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מִהַכָּא, (בראשית ג) וְעָפָר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ מִשְׁמַע דְּעָפָר יִכּוּל כָּל יוֹמוֹי, אָבֵל
לֹא בְּמֵיא. וַיִּשְׂרָאֵל דְּחִקִּין לִי, וְאָף עַל גַּב דִּיתְעַבִּיד גִּיסָא, לָא יִתְעַבִּיד בְּאַתֵּר דָּא, אֶלְאָ אֶתְחַקֵּק

בְּעִפְרָא וְלֹא בְּמִיָּא. דְּכְתִיב (שמות ד) וַיִּשְׁלִיכֵהוּ אֶרְצָה וַיְהִי לְנַחֵשׁ. וְצוּר בְּדָא אֶתְחַקֵּק בְּמִיָּא בְּמַרְה, וּפְבַר עֶבֶד נִיֶּסָא בְּהַאי, דְּאֶתְעִבִיד וְמִנָּא אַחְרָא. דְּכְתִיב, (במדבר כ) וַיִּדְּ אֶת הַסֵּלַע בְּמַטְהוּ פְּעַמִּים. אָמַר לִיהּ קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִשָּׁה (במדבר כ) יַעַן לֹא הָאִמְנַתֶּם פִּי לְהַקְדִישֵׁנִי, דְּחִשְׁבַתוּן דְּלֹא יְכִיל נַחֵשׁ בְּמִים. (במדבר כ) לִכְּן לֹא תֵבִיאוּ: (עד כאן מההשמטות).

מָאִי טַעְמָא. מְשׁוּם דְּמַחְקֵק בְּנִסְיָן הָוָה, וְשָׂמָא קְדוּשָׁא עֲלָאָה רְשִׁימָא בִּיהּ. בְּקַדְמִיתָא נַחֵשׁ, כְּמָה דְּאֶתְמַר, (משלי ל) דִּרְךְּ נַחֵשׁ עָלֵי צוּר. נַחֵשׁ, הָא אֶתְיַדַּע דְּאֶתְעַר צוּר. (נ"א וְאֶתְמַר צוּר) בְּאֵן אַתְר אֶתְגְּלִי, הָכָא אֶתְגְּלִי דְּכְתִיב הַנְּנִי עוֹמֵד לְפָנֶיךָ שָׁם עַל הַצּוּר. וּמֵאֵן צוּר. כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר (דברים לב) הַצּוּר תָּמִים פָּעֵלוּ, וְתַמָּן יָדַע מִשָּׁה הִיךְ קָאִים נַחֵשׁ עָלֵי צוּר. וְהָא אֲוִקִימָנָא מְלִי.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי לִישְׁתִּיק קְרָא יְאוּת שְׂאֵילְתָא. אֲלֹא הָא כְּתִיב, וְהִכִּיתָ בַּצּוּר וַיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ מִים. אָמַר לִיהּ, וְהָאִי הָכִי הוּא, דְּלִית לָךְ כָּל שְׂמָא וְשָׂמָא, מֵאִינוּן שְׂמָהֵן קְדוּשִׁין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלֹא עֶבֶד נִסְיָן וּגְבוּרָאן, וְאַפִּיק כְּלָא דְּאֶצְטְרִיךְ לְעֲלָמָא, כָּל שְׂכָן לְאַפְקָא הָכָא מִיָּא.

אָמַר לִיהּ, אִי הָכִי, הָא כְּתִיב, (תהלים עח) הֵן הִפָּה צוּר וַיִּזְוֹבוּ מִים. מֵאֵן מְחִי לְשָׁמִיָּה. אָמַר לִיהּ, פְּטִישָׁא חְרִיפָא, בְּקִטְרוּי יָדִיעַ, וְאַתְ שְׂאִיל דָּא. אֲלֹא תָא חֲזִי, בְּכָל אַתְר צוּר גְּבוּרָה, וְכַד בְּעִי קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַחָאָה, אוּ לְאַלְקָאָה, אֶתְעַר גְּבוּרָה דָּא וְהָוָה גְּבוּרָה מְחִי וְלָקִי, וְדָא הוּא דְּכְתִיב, הֵן הִפָּה צוּר וַיִּזְוֹבוּ מִים. וְאִי לָאוּ דְּאֶתְעַר צוּר, וְלָקִי בְּאַתְר דְּאֶצְטְרִיךְ, לֹא נְבִיעִין מִיָּא.

אָמַר לִיהּ, אִי הָכִי, הָא כְּתִיב, (דברים לב) צוּר יִלְדָּד תְּשִׁי. וְתַנִּינָן מָאִי תְשִׁי, כְּלוּמַר חֲלָשֶׁת לִיהּ. אָמַר לִיהּ וְהָאִי הָכִי הוּא, דְּאַלְמְלִי יְנַדְעוּן חֲזִיבִיָּא, דְּהָאִי צוּר וְזִמְנָא לְאַתְעַרָא לְקַבְלִיָּהוּ, וְלְאַלְקָאָה לִוְן, וּמְנַעוּן מְלַמְיָחָב קַמִּיָּה, אֲלֹא חֲלָשָׁא אִיְהִי בְּעִינֵיהוּ, הוּאִיל וְלֹא מְסַתְפְּלִי בֵּיהּ, וְלֹא מְסַתְפְּלִי בְּאַרְחֵיהוּ (ס"א בְּפִרְסֵיָּהוּ) וְעַל דָּא צוּר יִלְדָּד תְּשִׁי.

רַבִּי אַבְא אָמַר, אִית צוּר, וְאִית צוּר, מְסַטְרָא דְּצוּר עֲלָאָה, נְפַק צוּר אַחְרָא. וּמֵאִי צוּר עֲלָאָה. צוּר דְּכָל צוּרִים. וּמֵאִי אִיהוּ, הָהוּא דְּאוּלִיֶּדֶת לְיִשְׂרָאֵל, דְּכְתִיב צוּר יִלְדָּד תְּשִׁי. דְּהָא מְסַטְרָא דְּצוּר עֲלָאָה דְּלַעֲלָא, נְפַקָא צוּר אַחְרָא. מְסַטְרָא דְּאִימָא, נְפַקָא גְבוּרָה.

וְאַזְלָא הָא כְּהָא דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב (תהלים קו) מִי יִמְלִל גְּבוּרֹת יְיָ. מֵאִי גְבוּרֹת יְיָ. לְאַכְלָלָא אִימָא עֲלָאָה דְּכָלָא, דְּאֶרְף עַל גַּב דְּלָאוּ אִיְהִי דִינָא, מְסַטְרָהָא אֲשַׁתְּכַח, דְּהָא מְסַטְרָהָא (דף 97 ט"ד ע"ב) גְּבוּרָה אֲשַׁתְּכַח, וּבְגִינֵי כַךְ צוּר עֲלָאָה אֶקְרִי. (דברים לב) וְתִשְׁפַח אֵל מְחוֹלְלָהּ, דָּא נְהִירוּ דְּאַבְא. מָאִי נִיְהוּ. חֶסֶד עֲלָאָה, דְּאִיְהוּ נְהִירוּ דְּאַבְא.

תוּ אָמַר רַבִּי אַבְא, מִים בְּכָל מְקוּם, הָא יָדִיעָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהָאִי צוּר אֶתְעַר לְאַרְקָא מִיָּא, דְּהָא לֹא אֶתְחִזִּי, (אֲלֹא מְגוּלָה) וְדָא הוּא אֶת וְנִיֶּסָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא שְׂבַח דְּוֹד וְאָמַר, (תהלים קיד) תְּהַפְּכִי הַצּוּר אֲנִים מִים וְגו'. וּמְשֻׁמַּע תְּהַפְּכִי, דְּהָא לָאוּ אֶרְחוּי דְּצוּר כְּכַךְ.

וְעַל דָּא, בְּצוּר עֲלָאָה, אֶפִּיק מִיָּא מֵאַתְר דְּלְתַתָּא. וּמָה שְׁמִיָּה דְּהָהוּא דְּלְתַתָּא. סְלַע. דְּכְתִיב, (במדבר כ) וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מִים מִן הַסֵּלַע. וּבְמָה אֶפִּיק הָאִי סְלַע מִיָּא. בְּחִילָא דְּצוּר דְּלַעֲלָא.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוקי
ר' בנימו שמואלי שליט"א

רבי שמעון אומר, (דברים לב) הצור תמים פעלו מאי משמע הצור תמים פעלו. דאתהפך צור, למעבד פעלו דתמים. ומאי איהו. אברהם. דכתיב ביה (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים. ודא הוא ההפכי הצור אגם מים, ומשמע תמים פעלו, ודא אברהם.

בשעתא דא, אתהדר הצור, תמים. בשעתא אחרא תנינא, פד (אתענש) בעא משה לאפקא מיא בהאי צור, בחובייהו דישראל, לא אתהדר תמים, פקדמיתא. ביה זמנא, אתרעם משה ואמר, צור ילדה תשי. כלומר, חלשת ליה ממה דהוה בקדמיתא, דבגינה לא אשתכח תמים השתא, ואתעביד (ביה) דינא, מה דלא הוה ביומי ילדה, כלומר עולימה.

אמר רבי אבא, מאי דכתיב ה'יש יי בקרבנו אם אין. וכי טפשינן הוה ישראל דלא ידעי מלה דא, והא חמו שכינתא קמיהו, וענני כבוד עליהו דסחרון לון, ואינון אמרו ה'יש יי בקרבנו אם אין, גוברין דחמו זיו יקרא דמלכיהון על ימא, ותנינן, ראתה שפחה על תים מה שלא ראה יחזקאל, אינון אשתכחו טפשינן, ואמרו ה'יש יי בקרבנו אם אין.

אלא הכי קאמר רבי שמעון, בעו למנדע, בין עתיקא סתימאה דכל סתימין, דאקרי אין. ובין זעיר אפין דאקרי יי. ועל דא, לא כתיב ה'יש יי בקרבנו אם לא, כמה דכתיב הילך בתורתו אם לא. אלא ה'יש יי בקרבנו אם אין.

אי הכי אמאי אתענשו. אלא על דעבידו פרודא, ועבידו בנסיונא, דכתיב ועל נסותם את יי. אמרו ישראל, אי האי נשאל בגוונא חד. ואי האי נשאל בגוונא אחרא. ועל דא מיד ויבא עמלק.

ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם. (שמות יז) רבי יוסי פתח, (ישעיה לב) אשריכם זרעי על כל מים משלחי רגל השור והחמור. אשריכם זרעי על כל מים, תמן תנינן, כמה מים וכמה מים משתפחין. זכאין אינון ישראל, דלית זרעא להו, אלא על המים, דכתיב ויחנו שם על המים, אינון דהוה תחות ענפי אילנא דקודשא בריה הוא.

דתניא, אילנא אית לקודשא בריה הוא, והוא אילנא רברבא ותקיפא, וביה אשתכח מזונא לכלא. והוא אתחם בתריסר תחומין, במתקלא, ואתתקף בארבע רוחי עלמא. ושבעין ענפין אחידן ביה וישראל משתפחי בגופא דההוא אילנא. ואינון שבעין ענפין סחרנא דלהון.

והיינו דכתיב, ויבאו אילמה ושם שתים עשרה עינות מים ושבעים תמרים, והא אוקמוהו, ואתמר בכמה אתר. מאי ויחנו שם על המים. אלא בההוא זמנא, שליטו על אינון מיא, דאינון תחות ענפין דאילנא, דאקרון (תהלים קכד) המים הזידונים. ועל דא אשריכם זרעי על כל מים.

משלחי רגל השור והחמור, אינון תרין פתרי שמאלא, דאחידן בהו עמין עובדי כוכבים ומזלות, דאקרון שור וחמור. והיינו דכתיב, (בראשית לב) ויהי לי שור וחמור. בגין דלבן חפים הוה בתרשין ובאינון פתרין תתאין, ובאינון בעא לאובדא ליעקב, כמה דכתיב, (דברים כו) ארמי אובד אבי, והא אתמר. ובשישראל זכאין, משלחי להו, ולא יכלי לשלטאה עליהו, הדא הוא דכתיב משלחי רגל השור והחמור דלא שלטי בהו.

אָמַר רַבִּי אַבְרָם, כַּד מְזַדְּוֹנְגִי כַחְדָּא, לֹא יְכַלִּי בְּנֵי עֲלָמָא לְמִיָּקָם בְּהוּ, וְעַל דָּא (ד' ט"ו ע"א) כְּתִיב (דברים כב) לֹא תַחְרוֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר יַחְדָּיו. יַחְדָּיו דִּי יִקָּא. וְתַנְיִנְו, לֹא יִהִיב אִינִישׁ הַוְכְתָּא לְזִינִין בִּישׁוּן, דִּהָא בְּעוֹבְדָא דְּבַר נִשׁ (לְתַמָּא), אֲתַעַר מַה דְּלֹא אֲצַטְרִיף. וְכַד מְזַדְּוֹנְגִי כַחְדָּא, (לֹא יְכַלִּין לְמִיָּקָם בְּהוּ. מִבִּין סַטְרָא דְּלַהוֹן נְפִיק) מְתַקִּיפּוּתָא דְּלַהוֹן דְּאֶקְרִי פֶלֶב, וְדָא חֲצִיפָא מְפֻלְהוּ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמות יא) וְלָכֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יַחְרִץ פֶּלֶב לְשׁוֹנוֹ. (נ"א מְתַקִּיפּוּתָא דְּלַהוֹן נְפִיק הַהוּא דְּאֶקְרִי כְּלָב, וְדָא חֲצִיפָא מְפֻלְהוּ) אָמַר קְדֻשָּׁא בְּרִידָא הוּא, אֲתוֹן אֲמַרְתוּן, הִיִּשׁ יְיָ בְּקַרְפְּנוֹ אִם אִין, הִרִי אֲנִי מוֹסֵר אֲתַכֶּם לְפֶלֶב. מִיָּד וַיָּבֵא עַמְלָק.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, (במדבר כד) רֵאשִׁית גּוֹיִם עַמְלָק וְאַחֲרֵיתוֹ עַדֵי אוֹבֵד. וְכִי רֵאשִׁית גּוֹיִם עַמְלָק, וְהֵלֵא כַמָּה לִישָׁנִין וְעַמִּין וְאוֹמִין הוּוּ בְּעֲלָמָא, עַד לֹא אֲתָא עַמְלָק.

אָלָא, כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, דְּחִילוֹ וְאִימְתָא נִפְלְחָה עַל פֶּל עַמִּין דְּעֲלָמָא מִיִּשְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמות טו) שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָזוּן חֵיל אַחֲזוּ יוֹשְׁבֵי פְלִשְׁתִּים. וְלֹא הוּוּ עַמָּא דְּלֹא הוּוּ דְּחֵיל מְגֻבְרָאן עֲלָאִין דְּקוֹדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, וְעַמְלָק לֹא הוּוּ דְּחֵיל, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, וְלֹא יִרָא אֱלֹהִים. לֹא דְּחֵיל לְמַקְרַב לְגַבְהָ.

וְעַל דָּא רֵאשִׁית גּוֹיִם. (עַמְלָק הוּוּ קְדָמָא) דִּהָתוּ לְאַגְחָא קְרָבָא בִּישְׂרָאֵל עַמְלָק הוּוּ. וּבְגִינֵי כַד וְאַחֲרֵיתוֹ עַדֵי אוֹבֵד, דְּכְתִיב בִּי מַחֵה אֶמְחָה אֶת זְכַר עַמְלָק. וְכְתִיב, (דברים כה) תִּמְחָה אֶת זְכַר עַמְלָק, הָדָא הוּא דְּכְתִיב וְאַחֲרֵיתוֹ עַדֵי אוֹבֵד. עַדֵי אֲבָדוֹ מִיבְעֵי לִיהָ. אֲלָא עַד דִּיִּתִי קְדֻשָּׁא בְּרִידָא הוּא וַיֵּאבֵד לִיהָ, (כְּלוּמַר עַד דְּקוֹדְשָׁא בְּרִידָא הוּא יְהֵא אוֹבֵד לִיהָ) דְּכְתִיב בִּי מַחֵה אֶמְחָה וְגוֹ'. אָמַר ר' אֶלְעָזָר, תָּא חֲזִי, אַרְף עַל גַּב דְּהַצּוֹר תָּמִים פְּעֵלוֹ, וְעַבִּיד עַמְהוֹן חֶסֶד לְאַפְקָא לִוְן מַיָּא, לֹא שְׂבַק דִּיִּדְיָה, דִּהָא כְּתִיב וַיָּבֵא עַמְלָק.

רַבִּי אַבְרָם פָּתַח וְאָמַר, (קהלת ה) יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רֵאשִׁית תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ. כַּמָּה בְּנֵי נִשָּׂא אֲטִימִין לְבָא, בְּגִין דְּלֹא מְשַׁתְּדְּלִי בְּאוֹרֵיתָא. יֵשׁ רָעָה חוֹלָה, וְכִי יֵשׁ רָעָה דְּהֵיא חוֹלָה, וַיֵּשׁ רָעָה דְּלֹא הֵיא חוֹלָה. אֲלָא וְדָאי יֵשׁ רָעָה חוֹלָה, דְּתַנְיִנְו, מִסַּטְרָא דְּשְׂמָאֲלָא, נִפְקִי כַמָּה גְרַדִּינֵי נִימוּסִין, דְּבִקְעִין בְּאוֹרָא.

וְכַד בְּעִיִין לְמִיפְקָא, אֲזִלִין וְאַשְׁתַּאבִּין בְּנוֹקְבָא דְּתַהוּמָא רַבָּה, לְבַתָּר נִפְקִין וּמְתַחַבְרִין כַּחְדָּא, וּבְקַעִין אֲוִירִין, וְשָׂאטִין בְּעֲלָמָא, וּמְתַקְרְבִין לְגַבְיָהוּ דְּבְנֵי נִשָּׂא, וְכַל חַד אֶקְרִי רָעָה, כַּמָּה דְּאֲתָא אָמַר (תהלים צא) לֹא תֵאָנֶה אֵלֶיךָ רָעָה. מָאי לֹא תֵאָנֶה. בְּגִין דִּהָתָּא בְּתַסְקוּפָא עַל בְּנֵי נִשָּׂא.

חוֹלָה אֲמָאי הֵיא חוֹלָה. כַּד שְׂרִיָא הָאי עַל בְּנֵי נִשָּׂא, עַבִּיד לִוְן קְמַעְנִין מִמְמוֹנֵיהוֹן, אֲתִיִין גַּבְאֵי צְדָקָה גַּבְיָה, הֵיא מְחָאֵת בִּיִדְיָה. אָמַר לִיהָ לֹא תִפּוּק מִדִּידָךְ. אֲתִיִין מִסְכְּנֵי, הֵיא מְחָאֵת בִּיִדְיָה. אֲתִי הוּא לְמִיכַל מִמְמוֹנֵיהָ, מְחָאֵת בִּיִדְיָה, בְּגִין לְנִטְרָא לִיהָ לְאַחְרָא. וּמִן יוֹמָא דְּשְׂרִיָא עֲלֵיהָ דְּבַר נִשׁ, הֵיא חוֹלָה, כְּהָאי שְׂכִיב מִרַע דְּלֹא אֲכִיל וְלֹא שָׁתִי. וְעַל דָּא הֵיא רָעָה חוֹלָה.

וּשְׁלַמְה מִלְפָּא צְוּוּח בְּחֻכְמָתָא וְאָמַר, (קהלת ו) אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִים עֶשֶׂר וּנְכֹסִים וְכְבוֹד וְגו'.
הָאִי קָרָא, לָאוּ רִישִׁיָּה סִיפִיָּה, וְלָאוּ סִיפִיָּה רִישִׁיָּה, כְּתִיב אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִים עֶשֶׂר וּנְכֹסִים
וְכְבוֹד וְגו', מָאִי וְלֹא יִשְׁלִיטְנּוּ הָאֱלֹהִים לְאֶכּוּל מִמֶּנּוּ. אִי הֲכִי, לָאוּ בְּרִשׁוּתֵיהָ הוּא דְבַר נֶשׁ.

אָלָא, אִי כְּתִיב וְלֹא יַעֲזֹבְנוּ הָאֱלֹהִים לְאֶכּוּל מִמֶּנּוּ, הוּינָא אָמַר הֲכִי. אָלָא וְלֹא יִשְׁלִיטְנּוּ, דְּבִגִין
דְּהוּא הִימְנִיָּה לְהֵיָא רָעָה, וְאֶחִיד בְּהָ. קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לָא שְׁלִיטָה עֲלֵיהָ, לְאַתְּפָּרָאָה תְּחוּתֵיהָ,
עַל דְּהוּא אֶתְרַעֵי בְּהָ, וְאֶחִיד בְּהָ.

וְכָל אֶרְחוּי כְּשָׂכִיב מֵרַע, דְּלָא אָכִיל וְלֹא שָׁתִי, וְלָא קָרִיב לְמִמּוּנֵיהָ, וְלָא אֶפִיק מִיָּנִיָּה, וְנָטִיר לִיָּה
עַד דְּהוּא יִפּוּק מֵעֲלָמָא, וְיִיָּתִי אַחֲרָא, וְיִטּוּל לִיָּה, דְּהוּא בְּעָלְיוֹ.

וּשְׁלַמְה מִלְפָּא צְוּוּח וְאָמַר, (קהלת ה) עֶשֶׂר שְׁמוֹר לְבַעְלֵי לְרַעְתּוֹ. מָאֵן בְּעָלְיוֹ. דָּא אַחֲרָא דִּירִית לִיָּה.
וְלָמָּה זָכָה הָאִי אַחֲרָא לְמַהּוּי בְּעָלְיוֹ דְּהוּא אַתְרָא. בְּגִין דְּהָאִי הִימִין לְהֵיָא רָעָה, וְאַתְרַעֵי בְּהָ
(הָדָא הוּא דְּכְתִיב לְרַעְתּוֹ בְּשִׁבִיל הֵיָא רָעָה) וְאַתְדַּבֵּק בְּהָ. בְּגִין כְּהָ, הָאִי אַחֲרָא דְּלָא אַתְדַּבֵּק בְּהֵיָא רָעָה,
זָכָה (הָאִי) לְמַהּוּי בְּעָלְיוֹ דְּהוּא אַתְרָא הָדָא הוּא דְּכְתִיב לְרַעְתּוֹ, כְּלוּמַר בְּגִין רַעְתּוֹ דְּהוּא מֵתְדַבֵּק
בְּהָ, רוּוּח לִיָּה הָאִי.

דְּבַר אַחַר יֵשׁ רָעָה חוּלָּה, הָאִי מָאֵן דִּיִּתִיב בְּחוּלְקָא טָבָא, בְּבֵית אַבּוּי, וְהוּא אָזִיל לְקַבֵּל אַבּוּי,
(דף ס"ה ע"ב) בְּתַסְקוּפֵי מְלִין, הָא אַתְדַּבֵּק בְּהֵיָא רָעָה חוּלָּה, כְּכַר נֶשׁ שְׂכִיב מֵרַע דְּכָל אֶרְחוּי
בְּתַסְקוּפָא, דָּא בְּעֵינָא, וְדָא לָא בְּעֵינָא, וּבְגִין הָאִי עוּתְרָא אַתְדַּבֵּק בְּרִשׁוּתֵיהָ חוּלָּה, וְאַתְעַנְשׁ
בְּהָאִי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְּאֶתִי, וְדָא הוּא עוּשֶׁר שְׁמוֹר לְבַעְלֵי לְרַעְתּוֹ.

כְּהָ יִשְׂרָאֵל, קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא נָטִיל לוֹן עַל גְּדַפֵּי נִשְׁרִין, אֶסְחַר לוֹן בְּעַנְנֵי יִקְרָא, שְׂכִינְתֵיהָ נָטִיל
קְמִיָּהוּ, נַחַת לוֹן מִנָּא לְמִיבֵל, אֶפִיק לוֹן מִיָּא מֵתוּקִין, וְאַיְנוּן הוּוּ אֶזְלִין עִמָּיה בְּתַסְקוּפִין. מִיָּד וְיָבֵא
עֲמֻלָּה.

וְיָבֵא עֲמֻלָּה, (שמות יז) אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רִזָּא דְּחֻכְמָתָא הֲכָא, מִגְזֵרַת דִּינָא קִשְׁיָא, קָא אַתְיָא קִרְבָּא
דָּא. וְקִרְבָּא דָּא אֶשְׁתַּכַּח לְעֵילָא וְתַתָּא. וְלִית לָהּ מְלָה בְּאוּרִיָּתָא, דְּלָא אִית בְּהָ רִזִּין עֲלָאִין
דְּחֻכְמָתָא, דְּמִתְקַשְׁרִין בְּשִׁמָּא קִדְשָׁא. כְּבִיכּוּל, אָמַר קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, כְּדִ יִשְׂרָאֵל אֵינּוּן זְכָאִין
לְתַתָּא, אַתְגַּבַּר חֵילָא דִּילֵי עַל כְּלָא. וְכִד לָא אֶשְׁתַּכַּחוּ זְכָאִין, כְּבִיכּוּל, מִתִּישִׁין חֵילָא דְּלְעֵילָא,
וְאַתְגַּבַּר חֵילָא דְּדִינָא קִשְׁיָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּחָבוּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, מַה כְּתִיב, וְיָבֵא עֲמֻלָּה וְיִלְחָם עִם יִשְׂרָאֵל, אַתָּא לְקַטְרָגָא
דִּינָא בְּרַחֲמֵי. דְּכָלָא אֶשְׁתַּכַּח לְעֵילָא וְתַתָּא. בְּרַפִּידִים: בְּרַפּוּי יָדִים, דְּרַפּוּי יָדֵיהוּן מְאוּרִיָּתָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא. אָמַר ר' יְהוּדָה, תִּרְי זְמַנִּי אֶגַּח קִרְבָּא עֲמֻלָּה בְּיִשְׂרָאֵל, חַד
הֲכָא. וְחַד דְּכְתִיב, (במדבר יד) וַיִּרַד הָעֲמֻלָּקִי וְהַכְּנַעֲנִי וְגו'.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, לְעֵילָא וְתַתָּא. קַטְרוּגָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא תְּוָה, לְעֵילָא, כְּמָה דְּאַתְמַר. לְתַתָּא
בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא תְּוָה, דְּתוּוּ נִסְבֵי לְגַבְרִי, וְגַזְרִי לוֹן עֲרֻלְתָּא (ס"א אַתָּא) דְּרִשִׁמָּא קִדְשָׁא, וְנָטִיל

לְהוֹן וְאַרְמוֹ לֹון לְעֵילָא, וְאַמְרֵי טוֹל לָךְ מַה דְּאַתְרַעִית. וְעַל כָּל פְּנִים דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה כְּלָא
(ס"א קבלא).

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים וְצֵא הַלַּחֵם בְּעַמְלָק. (שמות יז) וְכִי מַה חָמָא מֹשֶׁה, דְּסָלִיק
גְּרַמְיָה, מַהֲאֵי קָרְבָּא קַדְמָאָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּקִידָה. אֲלָא מֹשֶׁה זְכָאָה חוֹלְקִיָּה, דְּאַסְתַּפַּל
וַיֵּדַע עֲקָרָא דְמַלְאָה. אָמַר מֹשֶׁה, אֲנָא אֶזְמִין גְּרַמְיָ לְהַהוּא קָרְבָּא דְלְעֵילָא, וְאַנְתָּ יְהוֹשֻׁעַ זְמִין גְּרַמְיָ
לְקָרְבָּא דְלְתַתָּא.

וְהֵינֵנו דְכְּתִיב, וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל: יִשְׂרָאֵל דְלְעֵילָא. וּבְגִין כַּד סָלִיק מֹשֶׁה
גְּרַמְיָה מְקָרְבָּא דְלְתַתָּא, בְּגִין לֹא יִזְדָּרְוּא בְּקָרְבָּא דְלְעֵילָא, וַיִּתְנַצַּח עַל יְדוֹ.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, וְכִי קָלָה הִיא בְּעֵינֵיהּ, קָרְבָּא דָּא דְעַמְלָק. תָּא חֲזִי, מִן יוֹמָא דְאַתְבְּרֵי עֲלָמָא, עַד
הַהוּא זְמַנָּא, וּמַתְּהוּא זְמַנָּא, עַד דֵּיִיתֵי מְלַכָּא מְשִׁיחָא, וְאַפִּילוּ בְיוֹמוֹי דְגוֹג וּמְגוֹג, לָא יִשְׁתַּבַּח
כְּוֹתִיָּה. לָאוּ בְּגִין חֲמִילִין תְּקִיפִין וְסַגִּיאִין, אֲלָא בְּגִין דְּבַכָּל סְטָרִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ, אֲמַאי לִיהוֹשֻׁעַ, וְלָא לְאַחֲרָא, וְהָא בְּהַהוּא זְמַנָּא רַבִּיא הָוָה, דְכְּתִיב, (שמות
לג) וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נָעַר, וּבְמַה הוּוּ בִּישְׂרָאֵל תְּקִיפִין מְנִיָּה. אֲלָא מֹשֶׁה בְּחֻכְמָתָא אֲסְתַּפַּל וַיֵּדַע. מַאי
חָמָא. חָמָא לְסַמָּא"ל דְּהָוָה נַחִית מְסַטְרָא דְלְעֵילָא, לְסִייעָא לְעַמְלָק לְתַתָּא. אָמַר מֹשֶׁה, וְדַאי
קָרְבָּא הַכָּא תְּקִיפָא אַתְחֲזִי.

יְהוֹשֻׁעַ בְּהַהוּא זְמַנָּא בְּדַרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר אֲשַׁתְּבַּח. אֵי תִימָא דְבִשְׁכִּינְתָּא אֲשַׁתְּבַּח בְּהַהוּא זְמַנָּא
לָאוּ הָבִי, דְּהָא בְּמֹשֶׁה אַתְנַסִּיבַת וְאַתְאַחַדַת, אֲשַׁתְּבַּח יְהוֹשֻׁעַ דְּאַתְאַחַד לְתַתָּא מִנְיָה. וּבְמַה. אָמַר
ר' שְׁמַעוֹן, בְּהַהוּא אַתְרָה, דְּאַתְקָרִי נַע"ר.

וְהֵינֵנו דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַאי דְכְּתִיב, (ישעיה לג) עֵינֵיךָ תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַם נוֹה שְׂאֲנָן אֲהֵל בַּל יִצְעֹן
בַּל יִסַּע יִתְדוֹתָיו לְנֹצַח. יְרוּשָׁלַם: יְרוּשָׁלַם דְלְעֵילָא, דְּאַקְרִי אֲהֵל בַּל יִצְעֹן, דְּלָא יִשְׁתַּבַּח יִתִּיר
לְמַתְרָה בְּגִלּוֹתָא, וְדָא הוּא רָזָא דְכְּתִיב, וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נָעַר. נַעַר וְדַאי. לָא יִמִּישׁ מִתּוֹךְ הָאֲהֵל, הַהוּא
דְּאַקְרִי אֲהֵל בַּל יִצְעֹן. מְלַמֵּד דְּבַכָּל יוֹמָא וְיוֹמָא, הָוָה יִנִּיק מְשִׁכִּינְתָּא, כְּמַה דְּהַהוּא נַעַר דְלְעֵילָא,
לָא יִמִּישׁ מִתּוֹךְ הָאֲהֵל, וְיִנִּיק מְנִיָּה תְּדִירָא. כַּד הָאֵי נַעַר